

R A P O R T

O ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO PRZEDSIĘWZIĘCIA

BUDOWA SZEŚCIU BUDYNKÓW INWENTARSKICH DO CHOWU
BROJLERA KURZEGO O OBSADZIE 39900 SZTUK KAŻDY W
SYSTEMIE ŚCIOŁOWYM NA DZIAŁKACH O NR EW. 59/1, 59/2, 59/3,
59/4, 59/5, 59/6 i 59/7 W MIEJSCOWOŚCI ZGLENICE MAŁE

gmina: Mochowo
powiat: sierpecki
województwo: mazowieckie

Inwestor

Weronika Chrzanowska
Zam. ul. 11 Listopada 9/52
09-402 Płock

Opracowanie

Jolanta i Tomasz Lorkowscy
Tel. 503136997

Styczeń /luty 2015

Spis treści	str
1.Cel, podstawa i zakres opracowania.	4
2.Opis i lokalizacja planowanej inwestycji.	6
2.1.Charakterystyka przedsięwzięcia w trakcie budowy, eksploatacji i ewentualnej likwidacji.	8
2.2.Cechy charakterystyczne produkcji.	13
2.3.Rodzaje emisji wynikające z planowanego przedsięwzięcia	19
2.4.Gospodarka wodno – ściekowa	20
2.5.Gospodarka nawozem naturalnym	23
2.6.Gospodarka odpadami.	25
2.7.Źródła i poziomu hałasu.	34
2.8.Emisje do powietrza.	39
3.Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia.	49
4. Obiekty i obszary prawnie chronione.	54
5.Opis i uzasadnienie analizowanych wariantów.	55
6.Awaria przemysłowa.	62
7.Opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko.	62
7.1.Oddziaływanie wynikające z istnienia przedsięwzięcia.	63
7.2.Oddziaływanie wynikające z zasobów środowiska	63
7.3.Oddziaływanie wynikające z emisji	64
7.4 Bezpieczne dla środowiska zakończenie planowanej działalności	64
8. Opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru.	65

- 9. Wskazanie, czy dla planowanego przedsięwzięcia konieczne jest ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania oraz określenie granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobów korzystania z nich** 67
- 10. Analiza możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem** 67
- 11. Analiza proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami BAT** 69
- 12. Przedstawienie propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego realizacji i eksploatacji** 72
- 13. Wskazanie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano, opracowując raport** 73
- 14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie** 73
- 15. Wykaz najważniejszych aktów prawnych** 76

1.Cel, podstawa i zakres opracowania.

Celem niniejszego opracowania jest przeprowadzenie oceny przedsięwzięcia na środowisko oraz uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji związanej z budową sześciu budynków kurnika do chowu ściółowego brojlera kurzego o obsadzie 39900 sztuk każdy (łącznie 957,6DJP). Decyzja ta jest konieczna do uzyskania Decyzji o warunkach zabudowy oraz pozwolenia na budowę zatwierdzającego projekt budowlany obiektów. Raport ten zawiera informacje o środowisku oraz analizuje uciążliwości w poszczególnych elementach środowiska na etapach jego realizacji, eksploatacji lub użytkowania oraz likwidacji w zakresie zgodnym z art. 66 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2013, poz. 1235 – tekst jednolity).

Planowana lokalizacja przedsięwzięcia to teren działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 59/1, 59/2, 59/3, 59/4, 59/5, 59/6 i 59/7 o powierzchni łącznej 5,3555 ha. Działki położone są na gruntach miejscowości Zglenice Małe, gmina Mochowo, powiat sierpecki, woj. mazowieckie i są własnością Pani Weroniki Chrzanowskiej zam. ul.11 Listopada 9/52, 09-402 Płock, która jest jednocześnie inwestorem planowanego przedsięwzięcia.

Dla osiągnięcia celów raportu określona została wartość środowiska rejonu lokalizacji inwestycji, jako całości oraz poszczególnych jego elementów. Natomiast podstawowym zadaniem jest potwierdzenie lub zanegowanie możliwości realizacji planowanej inwestycji w proponowanej przez inwestora lokalizacji, wielkości i technologii. Związana jest z tym ściśle weryfikacją planowanego przedsięwzięcia z wymogami i normami prawnymi obowiązującymi w dziedzinie ochrony środowiska.

W opracowaniu zostały przedstawione wszystkie możliwe oddziaływania przedsięwzięcia w fazie realizacji, eksploatacji i ewentualnej likwidacji na poszczególne komponenty środowiska oraz wskazano uwarunkowania, które muszą być spełnione w celu ograniczenia do minimum szkodliwego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Dla ww. działek nie ma aktualnie obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego (stosowne zaświadczenie w załączeniu do raportu), w związku z tym, inwestor jest zobowiązany do uzyskania decyzji o warunkach zabudowy wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.), w której ustalone zostaną m.in. wymagania dotyczące warunków kształtowania ładu przestrzennego.

W/w działki położone są w obrębie gruntów wsi Zglenice Małe, znajdują się one na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „ Przrzecze Skrwy Prawej” jednak poza obszarami Natura 2000.

Kwalifikacja analizowanego przedsięwzięcia odbywa się wg Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199/2008, poz. 1227 ze zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9.11.2010 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. 2010, Nr 213, poz. 1397) i Rozporządzenia Rady Ministrów z 25.06.2013 zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2013, poz. 817).

Wobec powyższego planowane obiekty chowu drobiu na działkach o numerach ewidencyjnych 59/1, 59/2, 59/3, 59/4, 59/5, 59/6, 59/7 w miejscowości Zglenice Małe gm. Mochowo o obsadzie łącznej 957,6 DJP, należy zakwalifikować do planowanych

przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko jest wymagany według ustaleń § 2.1, pkt. 51 w/w Rozporządzenia.

Do określenia obsady w DJP (dużych jednostkach przeliczeniowych) przyjęto wskaźnik przeliczeniowy, wynoszący dla kur 0,004, zgodnie z załącznikiem do w/w Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Organem właściwym do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i wydania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sierpcu jest Wójt Gminy Mochowo.

Podstawą w/w analizy były obowiązujące akty prawne, posiadane materiały, informacje inwestora, wizja lokalna, opracowania związane z hodowlą kur oraz dostępna literatura fachowa.

Ze względu na obsadę powyżej 40000 stanowisk dla drobiu, planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji objętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, zgodnie z rozporządzeniem Ministra środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U.2002.122.1055), zatem raport zawiera porównania proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT).

Skrót IPPC oznacza Zintegrowane Zapobieganie i Ograniczanie Zanieczyszczeń. Jest to kompleksowe pozwolenie, którego posiadacz nie musi starać się o osobne pozwolenia czy zgody na zanieczyszczanie środowiska, na przykład na emisję pyłów czy odprowadzanie ścieków. Obowiązek uzyskania pozwolenia zintegrowanego jest skutkiem wdrożenia do polskiego prawa ochrony środowiska postanowień dyrektywy 96/61/EC, zwanej w skrócie Dyrektywą IPPC (Council Directive of 24 September 1996 on Integrated Pollution Prevention and Control). Jest to unijna dyrektywa mająca na celu ograniczanie różnorodnych zanieczyszczeń.

Idea Dyrektywy IPPC jest:

- wprowadzenie mechanizmów prawnych wymuszających zapobieganie emisjom do środowiska, lub ograniczanie oddziaływania instalacji przemysłowych na środowisko;
- stworzenie jednolitych wymagań ochrony środowiska w całej Unii, mających na celu ograniczenie nierówności podmiotów na rynkach międzynarodowych, jakie mogłyby powstać przy braku takich standardów.

Pozwolenie zintegrowane określa:

- wielkość emisji gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza z instalacji,
- dopuszczalny poziom hałasu,
- warunki wytwarzania i sposoby postępowania z odpadami na zasadach określonych w przepisach ustawy o odpadach,
- warunki, jakim powinny odpowiadać ścieki odprowadzane do kanalizacji (jeżeli z instalacji objętej pozwoleniem zintegrowanym odprowadzane są ścieki)
- warunki poboru wód (na zasadach określonych w przepisach ustawy - Prawo wodne).

Ponadto pozwolenie zintegrowane powinno określać:

- rodzaj prowadzonej działalności,
- sposoby osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości,
- sposoby ograniczania oddziaływań transgranicznych na środowisko,

- wymóg informowania o wystąpieniu awarii przemysłowej, jeżeli nie wynika on z odrębnych przepisów,
- sposoby postępowania w przypadku zakończenia eksploatacji instalacji, w tym sposoby usunięcia negatywnych skutków powstałych w środowisku w wyniku prowadzonej eksploatacji, gdy są one przewidywane.

W pozwoleniu zintegrowanym nie uwzględnia się nieobjętych standardami emisyjnymi gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza w sposób niezorganizowany, bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych.

Nowo projektowane instalacje powinny spełniać standardy ochrony środowiska, które narzucają poziomy emisji zanieczyszczeń do otoczenia. Aby spełnić coraz bardziej rygorystyczne wymagania dotyczące zmniejszania negatywnego wpływu instalacji będą zastosowane najlepsze dostępne techniki. W przypadku tej instalacji najlepsze dostępne techniki (BAT) zostały zawarte w dokumencie referencyjnym – Najlepsze Dostępne Techniki Intensywnej Hodowli Drobiu i Trzody Chlewnej Komisja Europejska, Lipiec 2003.

2. Opis i lokalizacja planowanej inwestycji.

Podmiotem podejmującym realizację przedsięwzięcia jest inwestor Pani Weronika Chrzanowska, która planuje prowadzić działalność w zakresie specjalnych działów produkcji rolniczej; przemysłowy chów drobiu. Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) rodzaj planowanej działalności inwestora kwalifikuje się jako: 0124 Z - chów i hodowla zwierząt.

Analizowane działki pod inwestycję (budowę kurników) położone są w obrębie gruntów wsi Zglenice Małe, w gminie Mochowo, w powiecie sierpeckim, w znacznym oddaleniu od zwartej zabudowy zagrodowej wsi (na północ miejscowość Zglenice Duże w odległości 1,2 km, na wschód miejscowość Zglenice Małe 1,5 km). Analizowane działki znajdują się natomiast wśród rozproszonych pojedynczych zabudowań, najbliższe z nich to odległość około 170 m, w kierunku północnym.

Teren, na którym zlokalizowana ma być inwestycja nie jest obszarem o wysokich walorach rekreacyjnych, zdrowotnych i krajobrazowych. Jest to teren rolny. Nie stwierdzono tu występowania roślin chronionych.

Teren, na którym posadowione będą obiekty porośnięty jest roślinnością pospolicie występującą na obszarach niezagospodarowanych. Częściowo teren jest porośnięty koniczyną łąkową (*Trifolium pratense*), ostem zwisłym (*Carduus nutans*), żywokostem lekarskim (*Symphytum officinale*). Występuje tu dość duży udział wysokich traw – trzcinnika piaskowego (*Calamagrostis epigeios*), kłosówki wełnistej (*Holcus lanatus*), kupkówki pospolitej (*Dactylis glomerata*) i perzu właściwego (*Elymus repens*).

W bezpośrednim otoczeniu inwestycji nie znajdują się tereny podlegające ochronie konserwatorskiej. Na terenie otaczającym gospodarstwo nie występują obiekty dziedzictwa kulturowego. Najbliższe otoczenie gospodarstwa stanowią grunty rolne od strony północnej i południowej oraz pojedyncze zabudowania zagrodowe również z rozwiniętą hodowlą od strony wschodniej. Teren ten (najbliższe zabudowania) został ujęty w obliczeniach jako chroniony akustycznie znajduje on się w odległości od 170 do 250 m od terenu, na którym zlokalizowane będą obiekty produkcyjne fermy. W załączeniu do opracowania dołączono odpowiednią mapę z najbliższymi zabudowaniami.

W promieniu 50-cio krotnej wysokości najwyższego miejsca wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza czyli ok. 400 m (50 x 8,0 m) nie występują:

- obszary ochrony uzdrowiskowej,
- pomniki wpisane na „Listę dziedzictwa światowego”
- strefy ochrony ujęć wody

- obiekty użyteczności publicznej,
- obszar Natura 2000

W ramach planowanego przedsięwzięcia przewiduje się wykonanie:

- 1/ sześciu budynków inwentarskich o wymiarach zewnętrznych 18m x 100m, powierzchni zabudowy całkowitej około 10800m², przeznaczonych do chowu drobiu w systemie chowu ściółkowego, o obsadzie 39900 sztuk każdy (oznaczonych w opracowaniu K1-K6).
- 2/ sześciu silosów paszowych o pojemności 25Mg każdy
- 3/ sześciu zbiorników magazynowych gazu płynnego propan o pojemności 6700 l
- 4/ wewnętrznej sieci kanalizacyjnej z bezodpływowym zbiornikiem do gromadzenia ścieków bytowych (pojemność 5 m³)
- 5/ pasów zieleni izolacyjnej.
- 6/ sieci elektroenergetycznej
- 7/ dróg dojazdowych wewnętrznych

Łączna obsada drobiu w omawianym gospodarstwie po realizacji inwestycji będzie przedstawiać się następująco:

	Obsada [szt]	Współczynnik przeliczania sztuk rzeczywistych na DJP wg. załącznika rozporządzenia	Obsada [DJP]
Pojedynczy kurnik	39900	0,004	159,6
W sumie K1- K6	239400	0,004	957,6

Inwestor przedsięwzięcia Pani Weronika Chrzanowska zamierza wykorzystać najnowszą technikę i technologię uwzględniając wymogi obowiązujących przepisów i BAT (technologia najbardziej ekonomiczna a jednocześnie najmniej uciążliwa dla środowiska i ludzi.)

Z uwagi na powyższe, położenie nieruchomości, jest odpowiednie dla tego typu zainwestowania (planowane przez inwestora budynki inwentarskie - kurniki) – pod względem przeznaczenia, zagospodarowania, ochrony przyrody i ludzi. Przedmiotowa nieruchomość pod planowaną zabudowę jest nieogrodzona, pozbawiona jest drzew i krzewów, z małowartościową pozbawioną roślin chronionych roślinnością niską towarzyszącą uprawom zbożowym, jak nadmieniano powyżej. Wewnętrzne drogi i place przy kurnikach zostaną wyłożone (utwardzone) powszechnie stosowanym tłuczniem, z uwagi na to wody opadowe i roztopowe będą mogły swobodnie i równomiernie w sposób naturalny przenikać (filtrować) do gruntu działek inwestycji.

Zasilanie planowanych budynków w energię elektryczną zostanie wykonane na podstawie uzgodnionych warunków i pisemnej umowy inwestora z Zakładem Energetycznym.

Teren lokalizacji przedsięwzięcia zostanie wyposażony w pojemniki do magazynowania wytwarzanych odpadów, zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 132, poz. 622 z późn. zm.) oraz wykonane zostanie ogrodzone, zadaszzone i izolowane od gruntu miejsce na pojemniki z odpadami. Obszar inwestycji obejmującej planowane budynki wraz z obiektami towarzyszącymi zostanie ogrodzony i izolowany zaprojektowanymi pasami zieleni nisko i wysokopiennej.

Realizacja planowanego przedsięwzięcia nastąpi z zachowaniem wymaganych odległości od granicy działek, dróg oraz terenów przyległych, zgodnie z przepisami

Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie /Dz. U. Nr 132, poz. 877 z późn. zm./

W/w działki na terenie gruntów miejscowości Zglenice Małe, położone są w zasięgu Obszaru Chronionego krajobrazu „Przyrzecze Skrwy Prawej”.

Lokalizację w/w kurników prezentuje wstępny projekt zagospodarowania działek stanowiący załącznik przedłożonego raportu.

Przedmiotowa ferma drobiu inwestora, stanowić będzie element krajobrazu rolniczego. Charakter planowanego przedsięwzięcia nie zmienia przeznaczenia i dotychczasowej rolnohodowlanej funkcji i zagospodarowania tego terenu.

Raport wykonano w celu określenia rodzaju, natężenia i zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, warunki życia i zdrowie ludzi powodowanego eksploatacją planowanych obiektów oraz sporządzenia wytycznych w zakresie ochrony środowiska dla organu administracji wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

2.1 Charakterystyka przedsięwzięcia w fazie budowy i eksploatacji.

Realizacja przedsięwzięcia tzn. budowa kurników jest decyzją inwestora Pani Chrzanowskiej, która budując budynki inwentarskie do chowu drobiu w systemie ściółkowym zastosuje najnowsze technologie jak również związane jest to oczywiście z koniecznością dostosowania się do potrzeb rynku konkurencyjnego unijnego jak i krajowego na drób, zwiększając jednocześnie zyski inwestora..

Realizacja planowanych obiektów przedsięwzięcia wymaga:

- 1/ zajęcia terenów rolnych o niskiej aktywności biologicznej,
- 2/ zmiany ukształtowania powierzchni terenu – plantowanie części terenu działek pod planowane budynki.

Realizacja planowanych obiektów przedsięwzięcia nie wymaga:

- 1/ rozbiórki budynków i budowli,
- 2/ usunięcia roślinności wysokiej,
- 3/ wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej,
- 4/ przebudowy urządzeń melioracyjnych.

Działki nr ew. 59/1, 59/2, 59/3, 59/4, 59/5, 59/6, 59/7 o powierzchni łącznej 5,3555 ha są działkami położonymi poza ścisłą zabudową zagrodową miejscowości, na gruntach miejscowości Zglenice Małe w gminie Mochowo. Projektowane obiekty, których pomieszczeniem podstawowym będą hale produkcyjne, w systemie chowu ściółkowego o obsadzie 39900 sztuk każda hala, nie będą posiadały podpiwniczenia, zostaną wykonane w technologii tradycyjnej murowanej, jako budynki jednokondygnacyjne o wysokości ok. 8,0. Będą posiadały betonowy wjazd na podłożu z ubitego piasku. Wokół budynków będzie opaska betonowa.

Równocześnie kurniki wyposażone zostaną w instalacje grzewcze, elektryczne, wentylacyjne, wodociągowe, odgromowe i wodno-kanalizacyjne.. Żywnienie drobiu będzie w pełni zmechanizowane i zautomatyzowane. Ptaki karmione będą paszami pełnoporcjowymi dostosowanymi do gatunku, wieku i masy ciała. Co jest ważne ze względu na produkt końcowy.

Realizacja planowanego przedsięwzięcia związana jest z oddziaływaniem na środowisko i warunki życia ludzi w trzech etapach:

- etap budowy
- etap eksploatacji
- etap likwidacji

Poszczególne etapy przedsięwzięcia charakteryzują się odmiennym rodzajem i natężeniem oddziaływania

ETAP BUDOWY

Etap realizacji przedsięwzięcia to okres przejściowy i krótkotrwały. Jednak na placu budowy powinna być zapewniona ochrona środowiska, o którą zadbać zobowiązany jest zarówno inwestor jak i wykonawcy robót. Dotyczyć to powinno takich aspektów jak:

- oszczędne korzystanie z terenu placu budowy
- stosowanie procesów technologicznych najmniej uciążliwych dla środowiska
- stosowanie materiałów i elementów budowlanych niezagrożających środowisku
- racjonalne rozwiązywanie problemów z odpadami

Przed przystąpieniem do budowy fermy należy właściwie przygotować i zorganizować roboty oraz zaplecze.

Należy wyznaczyć osoby odpowiedzialne za:

- nadzór nad organizacją robót,
- porządek na budowie,
- wykorzystywany sprzęt,
- organizację i funkcjonowanie zaplecza,
- nadzór nad pracownikami.

Zła organizacja robót i brak nadzoru mogą doprowadzić do niepotrzebnego niszczenia gleby i roślin, zanieczyszczenia wody i gruntu paliwami i lepiszczami. Do budowy fermy powinien być wykorzystywany sprawny technicznie sprzęt i środki transportu, zapewniające maksymalną ochronę środowiska, a ich eksploatacja powinna być zgodna z instrukcjami obsługi.

Na zapleczu budowy powinny być przewidziane i zorganizowane:

- przenośne toalety dla pracowników
- skład materiałów budowlanych i parking dla maszyn i środków transportu w sposób zabezpieczający grunt i wodę przed zanieczyszczeniami substancjami ropopochodnymi

Realizacja inwestycji nie wymaga wykonania prac rozbiórkowych i demontażowych, usunięcia roślinności wysokiej, wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej czy przebudowy urządzeń melioracyjnych. Natomiast wymagane jest wykonanie prac ziemnych i budowlanych w postaci: wykonania wykopów pod fundamenty budynków, budowy obiektów.

Nie przewiduje się znaczącego przemieszczania ziemi i zaburzenia układu wód podziemnych, ponieważ teren budowy jest płaski, nie będą prowadzone głębokie wykopy (wg. projektu - do 1,3 m p.p.t pod fundament) i nie będzie używany ciężki sprzęt budowlany.

Tworząc wykopy, wprowadzie zakłócona zostanie struktura gleby, będzie to jednak oddziaływanie o charakterze lokalnym, które nie wpłynie w znaczny sposób na glebę i nie zostaną zaburzone układy wód podziemnych, z uwagi na płytki wykop (nie będzie sięgać zwierciadła wody podziemnej) i niewielki powierzchniowo wykop (jedynie w miejscu posadowienia fundamentów budynków, ponieważ nie będzie podpiwniczenia budynków).

Etap budowy wiązać się będzie z oddziaływaniem na środowisko w zakresie:

- powstawania ścieków bytowych
- emisji hałasu
- emisji pyłów i gazów do powietrza
- powstania odpadów z budowy

Na etapie budowy nie przewiduje się powstawania odpadów niebezpiecznych, nie wystąpią zagrożenia związane z sytuacjami awaryjnymi oraz nadzwyczajnym zagrożeniem środowiska, zdrowia i życia ludzi.

Dla ograniczenia oddziaływania etapu budowy przedsięwzięcia na środowisko i warunki życia ludzi proponuje się ustalenie warunków:

- 1) prowadzenie prac budowlanych w sposób zapewniający ograniczenie do minimum niekorzystnego przekształcenia terenu;
- 2) dokonywanie transportu materiałów na teren budowy w porze dnia (6.00 – 22.00);
- 3) ograniczenie wykonywania zewnętrznych prac budowlanych do pory dnia (6.00 – 22.00);
- 4) postępowanie z odpadami wytwarzanymi na etapie budowy zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku – „o odpadach (Dz.U. z 2013 r poz. 21.).
- 5) wykorzystanie odpadowych mas ziemi do urządzenia terenu lokalizacji przedsięwzięcia lub ich przekazanie do wykorzystania w innej lokalizacji, zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 marca 2006 roku w sprawie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. Nr 49, poz. 356).

Etap budowy charakteryzować się będzie odwracalnością oddziaływań bezpośrednich, nie będzie powodować przekroczenia standardów ochrony środowiska poza granicą terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny do dysponowania.

Na etapie budowy przedsięwzięcia nie nastąpi naruszenie interesu osób trzecich. Realizacja przedsięwzięcia w proponowanej lokalizacji nie pogorszy stanu środowiska oraz warunków życia i zdrowia ludzi, pod warunkiem zastosowania zalecanych wyżej działań ograniczających.

ETAP EKSPLOATACJI

Eksploatacja planowanych obiektów chowu drobiu wywoływać będzie oddziaływania w najszerszym i najintensywniejszym zakresie w porównaniu z innymi etapami przedsięwzięcia.

Na etapie eksploatacji przedsięwzięcie charakteryzować się będzie zakresem korzystania ze środowiska w postaci:

- 1) poboru wody;

Woda zużywana będzie z wodociągu wiejskiego, w szczególności do pojenia drobiu.

Gospodarowanie wodą opisano w rozdz. 2.4

- 2) powstawania ścieków bytowych;

W pomieszczeniach socjalno-biurowych, wytwarzane będą ścieki bytowe, które czasowo magazynowane będą w zbiorniku bezodpływowym o pojemności 5m³.

Powstające na terenie Fermy ścieki bytowe będą wywożone do oczyszczalni ścieków, na podstawie stosownej umowy (inwestor zawrze taką).

- 3) powstawania wód opadowych i roztopowych;

Wody opadowe (deszczowe) z dachów budynków kurników, spływały będą powierzchniowo, w sposób naturalny (grawitacyjnie), wsiąkając w grunt inwestora – działki pod inwestycję

- 4) powstawania nawozu naturalnego (obornik);

Inwestor zamierza cały wytworzony w kurnikach obornik stosować jako nawóz naturalny do nawożenia gruntów własnych i gruntów innych rolników.

Sposób postępowania z wytworzonym obornikiem, jako nawozem naturalnym, opisano w rozdz 2.5 Raportu.

- 5) powstawania odpadów komunalnych i przemysłowych;

Wytwarzanie, czasowe magazynowanie odpadów, a następnie ich przekazywanie upoważnionym odbiorcom poszczególnych odpadów. Sposób postępowania z odpadami opisano w rozdz. 2.6.

- 6) emisji gazów i pyłów do powietrza; emisji hałasu; emisji substancji bakteriologicznych i odorowych;

Dotyczy, przede wszystkim emisji do powietrza z chowu (amoniaku, pyłu i siarkowodoru) i z eksploatacji nagrzewnic na gaz propan, z kurników wprowadzanych do powietrza mechaniczną, dachową wentylacją wyciągową. W ograniczonym, pomijalnie małym zakresie (ze względu na małe natężenie transportu i krótki odcinek drogi do pokonania), występować będzie również emisja substancji i hałasu z procesów pomocniczych tj. z pracy silników transportu związanego z obsługą kurników. W sytuacjach odbiegających od normalnych (zdarzenie losowe) tj. w sytuacji przerwy w dostawie energii elektrycznej do kurników z Zakładu Energetycznego, może występować krótkotrwała (1-2 razy do roku, każdorazowo nie dłużej niż 2 godziny) emisja substancji i hałasu, z uruchamiania agregatu prądotwórczego. Nie przewiduje się, aby operacje związane z gospodarką paszą dla kurcząt powodowały jakiegokolwiek uciążliwości pyłowe dla otoczenia, z uwagi na zastosowane środki zaradcze.

Główne rodzaje i źródła oddziaływania na środowisko obiektów chowu drobiu

Element środowiska	Czynnik	Źródło oddziaływania
Powietrze	Emisja amoniaku	Utrzymanie drobiu w budynkach. Wytwarzanie nawozów naturalnych. Nawożenie gruntów nawozem naturalnym.
	Emisja metanu	Utrzymanie drobiu w budynkach Wytwarzanie nawozów naturalnych.
	Emisja podtlenku Azotu	Utrzymanie drobiu w budynkach. Wytwarzanie nawozów naturalnych. Nawożenie gruntów nawozem naturalnym.
	Emisja dwutlenku Węgla	Utrzymanie drobiu w budynkach. Spalania paliw w urządzeniach grzewczych.
	Emisja odorów	Utrzymanie drobiu w budynkach. Wytwarzanie nawozów naturalnych. Nawożenie gruntów nawozem naturalnym.
	Bioaerozole	Utrzymanie drobiu w budynkach. Wytwarzanie nawozów naturalnych. Nawożenie gruntów nawozem naturalnym.
	Emisja pyłów	Utrzymanie drobiu w budynkach. Wytwarzanie nawozów naturalnych. Magazynowanie i przygotowywanie żywności.
Środowisko akustyczne	Emisja hałasu	Utrzymanie drobiu w budynkach. Transport. Obsługa obiektów Wentylacja budynków.
Grunt, wody gruntowe, wody powierzchniowe	Wytwarzanie nawozu naturalnego	Utrzymanie drobiu w budynkach Wytwarzanie nawozów naturalnych. Nawożenie gruntów nawozem naturalnym.

W wyniku eksploatacji planowanych obiektów chowu drobiu nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania przedsięwzięcia w zakresie emisji pól elektromagnetycznych, powodującego konieczność wyznaczenia stref ochronnych oraz sytuacji awaryjnych skutkujących skażeniem środowiska.

Oddziaływania etapu eksploatacji przedsięwzięcia należy uznać za bezpośrednie w miejscu lokalizacji obiektów oraz pośrednie na terenie użytków rolnych nawożonych wytwarzanym w obiektach nawozem naturalnym.

Oddziaływania bezpośrednie przedsięwzięcia będą w całości odwracalne, trwające do czasu zakończenia eksploatacji przedsięwzięcia. Oddziaływania pośrednie charakteryzować się

będą czasem trwania dłuższym od czasu eksploatacji obiektów przedsięwzięcia. Przestrzeganie dopuszczalnych dawek nawozu naturalnego zawartego w wytwarzanym nawozie naturalnym stosowanym do nawożenia użytków rolnych spowoduje, że oddziaływania te będą odwracalne, bez negatywnych skutków dla stanu jakości gleb, wód powierzchniowych i podziemnych.

Przeprowadzona w niniejszym raporcie analiza oddziaływania na środowisko wykazała, że eksploatacja obiektów chowu kurcząt, nie będzie powodować przekroczenia standardów jakości środowiska na terenach położonych poza granicą terenu planowanego przedsięwzięcia, pod warunkiem zastosowania działań ograniczających proponowanych w niniejszym raporcie.

W zakresie oddziaływania akustycznego eksploatacja przedsięwzięcia nie obejmie istniejących terenów wymienionych w art. 113 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – „Prawo ochrony środowiska” (tekst jednolity: Dz. U. Nr 25 z 2008 r., poz. 150 z późn. zm.), objętych ochroną prawną przed hałasem.

Zmiany stanu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego nie przekroczą dopuszczalnych wartości odniesienia substancji w powietrzu poza terenem własności inwestora, pod warunkiem zastosowania proponowanego układu wentylacji planowanych budynków inwentarskich z wykonaniem obudów wentylatorów ściennych szczytowych i z wyniesieniem pionowych wylotów na wysokość 8,0 m.n.p.t.

Rozwiązania techniczno-technologiczne przedsięwzięcia objęte wstępną koncepcją zagospodarowania i obsługi terenu lokalizacji przedsięwzięcia są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i uwarunkowaniami środowiska rejonu lokalizacji przedsięwzięcia.

W normalnych warunkach eksploatacji przedsięwzięcia nie wystąpią ponadnormatywne uciążliwości dla środowiska i warunków życia ludzi oraz nie zostaną naruszone interesy osób trzecich.

Określenie zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia wynikającego z jego eksploatacji oraz rodzaju koniecznych do zastosowania działań ograniczających i urządzeń służących do ochrony środowiska jest przedmiotem analizy w dalszej części niniejszego raportu.

ETAP LIKWIDACJI

Likwidacja obiektów przedsięwzięcia polegać będzie na rozbiórce obiektu kubaturowego, demontażu urządzeń technologicznych i sieci urządzeń infrastrukturalnych, a także na przywróceniu środowiska do stanu poprzedniego w zakresie zależnym od skutków wynikających z eksploatacji przedsięwzięcia.

Wpływ na środowisko tego etapu przedsięwzięcia wiąże się z prowadzeniem prac rozbiórkowych i demontażowych, a do rodzajów oddziaływania należeć będzie:

- 1) emisja hałasu,
- 2) emisja pyłów i gazów do powietrza,
- 3) powstawanie odpadów.

Oddziaływanie etapu likwidacji przedsięwzięcia będzie krótkotrwałe i odwracalne. Intensywność wpływu na środowisko etapu likwidacji, podobnie jak na etapie budowy, nie będzie wykraczać poza granicę terenu.

Po wykonaniu rozwiązań techniczno-technologicznych przewidzianych we wstępnej koncepcji zagospodarowania terenu oraz proponowanych w niniejszym raporcie urządzeń służących do ochrony środowiska, nie przewiduje się naruszenia stanu środowiska w postaci degradacji lub skażenia, wynikającego z eksploatacji przedsięwzięcia, a przez to konieczności rekultywacji środowiska.

Podstawowym działaniem minimalizującym uciążliwość etapu likwidacji przedsięwzięcia dla środowiska i warunków życia ludzi jest prawidłowa gospodarka odpadami powstającymi w wyniku rozbiórki i demontażu.

Prawidłowa gospodarka odpadami polegać będzie na:

- 1) stosowaniu segregacji odpadów,

2) przekazywaniu odpadów do gospodarczego wykorzystania lub unieszkodliwienia, czego efektem będzie zmniejszenie masy odpadów składowanych w środowisku.

Podobnie jak w przypadku etapu budowy, wykonywanie prac rozbiórkowych i demontażowych etapu likwidacji przedsięwzięcia nie będzie powodować ponadnormatywnego oddziaływania poza granicami terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny do dysponowania oraz nie naruszy interesu osób trzecich.

Etap likwidacji przedsięwzięcia nie będzie powodować negatywnego oddziaływania na środowisko, zdrowie i warunki życia ludzi.

Ze względu na to, że planowane przedsięwzięcie będzie zlokalizowane poza terenem obszaru NATURA 2000, nie pogorszy stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Nie wpłynie niekorzystnie na środowisko w najbliższym otoczeniu.

2.2 Cechy charakterystyczne produkcji.

Planowana inwestycja to budowa sześciu kurników w systemie ściółkowym. W kurnikach tych prowadzony będzie chów brojlera kurzego. Chociaż trudno jest określić ilościowo korzyści dla środowiska pod względem redukcji emisji czy redukcji zużycia energii i wody, jest jasne, że właściwe zarządzanie gospodarstwem będzie przyczyniało się do polepszenia stanu środowiska w gospodarstwie o intensywniej produkcji drobiu.

Jak już wcześniej wspomniano stosowanie Dobrych Praktyk Rolniczych i dążenie do technik uznawanych za BAT we wszystkich aspektach, jest konieczne w przypadku opisywanego przedsięwzięcia. Technologia związana z inwestycją powinna spełniać jak najwyższe wymagania środowiskowe, ekonomiczne i produkcyjne. Zwracać trzeba szczególną uwagę na organizację procesu produkcji oraz optymalne zarządzanie tzn. oszczędne korzystanie z energii i wody, wytwarzanie jak najmniej odpadów, prawidłowe gospodarowanie ściekami i odpadami, odpowiednia gospodarka nawozem naturalnym jak też utrzymywanie terenu i budynków w czystości.

Ważnymi elementami w produkcji są:

- prawidłowe przechowywanie pasz w specjalistycznych silosach paszowych,
- zapewnienie odbioru na bieżąco obornika z kurników przystosowanymi środkami transportu i wywóz poza teren fermy na grunty rolne przeznaczone do nawożenia, zapewnienie (podpisanie stosownych umów zbycia nawozów naturalnych) wymaganej ilości gruntów nabywców nawozu naturalnego, którzy posiadają aktualizowane plany nawożenia dla prawidłowego (w zakresie miejsc i dawek) nawożenia gleby nawozem naturalnym pochodzącym z kurników inwestora,
- prawidłowe przechowywanie padłego drobiu odpowiednio wcześniej (przed uruchomieniem chowu) podpisanie umowy z uprawnionym odbiorcą tego odpadu,
- prawidłowe przechowywanie innych odpadów,
- zachowanie wymaganych standardów jakości środowiska na terenach chronionych oraz zapobieganie i ograniczanie emisji związków złoonych (odorowych) do powietrza z prowadzonego chowu,
- ochrona wód przed zanieczyszczeniami punktowymi (m.in. szczelne: posadzki, systemy odprowadzania i magazynowania ścieków bytowych i technologicznych oraz szczelne pojemniki na odpady),
- ochrona wód przed zanieczyszczeniami obszarowymi (w szczególności zagwarantowanie prawidłowego zagospodarowania rolniczego nawozu naturalnego, zgodnie z zasadami ochrony środowiska, ustawą o nawozach i nawożeniu).

W związku z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. (Dz. U. Nr 56, poz.334) w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu

gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej czytamy że;

Zwierzętom gospodarskim należy zapewnić:

- Możliwość ochrony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i zwierzętami drapieżnymi.
- Opiekę i właściwe warunki utrzymania, uwzględniające minimalne normy powierzchniowe w zależności od systemów utrzymania.
- Warunki utrzymania nieszkodliwe dla ich zdrowia (nie powodujące urazów), zapewniających swobodę ruchu i wygodne leżenie oraz możliwość kontaktu wzrokowego z innymi zwierzętami.
- Wolność od głodu, pragnienia, niedożywienia, stresu oraz strachu i cierpienia.
- Odpowiedni mikroklimat w budynkach z dobrą wentylacją i oświetleniem dostosowanym do potrzeb poszczególnych gatunków i grup technologicznych.

Regulacja sposobów traktowania zwierząt, w tym chowu i hodowli zwierząt gospodarskich zawarta jest też w Ustawie o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt z dn. 11 marca 2004 roku (Dz.U. Nr 69 poz. 625, z późn. zm.).

Przepisy tej ustawy posiadające szczególne znaczenie to m.in.

- * Zwierzę jest istotą żywą, zdolną do odczuwania cierpienia, a zatem nie jest przedmiotem: człowiek winien jest zwierzęciu szacunek i ochronę, jak również opiekę, a więc humanitarne traktowanie:
- * Zakazuje się okrutnego traktowania zwierząt, co obejmuje w szczególności zadawanie ostrego bólu, wykorzystywanie głodu lub wstrząsów elektrycznych w celu zmuszenia zwierzęcia do określonego zachowania, przymusowe żywienie i pojenie, rażące zaniedbania w rodzaju niewłaściwego utrzymywania, opieki, mikroklimatu i uwięzi:
- * Należy zapewnić dobrostan zwierząt. - Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 02.09.2003r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 167. poz. 1629 z późn. zm.).

W czasie funkcjonowania fermy będą wytwarzane następujące rodzaje zanieczyszczeń:

1. Ścieki socjalno-bytowe
2. Wody opadowe (deszczowe),
3. Obornik (odchody kurze),
4. Padlina,
5. Niesegregowane odpady podobne do komunalnych,
6. Emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.
7. Hałas.

Budynki inwentarskie

Planowane budynki inwentarskie posiadać będą wymiary zewnętrzne około 18,0 m x 100,0 m i powierzchnię zabudowy około 1800 m² każdy.

Planowane budynki inwentarskie wykonane zostaną metodą tradycyjną, ze ścianami z bloczków betonowych ocieplonych styropianem. Dach budynków dwuspadowy, kryty blachą z ociepleniem, o wysokości do 8,0 m w kalenicy. Posadzka planowanych budynków inwentarskich wykonana zostanie z betonu. Pomieszczenia inwentarzowe każdego z budynków przeznaczone będą do chowu kur o maksymalnej obsadzie 39900 sztuk każda hala /159,6 DJP/ w systemie podłogowym, ściółkowym.

Wypożyczenie budynków w instalacje

Planowane budynki inwentarskie wyposażone zostaną w następujące instalacje:

- wodną – poidła kropelkowe /instalacja wodna doprowadzona z wodociągu wiejskiego/
- żywieniową – paszociągi spiralne do podawania paszy;
- grawitacyjnej wentylacji nawiewnej – nawiew wlotami wentylacyjnymi w ścianach budynków;
- mechanicznej wentylacji wywiewnej – dachowe i ściennie wentylatory mechaniczne;
- grzewczą – ogrzewanie każdego budynku czterema nagrzewnicami powietrznymi zasilanymi gazem płynnym
- elektryczną – planowane przyłącze do sieci elektroenergetycznej oraz awaryjne zasilanie z agregatów prądotwórczych;
- oświetleniową;
- odgromową;
- sygnalizacji pożarowej.

Systemy wentylacji wyciągowej:

- nawiew powietrza: ciągi wlotów nawiewnych powietrza, o regulowanym stopniu otwierania i zamykania, które zamontowane są w każdej podłużnej ścianie zewnętrznej kurnika;
- wywiew powietrza - wentylatory mechaniczne zamontowane w dachu (w kalenicy) i w ścianach szczytowych kurników.

Charakterystyka wentylacji wyciągowej:

Każdy budynek wyposażony będzie:

- w 10 sztuk wentylatorów dachowych firmy Multifan o jednostkowej wydajności $V = 13000 \text{ m}^3/\text{h}$, o wylocie otwartym (wyrzut gazów i pyłów pionowy), o średnicy $d=0,63\text{m}$, umieszczonych na wysokości $h=8,0 \text{ m}$ n.p.t..
- w 6 sztuk wentylatorów ściennych szczytowych typ V130-5 1,5PS o jednostkowej wydajności $V = 37900 \text{ m}^3/\text{h}$, o wymiarach $1,45\text{m} \times 1,45\text{m}$, umieszczone na wysokości $h= 3,5 \text{ m}$, wyloty poprzez utworzony kanał wyniesiony na wysokość $8,0 \text{ m}$.

Etapy technologiczne chowu brojlerów:

- przygotowanie budynków inwentarskich do chowu – rozłożenie ściółki, podgrzanie kubatury budynków,
- przyjęcie piskląt,
- odchowanie brojlerów,
- ekspedycja brojlerów,
- usuwanie odpadowej ściółki z budynków inwentarskich i mycie posadzki,
- przerwa sanitarna – dezynfekcja budynków inwentarskich, naprawy oraz konserwacja urządzeń i instalacji.

Budynki inwentarskie przeznaczone będą do intensywnego chowu kurcząt rzeźnych /brojlerów/ o średniej wadze $2,3 \text{ kg}$. Chów brojlerów prowadzony będzie w systemie podłogowym, bez wybiegu. Chów brojlerów prowadzony będzie od przyjęcia piskląt jednodniowych dostarczanych transportem samochodowym z wylęgarni. Po osiągnięciu przez brojlerzy masy $1,8 \text{ kg}$ w 5. tygodniu cyklu następować będzie przerzedzenie obsady poprzez odbiór części brojlerów do uboju. Zakończenie cyklu chowu po odchowaniu brojlerów do żądanej masy ubojowej – średnio $2,3 \text{ kg}$. Długość trwania pojedynczego cyklu chowu wynosi

35-42 dni. Rocznie prowadzonych będzie 5 cykli chowu trwających po 6 tygodni każdy. Każdy z cykli chowu brojlerów prowadzony będzie we wszystkich budynkach jednocześnie.

Odbiór brojlerów w klatkach transportowych transportem samochodowym.

Po zakończeniu każdego cyklu chowu nastąpi przerwa sanitarna trwająca około 4 tygodni. W czasie trwania przerwy sanitarnej po zakończeniu każdego cyklu chowu brojlerów dokonywane będą następujące czynności:

- mechaniczne usunięcie obornika z budynków inwentarskich /pomiot kurzy/;
- czyszczenie posadzki budynków inwentarskich – mycie wodą za pomocą aparatu ciśnieniowego /np. „Karcher”/;
- dezynfekcja kubatury budynków inwentarskich
- pozostawienie budynków inwentarskich na około 2 tygodnie do tzw. „odpoczynku”;
- malowanie posadzki i ścian budynków inwentarskich wapnem z saletrą amonową
- wprowadzenie nowej ściółki do budynków inwentarskich;
- zamgławianie ściółki /np. preparat „ALDEKOL”/;
- podgrzewanie kubatury budynków inwentarskich przez okres do 7 dni przed przyjęciem piskląt.

Planowana brojlernia, jak każde przedsięwzięcie inwestycyjne, charakteryzuje się określonym zużyciem surowców i powstawaniem substancji odpadowych. Chów brojlerów wymaga dostawy wody i ciepła oraz powoduje powstawanie emisji pyłów i gazów do powietrza, emisji hałasu, odorów, ścieków i odpadów.

Wielkość zapotrzebowania na media oraz masa wytwarzanych substancji odpadowych zależy od zastosowanego systemu chowu, systemu żywienia i pojenia drobiu oraz rodzaju stosowanego paliwa do ogrzewania pomieszczeń inwentarszych. W brojlerni zastosowany zostanie tradycyjny system chowu – system ściółkowy utrzymania drobiu. Jako ściółka stosowana będzie słoma i trociny. System ten, w porównaniu z systemem bezściółkowym, nie różni się co do wielkości poboru wody, emisji hałasu i ilości emitowanych substancji zanieczyszczających do powietrza. W systemie ściółkowym wytwarzana jest znaczna ilość odpadowej ściółki /pomiot kurzy/. W planowanym obiektach chowu brojlerów, po zakończeniu każdego cyklu produkcyjnego, powstawać będzie odpadowa ściółka /pomiot kurzy/, wykorzystywana w całości do rolniczego wykorzystania.

System żywienia i pojenia drobiu

W planowanych budynkach inwentarskich zastosowany będzie kropelkowy system pojenia drobiu oraz system żywienia na sucho z zadawaniem paszy paszociągami spiralnymi do karmników. Żywienie drobiu oparte będzie na pełnowartościowych mieszankach paszowych. W żywieniu stosowane będą pasze o zmiennych zawartościach składników w zależności od fazy cyklu tuczu drobiu. Inwestor przedsięwzięcia stosować będzie 5 stopniowy system żywienia.

Zużycie pasz /wg „IBMER”/

	Zapotrzebowanie pasz
Brojler	1,9 kg / 1 kg masy żywca

Zużycie wody /wg IPPC/

	Zapotrzebowanie wody do pojenia drobiu
Brojler	0,15 – 0,25 l/szt./db

Przyjmuje się, że jednostkowe zużycie wody przy suchej metodzie żywienia wynosi 1,7 – 1,9 l/kg podawanej paszy. Przewidziany do zastosowania w obiektach kropelkowy system pojenia jest głównym walorem, który należy postrzegać pozytywnie z punktu widzenia czystej produkcji. System ten polegający na zastosowaniu odpowiednich poidel i dozowaniu wody powoduje, że wewnątrz pomieszczenia inwentarzowego budynku posiada niską wilgotność, a ściółka zalegająca na posadzce nie jest mokra. Podkreśla się znaczenie wilgoci w budynku inwentarskim z uwagi na to, że amoniak i siarkowodór, które jako substancje odorowe są głównym sprawcą uciążliwości brojlerni, uaktywniają się w warunkach dużego zawilgocenia. Stąd uciążliwość odorowa obiektów typu brojlernia jest najwyższa przy dużej wilgotności powietrza wewnątrz budynku i wilgotności ściółki.

Ograniczenie stopnia wilgotności w pomieszczeniu budynku brojlerni skutkuje mniejszą emisją amoniaku do powietrza ze ściółki. Stąd też uznać należy, że kropelkowy system pojenia jest z punktu widzenia czystej produkcji rozwiązaniem w istotny sposób wpływającym na minimalizację uciążliwości odorowej przedsięwzięcia i pozwalającym na pozytywną ocenę analizowanego przedsięwzięcia.

Wymagania termiczne i higieniczno-sanitarne

Chów brojlerów wymaga stosowania ogrzewania pomieszczenia inwentarzowego budynków. Dogrzewanie pomieszczenia inwentarzowego każdego z budynków brojlerni jest wymagane w czasie przyjęcia piskląt, niezależnie od pory roku, oraz w warunkach temperatury powietrza zewnętrznego poniżej 10°C. Chów brojlerów wymaga utrzymania temperatury pomieszczeń budynków inwentarskich w przedziale 16 – 33°C, w zależności od fazy cyklu chowu.

Wymagana temperatura powietrza w budynkach kurnika

Faza chowu	Optymalna temperatura powietrza wewnątrz budynku
brojler 1 tydzień	33 °C
brojler 2 tydzień	29 °C
brojler 3 tydzień	25 °C
brojler 4 tydzień	22 °C
brojler 5 tydzień	20 °C
brojler 6 tydzień	18 °C
brojler 7-8 tydzień	16 °C

Zapotrzebowanie na energię cieplną /wg IPPC/

	Zapotrzebowanie energii cieplnej
Brojler	150.000 kcal/1000 m ² powierzchni inwentarzowej

Do ogrzewania planowanych budynków inwentarskich przewiduje się zainstalowanie nagrzewnic powietrznych z palnikami gazowymi. Zakłada się zastosowanie po cztery nagrzewnice typu „JET MASTER GP 70” o mocy 70 kW produkcji „Big Dutchman” w każdym z planowanych budynków.

Przetrzymanywanie brojlerów w budynkach wymaga zapewnienia odpowiedniej wymiany powietrza i warunków higieniczno-sanitarnych powietrza.

Okres	Wymagana wymiana powietrza wewnątrz budynku
Zima	0,5 m ³ /kg/h
Lato	5 – 6 m ³ /kg/h

Według pozycji „Charakterystyka technologiczna hodowli drobiu i świń w krajach Unii Europejskiej” wymagana wymiana powietrza dla chowu brojlerów wynosi 3,6 m³/kg/h.

Wymagane warunki mikroklimatyczne w budynku kurnika /wg IPPC/

Czynnik	Wymagana wartość
Stężenie CO	max 0,01% objętości w powietrzu
Stężenie CO ₂	max 0,20 – 0,30% objętości w powietrzu
Wilgotność powietrza	sztuki młode: 60 – 70%
	sztuki dorosłe: 65 – 70%
Przepływ powietrza	zima: 0,1 – 0,3 m/s
	lato: 1,0 m/s
Stężenie CO ₂	max 2500 ppm
Stężenie H ₂ S	max 10 ppm
Stężenie NH ₃	max 26 ppm

Silosy paszowe

Pasza do karmienia ptaków dostarczana będzie z zewnątrz. Zakłada się wykonanie w sumie sześciu silosów paszowych, usytuowanych przy budynkach inwentarskich. Silosy paszowe o pojemności około 25 ton każdy. Silosy usytuowane zostaną na żelbetowych płytach fundamentowych o wymiarach około 3,5 m x 3,5 m każda i łącznej powierzchni zabudowy do 73,5 m². Silosy paszowe napełniane będą pneumatycznie paszowozami (specjalistyczny transport dostawcy paszy). Stąd, mechanicznie, przenośnikiem w krytym systemie rurowym, pasza kierowana zostanie bezpośrednio do systemów rozprowadzania paszy w hali kurników.

Wszystkie operacje od napełniania silosów do dostarczenia jej do koszy zasypowych i karmideł w hali chowu kurników, odbywają się w szczelnej izolacji od środowiska zewnętrznego. Załadunek silosów paszą jest hermetyzowany. Odpowietrzniki silosów zaopatrzone są w worki odpylające, zapobiegające wprowadzaniu pyłu do powietrza.

Pole zbiorników magazynowych gazu płynnego

Do magazynowania gazu płynnego propan na potrzeby nagrzewnic budynków inwentarskich wykonane zostaną dwie baterie gazowe składające się z trzech zbiorników każda. Naziemne, stalowe, poziome, ciśnieniowe zbiorniki o pojemności 6.700 l każdy. Zbiorniki posadowione zostaną na podporach stalowych, na żelbetowej płycie fundamentowej. Zbiorniki usytuowane zostaną w odległości od budynków inwentarskich, zgodnej z przepisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie /Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm./. Zbiorniki połączone zostaną podziemnymi rurociągami gazowymi z budynkami inwentarskimi.

Agregat prądotwórczy

Do awaryjnego zasilania instalacji elektrycznej, na wypadek okresowej przerwy w dostawie energii z sieci ZE, użytkowany będzie agregat prądotwórczy typu „QAS 125” produkcji „ATLAS COPCO”/ usytuowany w pomieszczeniu agregatorni kurnika K4. Do obliczeń ujęty został jako emitor punktowy i oznaczony symbolem E97.

2.3. Rodzaje emisji wynikające z planowanego przedsięwzięcia.

Uwzględniając technologię w planowanym przedsięwzięciu, przewiduje się, że będą wykorzystywane elementy środowiska w zakresie:

- wytwarzania ścieków socjalno-bytowych - z pomieszczenia socjalno-sanitarnego
- wytwarzania i czasowego magazynowania odpadów (w szczególności zużyte oświetlenie) i innych niż niebezpieczne, w szczególności sztuk padłych w warunkach naturalnych
- emisji substancji do atmosfery - dotyczy, przede wszystkim amoniaku i siarkowodoru (realizowana mechaniczną wentylacją wyciągową) oraz w ograniczonym zakresie:
- z transportu związanego z obsługą kurników, w ograniczonym, pomijalnie małym zakresie ze względu m.in. na bardzo małe natężenie transportu i krótki odcinek drogi do pokonania
- emisji hałasu - w ograniczonym zakresie, ze względu na skalę i specyfikę działalności oraz odpowiednie rozwiązania techniczno-organizacyjne
- emisji odchodów kur do gleby - w związku z nawożeniem nawozem naturalnym pól uprawnych jedynie w dawkach i w okresach prawem dozwolonych.
- emisji wód opadowych z dachu do gruntu, wody opadowe odprowadzane powierzchniowo na działkę uważa się jako nie zanieczyszczone.
- zużycia wody - pobieranej z wodociągu wiejskiego, w szczególności do pojenia kur

Realizacja przedsięwzięcia w fazie eksploatacji będzie oddziaływała na środowisko w sposób:

- bezpośredni, poprzez zużycie wody, emisje substancji i energii do powietrza (pyły, gazy, drobnoustroje, hałas) oraz emisje do gruntu odchodów w miejscu nawożenia,
- pośredni, poprzez wytwarzane ścieki i odpady.

Z eksploatacji kurników może wynikać też negatywne oddziaływanie na środowisko związane z wprowadzaniem do powietrza amoniaku, siarkowodorem, nieprawidłową gospodarką odpadami i nieprawidłowym gospodarowaniem ściekami i obornikiem. W rozdziałach następnych szczegółowo opisano i wyliczono wartości, dzięki którym to oddziaływanie można ocenić.

2.4. Gospodarka wodno - ściekowa

Gospodarka wodna:

Celem poboru wody przez planowaną inwestycję na działkach o nr ew. 59/1, 59/2, 59/3, 59/4, 59/5, 59/6 i 59/7 będzie pokrycie potrzeb wynikających z pojenia zwierząt i czyszczenia pomieszczeń oraz pokrycie potrzeb bytowo-gospodarczych.

Woda będzie dostarczana z wodociągu wiejskiego.

Stosowana woda odpowiadać powinna warunkom wody zdatnej do picia (warunki organoleptyczne, fizyko-chemiczne oraz mikrobiologiczne w normie), wynikającym z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417).

Planowana inwestycja na każdym z etapów nie będzie korzystać z wód powierzchniowych

Przy budowie budynków ekipa budowlana w liczbie około 6 pracowników zużyje na cele socjalno – bytowe: $6 \text{ osób} \times 0,6 \text{ l/osobę} = 0,36 \text{ m}^3/\text{dobę}$. Inwestor zakłada, że na potrzeby budowy beton dostarczany będzie z zewnątrz tj. z betoniarni położonej najbliżej miejsca inwestycji. W związku z tym zużycie wody dla potrzeb budowy można oszacować na około $3,0 \text{ m}^3/\text{dobę}$. Dodatkowo dla potrzeb własnych pracowników inwestor zobowiązany jest do zapewnienia przewoźnych sanitariatów TOI TOI, korzystając przy tym z usług specjalistycznej firmy.

Woda dla potrzeb planowanego przedsięwzięcia używana będzie w znacznej części do celów pojenia kur, a tylko niewielka jej ilość służyć będzie do potrzeb socjalno – bytowych (2 osób).

Prognozowane zużycie wody skalkulowane w oparciu o przeciętne normy zużycia wody regulowane Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 r. (Dz.U. Nr 8 poz. 70) wyniesie:

- na cele socjalno – bytowe (2 pracowników)

$$Q_{\text{śr/dobę}} = 0,06 \text{ m}^3/\text{dobę} \times 2 = 0,12 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$$Q_{\text{rok}} = 0,12 \text{ m}^3/\text{dobę} \times 365 \text{ dni} = 43,8 \text{ m}^3/\text{rok}$$

$$Q_{\text{max/dobę}} = 0,12 \text{ m}^3/\text{dobę} \times 1,8 = 0,216 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$$Q_{\text{max/h}} = 0,12 \text{ m}^3/\text{dobę} : 8 = 0,015 \text{ m}^3/\text{h}$$

- przy przewidywanej maksymalnej obsadzie 239400 sztuk brojlera kurzego

$$Q_{\text{max/dobę}} = 0,3 \text{ dm}^3/\text{kurę/dobę} \times 239400 \text{ sztuk} = 71,82 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$$Q_{\text{rok}} = 71,82 \text{ m}^3/\text{dobę} \times 252 \text{ dni} = 18098 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Zapotrzebowanie wody dla kur obliczone powyższą metodą jest znacznie zawyżone. Z literatury fachowej oraz praktyki wynika, że ilość wody spożywanej przez kury zależy od klimatu w budynku, systemów pojenia i utrzymania, genotypu, ilości spożywanej paszy i stanu zdrowotnego oraz od wieku zwierząt.

Inwestor zamierza prowadzić oszczędną (poniżej normatywnej wg. cytowanego wyżej rozporządzenia) gospodarkę wodą, w szczególności ze względu na zastosowanie oszczędnego systemu pojenia.

Wielkość poboru wody będzie kontrolowana i ewidencjonowana, na podstawie odczytu z wodomierza zainstalowanego w kurniku. Urządzenia związane z gospodarką wodną utrzymywane będą we właściwym stanie technicznym, co zapobiegać będzie niepotrzebnym stratom.

Wg dokumentu BREF zużycie wody dla ferm brojlery kształtuje się w zależności od kraju i wynosi:

Gatunek drobiu	Średni stosunek wody/paszy (l/kg)	Zużycie wody w cyklu (l/szt./cykl)	Roczne zużycie wody (l/stanowisko/rok)
Brojlery	1,7-1,9	4,5-11	40-70

Tabela 3.11. Zużycie wody w ciągu cyklu/rok przez różne gatunki drobiu
[27, IKC Veehouderij, 1993], [59, Włochy, 1999], [26, LNV, 1994]

Gospodarka ściekami:

W czasie funkcjonowania inwestycji będą powstawały w procesach pomocniczych:

- ścieki socjalno-bytowe (sanitarne)
- wody deszczowe (opadowe).

W wyniku eksploatacji przedsięwzięcia nie będą powstawać ścieki przemysłowe /technologiczne/. Wody zużyte do mycia posadzki budynków inwentarskich po zakończeniu każdego cyklu chowu, z uwagi na stosowanie biodegradowalnych środków czystości i skład ścieków, należy traktować jak nawóz naturalny. W zakresie gospodarki ściekami przemysłowymi przedsięwzięcie nie będzie oddziaływać na środowisko.

Teren inwestycji nie został wyposażony w systemy kanalizacji deszczowej ani technologicznej (nie są one przewidziane w przedmiotowym przedsięwzięciu), nie będą powodować wytwarzania tych ścieków oraz nie spowodują emisji ścieków do gruntu lub wody.

Ścieki socjalno – bytowe (sanitarne)

Ścieki socjalno – bytowe (sanitarne) są to wody zużyte podczas działalności człowieka i będące mieszaniną resztek produktów żywnościowych, wydalin fizjologicznych człowieka i detergentów. Ścieki socjalne w ogólnej masie zawierają przede wszystkim wodę (do 99,9%). Same więc zanieczyszczenia stanowią niewielki procent. Jednak znaczna ich część to związki organiczne, głównie tłuszcze, białka i cukrowce, które podlegają rozkładowi bakteryjnemu. Stężenia podstawowych zanieczyszczeń ścieków bytowo-gospodarczych wahają się w następujących granicach dla poszczególnych wskaźników [Szpidnor A. 1992]:

- **BZT5 = 220 – 290 mg O₂ /dm³**

- **zawiesiny ogólne – 230 – 927 mg/dm³**

Ww. ścieki sanitarne pochodzące z zaplecza socjalnego (umywalka, łazienka, WC) i z pomieszczenia socjalno-gospodarczego, ze względu na stężenie zanieczyszczeń nie będą odpowiadały, jak wynika z analiz analogicznych ścieków, normom określonym w

rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. Nr 137, poz. 984) i nie mogą one być odprowadzane w stanie nieoczyszczonym do wód albo do ziemi.

Prognozowana ilość wytwarzanych ścieków sanitarnych będzie bliska obliczonemu wyżej poborowi zużytej wody na cele socjalno-bytowe, po uwzględnieniu strat na parowanie (ok. 5%) i będzie wynosić:

$$0,12 \text{ m}^3/\text{dobę} \times 95 \% = 0,114 \text{ m}^3/\text{dobę} \text{ tj. ok. } 41,61 \text{ m}^3/\text{rok}$$

W/w ścieki gromadzone będą w szczelnym zamkniętym zbiorniku bezodpływowym o pojemności 5 m^3 , a stąd zostaną odebrane przez uprawnionego odbiorcę ścieków na podstawie umowy i przez niego dostarczone do oczyszczalni o uregulowanym stanie prawnym i nie stworzą tym samym zagrożenia dla środowiska.

Wody opadowe

Wody opadowe Art. 42 ust. 4 Ustawy Prawo wodne mówi, że w miejscach gdzie budowa systemów kanalizacyjnych nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty, należy stosować systemy indywidualne lub inne rozwiązania chroniące środowisko.

W analizowanym przypadku, wody opadowe będą pochodzić przede wszystkim z powierzchni zadaszanej budynków wsiąkające bezpośrednio do nieutwardzonego gruntu działek pod inwestycję (powierzchni czynnej biologicznie). Odprowadzenie wód opadowych bezrynnowe z dachów, za pośrednictwem okapów dachowych. Ścieki te będą powstawać głównie z powierzchni zadaszanej oraz terenów utwardzonych.

W analizowanym przypadku, wody opadowe będą pochodzić przede wszystkim z powierzchni ok. 1,4688 ha dachów projektowanych budynków kurników.

$$Q = \psi * F * q, \text{ dm}^3/\text{s}$$

Gdzie:

ψ – współczynnik spływu powierzchniowego (dla dachów – 0,9),

q – natężenie deszczu, $\text{dm}^3/(\text{s} * \text{ha})$

F – powierzchnia zlewni, ha

$q = A/T_{0,667}$, gdzie: t – czas trwania deszczu (min); A – współczynnik, którego wartość wg wzoru Błaszczyka wyniesie

$$A = 6,631 * (H_2 * C)^{1/3}$$

Wzór $q = A/T_{0,667}$ przy przyjęciu dla warunków polskich średniego normalnego opadu rocznego

$$H = 600 \text{ mm} \text{ przybiera postać: } q = (470 * C^{1/3})/t_{0,667}$$

Natężenie deszczu miarodajnego (q) przy przyjęciu dla warunków polskich normalnego opadu rocznego $H = 600 \text{ mm}$, dla prawdopodobieństwa wystąpienia deszczu $p = 50 \%$ ($p = 100/C = 100/2$), czasu trwania deszczu miarodajnego $t = 15 \text{ min}$, wyniesie według wykresu zależności natężenia deszczu do czasu trwania i częstości występowania (wg. wzoru Błaszczyka):

$$q = (470 * 2^{1/3})/15_{0,667} = 97,24 \text{ dm}^3/(\text{s} * \text{ha}).$$

Sumaryczna ilość wód deszczowych wynosi, więc:

$$Q = 0,90 * 1,4688 * 97,24 = 128,54 \text{ dm}^3/\text{s}$$

Ilość wód, jaka powstanie z opadów w czasie trwania 15 min deszczu wyniesie:

$$Q = 128,54 * 15 * 60/1000 = 115,68 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

Uwzględniając źródło pochodzenia wód opadowych, wynikające z profilu działalności inwestora, lokalizacji, zagospodarowanie terenu, rozwiązań organizacyjnych (m.in. mała intensywność i sprawny transport samochodowy zabezpieczony przed wyciekami ropopochodnych, brak kontaktu odchodów i odpadów z gruntem), skład wód opadowych przyjmuje się jak dla terenu nieuprzemysłowionego i zachowane zostaną tym samym warunki wprowadzania wód opadowych do gruntu inwestora bez szkody dla środowiska gruntowo-wodnego.

Nie będzie miał miejsca spływ wód deszczowych mający na celu kierowanie ich na tereny innych działek, zatem również żadne zobowiązania w stosunku do osób trzecich nie wystąpią.

Z uwagi na powyższą analizę należy obiektywnie uznać, że przyjęty przez inwestora w planowanym przedsięwzięciu system gospodarki wodno-ściekowej jest zgodny z wymogami obowiązujących przepisów w tym zakresie i nie wpłynie negatywnie na środowisko gruntowo-wodne, zapewniając wymaganą ochronę środowiska i zdrowia ludzi.

2.5. Gospodarka nawozem naturalnym

Odchody zwierząt, jako materiał organiczny dostarczają materii organicznej do gleby, łącznie ze składnikami odżywczymi dla roślin. **Ferma będzie źródłem powstawania obornika.**

Wytworzony obornik, usuwany będzie z kurników każdorazowo po zakończonym cyklu produkcyjnym, bezpośrednio na przystosowane środki transportu i nimi wywożony poza teren lokalizacji przedsięwzięcia. Inwestor, znaczną ilość wyprodukowanego w kurnikach obornika zamierza zbywać jako nawóz naturalny zewnętrznym nabywcom (innym rolnikom specjalizującym się w uprawach rolnych) do bezpośredniego rolniczego wykorzystania na ich gruntach, zgodnie z art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033 z póź. zm.).

W okresie uniemożliwiającym rolnicze wykorzystanie odpadowa ściółka będzie przekazywana do wykorzystania rolnikom indywidualnym do upraw szklarniowych, firmom specjalistycznym zajmującym się produkcją nawozów lub podłoża do upraw grzybów

W zakresie gospodarki nawozami naturalnymi w sposób efektywny i przyjazny środowisku, zgodnie z obowiązującym w Polsce ustawodawstwem rolnicy lub podmioty prowadzące działalność rolniczą wykonują obowiązki wynikające m.in. z: Ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu, Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 czerwca 2001 r. w sprawie szczegółowego stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz.U.Nr60,poz.616). Generalnie nawozy należy stosować w sposób, który nie powoduje zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska.

Zgodnie z ustawą o nawozach i nawożeniu zabrania się stosowania nawozów: na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem, zamarzniętych do głębokości 30cm oraz podczas opadów deszczu, naturalnych: a) w postaci płynnej oraz azotowych - na glebach bez okrywy roślinnej,

położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10 %, b) w postaci płynnej - podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.

Zgodnie z Ustawą o nawozach i nawożeniu, Kodeksem dobrej praktyki rolniczej i Dyrektywą azotanową limity stosowania nawozów organicznych, głównie pod kątem przestrzegania dawki azotu wprowadzanego do gleby, nie mogą przekraczać 170 kg N/ha rocznie.

Źródło	Obsada (sztuki)	Okres chowu w roku (dni)	Wskaźnik produkcji obornika (tony/rok)	Produkcja obornika	Zawartość azotu w oborniku (kg/tonę)	Ilość azotu w wyprodukowanym nawozie naturalnym (kg)
Kurniki K1– K6	239400	252	0,026	$0,026 \times 239400 = 6224 \text{ t}$ $6224 \text{ t} \times 252/365 = 4297 \text{ t}$	26,7	$4297 \times 26,7 = 114733 \text{ kg}$

Mając na uwadze ww. obliczoną całkowitą roczną ilość N w wytworzonym nawozie naturalnym i dozwoloną dawkę nawożenia (do 170 kg N/ha gruntów), skalkulowana przybliżona niezbędna ilość gruntów zapewniająca prawidłowe nawożenie, może wynosić **674ha**. Ze względu na niewystarczający areal własny inwestor zobowiązuje się zawrzeć umowy odbioru znacznej części obornika z rolnikami, którzy będą rozprowadzali go na grunty własne.

W odniesieniu do zapisu zawartego w art. 18 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 10 lipca 2007 roku o nawozach i nawożeniu, gdzie czytamy, że podmiot, który prowadzi chów lub hodowlę świń zagospodaruje, co najmniej 70% obornika na użytkach rolnych, których jest posiadaczem i na których prowadzi uprawę roślin, a pozostałe 30 % może zbyć w sposób określony w art. 3 ust.3. W omawianej sytuacji nie wylegitymowanie się inwestora tytułem prawnym do gruntów o powierzchni niezbędnej do neutralizacji obornika, jak również nie przedłożenie umów z innymi podmiotami na odbiór tego nawozu nie stanowi przeszkody do otrzymania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla opisanego przedsięwzięcia. Inwestor zamierza jednak wymagany areal gruntów rolnych dla co najmniej 70 % wytwarzanego nawozu naturalnego zabezpieczyć poprzez zakup i dzierżawę na dzień uruchomienia planowanej działalności, a do pozostałych 30 %, zobowiązuje się zawrzeć odpowiednie umowy z innymi rolnikami.

Nabywcy nawozu naturalnego (rolnicy), będą zobowiązani w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy **opracować plany nawożenia**, spełniający wymagania określone w art. 18 ust. 1 pkt. 1 ustawy o nawozach i nawożeniu, jednak **nie później niż do dnia rozpoczęcia stosowania nawozu naturalnego**, opracowane zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej oraz pozytywnie zaopiniowane przez okręgową stację chemiczno-rolniczą. Obornik powinien być jak najszybciej przykryty lub wymieszany z glebą (najpóźniej następnego dnia), z wyjątkiem użytków zielonych. Może być stosowany w odległości co najmniej 20 m od strefy ochronnej źródeł wody, ujęć wody, brzegu zbiorników oraz cieków wodnych. Można go stosować gdy poziom wody podziemnej jest poniżej 1,2 m i poza obszarami płytkiego występowania skał szczelinowych. Sposób nawożenia pól nawozem naturalnym ma duży wpływ na rozprzestrzenianie się odorów. Mimo tego, że nie można zupełnie wyeliminować powstawania nieprzyjemnego zapachu, inwestor starać się będzie zmniejszyć uciążliwości odorowe związane z gospodarką nawozem naturalnym poprzez: unikanie wzbudzania obornika, nawożenie pól w porze dnia, unikanie tych prac w soboty, niedziele i święta, nie wykonywanie w/w prac, gdy wiatr wieje w kierunku zabudowań mieszkalnych.

Mając na uwadze skalę przedsięwzięcia i duże zapotrzebowanie innych rolników na obornik należy uznać, że gospodarka nawozem naturalnym w analizowanym gospodarstwie przebiegać będzie prawidłowo, zgodnie z cytowanymi wyżej obowiązującymi przepisami

prawnymi o nawożeniu i zabezpieczy to w wystarczającym stopniu środowisko, w szczególności przed zagrożeniem z racji przenawożenia i ewentualnego przedostania się niewykorzystanych składników z nawozów naturalnych do wód oraz oparta będzie na zapobieganiu i minimalizowaniu ewentualnych uciążliwości odorowych.

W świetle powyższych informacji oraz innych działań inwestora, wyszczególnionych w niniejszym Raporcie, mających na celu ochronę środowiska w zakresie gospodarki nawozem naturalnym, w szczególności w zakresie wymaganym obowiązującymi przepisami, proponuje się przyjąć, że inwestor w stopniu wystarczającym posiada wiedzę dotyczącą zasad prawidłowego postępowania z nawozami naturalnymi, powstającymi w wyniku eksploatacji kurników i będzie ona realizowana w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawnymi, w zakresie skutecznej ochrony gleb, powietrza i wody, bez narażania gleb na przenawożenie i nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska w tym zakresie.

2.6. Gospodarka odpadami

Utrzymanie hodowli drobiu powoduje wzrost ilości różnorodnych odpadów. Są to: padlina, złom, opony, produkty weterynaryjne, opakowania, pozostałości pasz, odpady budowlane itp...

Przerób odchodów, padliny oraz zużytej wody to przedmiot szczególnej uwagi. Sposoby postępowania z odpadami są bardzo różne. Europejskie i krajowe uwarunkowania prawne, dotyczące ochrony środowiska i zarządzania odpadami regulują magazynowanie i wywóz odpadów, promują minimalizowanie ich ilości oraz używanie materiałów przeznaczanych do wtórnego użycia.

Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku (Dz.U. z 2013r, poz.21), która weszła w życie 23 stycznia 2013r, określa zasady postępowania z odpadami. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku (Dz.U z 2001 nr 112 poz.1206) w sprawie katalogu odpadów, poszczególnym odpadom, przypisano odpowiedni kod określający rodzaj odpadu.

W przedmiotowej inwestycji będą powstawać następujące rodzaje odpadów.

W trakcie realizacji przedsięwzięcia

Głównym odpadem powstającym na etapie budowy będą masy ziemi, które zgodnie z Załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206) są oznaczone kodem:

KOD	RODZAJ ODPADU
17 05 04	gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03

Wszystkie odpady z realizacji planowanego przedsięwzięcia, zostaną zagospodarowane przez upoważnione firmy, wykonujące na zlecenie inwestora, roboty ziemne, budowlane i instalacyjne – wytwórcą odpadów będzie wykonawca robót.

Największa masa odpadów z fazy budowy powstanie w wyniku robót ziemnych, większość gleby i ziemi może zostać wykorzystana na terenie przedsięwzięcia do ukształtowania (niwelacji) nowoprojektowanego terenu, natomiast gruz betonowy można wykorzystać do utwardzenia planowanych ciągów komunikacyjnych (drog wewnętrznych).

Sposób gospodarowania poszczególnymi odpadami (z uwzględnieniem procesów odzysku R i unieszkodliwiania D, określonych w załącznikach do ustawy o odpadach), w fazie budowy określa poniższa tabela.

L.p.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Sposób gospodarowania odpadami
	17 01 07	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	Odpady gromadzone selektywnie, a następnie przekazywane upoważnionym odbiorcom do odzysku. Odpady mogą być przekazane do odzysku poza instalacjami i urządzeniami. Odpady mogą być również przekazywane osobom fizycznym do wykorzystania na ich własne potrzeby (do robót budowlanych). Dalszy sposób gospodarowania odpadami przez odbiorców: odzysk R12.
	17 04 05	Żelazo i stal	Odpady gromadzone selektywnie. Odpady w pierwszej kolejności będą przekazywane wyspecjalizowanym odbiorcom zajmującym się skupem złomu (zbieraniem metali), w celu przekazania odpadów do odzysku do hut i odlewni. Odpady mogą być również przekazywane osobom fizycznym do wykorzystania na własne potrzeby. Wywóz odpadów transportem odbiorcy. Dalszy sposób gospodarowania – odzysk R4 lub R12.
	17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wym. w 17 05 03	Odpady gromadzone selektywnie, a następnie przekazywane upoważnionym odbiorcom do odzysku. Odpady mogą być przekazane do odzysku poza instalacjami i urządzeniami. Odpady mogą być również przekazywane osobom fizycznym do wykorzystania (do utwardzania powierzchni terenu). Dalszy sposób gospodarowania odpadami przez odbiorców: odzysk R12
	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	Odpady gromadzone jako zmieszane a następnie wywożone przez upoważnionych odbiorców do odzysku lub unieszkodliwienia. Dalszy sposób gospodarowania odpadami przez odbiorców: odzysk R12 lub unieszkodliwienie D1.

Gospodarkę odpadami w fazie realizacji przedsięwzięcia należy prowadzić zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2012, poz. 21).

Ustawa określa zasady postępowania z odpadami, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów lub minimalizacji ich ilości, usuwania odpadów z miejsc powstawania, a także wykorzystywania lub unieszkodliwiania odpadów w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska.

Klasyfikację odpadów wykonano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w

sprawie katalogu odpadów z 27.09.2001 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1206), które obowiązuje od 01.01.2002 r.

Odpady dla fazy budowy zgodnie z w/w klasyfikacją, znajdują się w zasadniczej grupie kodowej 15, 17 i 20.

„15” - odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach

„17” - odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych).

„20” - odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie.

W czasie budowy i likwidacji będą wytwarzane następujące odpady:

15 01 01 Opakowania z papieru i tektury – w tej grupie odpadów znajdują się papierowe opakowania, np. worki papierowe po materiałach budowlanych,

15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych – w tej grupie odpadów znajdują się opakowania z tworzyw sztucznych, np. po chemii budowlanej oraz różnego rodzaju folie, np. po materiałach izolacyjnych, a także worki foliowe,

15 01 03 Opakowania z drewna – w tej grupie odpadów znajdują się głównie palety, na których będą przywożone materiały budowlane,

15 01 10* Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne) – w tej grupie odpadów znajdują się opakowania np. po farbach, rozpuszczalnikach, smołach,

17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów – w tej grupie odpadów znajdują się niewykorzystane resztki betonu oraz kawałki cegieł,

17 02 03 Tworzywa sztuczne – w tej grupie odpadów znajdują się niewykorzystane części rur,

17 03 03* Smoła i produkty smołowe – w tej grupie odpadów znajdują się niewykorzystane produkty smołowe,

17 04 05 Żelazo i stal – w tej grupie odpadów znajdują się niewykorzystane części materiałów konstrukcyjnych,

17 04 11 Kable inne niż wymienione w 17 04 10 – w tej grupie odpadów znajdują się niewykorzystane części kabli i przewodów,

17 05 04 Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03 – w tej grupie odpadów znajdzie się ziemia z wykopów, np. z fundamentowania lub konieczności położenia kabla ziemnego - wydobyta z wykopów ziemia wykorzystana w granicach terenu Inwestora nie jest odpadem,

17 06 04 Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03 – w tej grupie odpadów znajdują się niewykorzystane resztki materiałów izolacyjnych typu styropian, wełna mineralna,

20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – w tej grupie odpadów znajdują się odpady powstałe w węźle socjalnym.

L.p.	Rodzaje odpadów	Klasyfikacja – kod. wg Dz.U. Nr 112 z 2001 r.	Planowane ilości w roku [Mg]	Planowany sposób magazynowania i zagospodarowania
1.	Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	0,2	Zbierane selektywnie w worku lub w pojemniku i gromadzone przy

				kontenerze na odpady komunalne. Odbiór przez uprawnioną firmę.
2.	Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	0,2	Zbierane selektywnie w worku lub w pojemniku i gromadzone przy kontenerze na odpady komunalne. Odbiór przez uprawnioną firmę.
3.	Opakowania z drewna	15 01 03	1,0	Odpady te gromadzone będą w pomieszczeniu przewidzianym do tego celu w odpowiednim pojemniku. Odbiór przez uprawnioną firmę
4.	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	15 01 10*	0,1	Magazynowane w pojemnikach przystosowanych do przechowywania tego rodzaju odpadów, na utwardzonym podłożu, w wyznaczonym miejscu na terenie fermy. Odbiór przez uprawnioną firmę
5.	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	5 Mg	Magazynowane na utwardzonym podłożu w wydzielonym miejscu na terenie działki Odbiór przez firmę uprawnioną lub osoby fizyczne, wykorzystanie w fazie budowy – odzysk R5
6.	Tworzywa sztuczne	17 02 03	0,1	Magazynowane w pojemnikach przystosowanych do przechowywania tego rodzaju odpadów, na szczelnym betonowym podłożu w wydzielonym pomieszczeniu magazynowym w budynku. Odbiór przez uprawnioną firmę
7.	Żelazo i stal	17 04 05	1 Mg	na utwardzonym podłożu w wydzielonym miejscu na terenie działki. 1.3.5 Odbiór przez uprawnioną firmę

8.	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	17 04 11	0,1	Magazynowane na szczelnym betonowym podłożu w wydzielonym pomieszczeniu magazynowym w budynku. Odbiór przez uprawnioną firmę
9.	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	17 06 04	0,5 Mg	Magazynowane na szczelnym betonowym podłożu w wydzielonym pomieszczeniu magazynowym w budynku. Odbiór przez uprawnioną firmę
10	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	3,0	Zbierane selektywnie w worku lub w pojemniku i gromadzone przy kontenerze na odpady komunalne. Odbiór przez uprawnioną firmę

W trakcie eksploatacji instalacji: rodzaje i ilości odpadów wytwarzanych to:
Odpady inne niż niebezpieczne:

Lp .	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Sposób powstawania	Ilość wytwarzanego odpadu [Mg/rok]
1.	02 01 82	Zwierzęta padłe i ubite z konieczności	Odpady powstają w czasie selekcji naturalnej	15,00
2.	02 01 99	Inne nie wymienione odpady - odpadowa pasza	Odpady powstają przy czyszczeniu budynków	2,00
3.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	Odpady powstają w wyniku stosowania materiałów i środków w opakowaniach lub z działalności bytowej pracowników i właściciela	1,50
4.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	Odpady powstają w wyniku stosowania materiałów i środków w opakowaniach lub z działalności bytowej pracowników i właściciela	1,50
5.	15 01 03	Opakowania z drewna	Odpady powstają w wyniku stosowania materiałów i środków w opakowaniach lub z	1,50

			działalności bytowej pracowników i właściciela	
6.	15 01 04	Opakowania z metali	Odpady powstają w wyniku stosowania materiałów i środków w opakowaniach lub z działalności bytowej pracowników i właściciela	0,50
7.	15 01 07	Opakowania ze szkła	Odpady powstają w wyniku stosowania materiałów i środków w opakowaniach lub z działalności bytowej pracowników i właściciela	0,50
8.	16 01 03	Zużyte opony	Odpady powstają ze środków transportowych używanych na fermie	1,50
9.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu, ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych	Naprawy i remonty obiektów budowlanych	2,00
10.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	Naprawy i remonty obiektów budowlanych	2,00

Odpady niebezpieczne:

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Sposób powstawania	Ilość wytwarzanego odpadu [Mg/rok]
1.	16 02 13	1 Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (1) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	Odpady powstają w wyniku stosowania materiałów oświetleniowych	0,600
2.	13 02 06	Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	Odpady powstają w wyniku wymiany olejów w urządzeniach	0,600
3	15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	Magazynowanie na utwardzonym podłożu w wyznaczonym magazynie a następnie przekazanie do odzysku lub unieszkodliwienia	0,05

Sposoby zagospodarowania odpadów

Po przystąpieniu do użytkowania fermy postępowanie z wytwarzanymi odpadami prowadzone będzie z uwzględnieniem zasad wynikających z ustawy o odpadach: zapobiegania powstawaniu, ograniczania ilości, a w przypadku powstania odpadów, w pierwszej kolejności zapewnienia ich odzysku, a jeżeli jest to niemożliwe, unieszkodliwiania.

Wytwarzane odpady będą magazynowane w miejscach na ten cel przeznaczonych, spełniających wymagania przepisów z zakresu ochrony środowiska, a następnie kierowane do odzysku lub unieszkodliwiania. Odpady będą magazynowane w miejscach wydzielonych, zabezpieczonych przed dostępem osób trzecich, w sposób uniemożliwiający zmieszanie różnych rodzajów odpadów oraz negatywne oddziaływanie na zdrowie ludzi i na środowisko.

Odpady niebezpieczne będą magazynowane i transportowane w opakowaniach lub pojemnikach odpornych na działanie składników odpadów, posiadających szczelne zamknięcia. Gwarantować to będzie przypadkowe przedostanie się odpadów do środowiska podczas ich magazynowania, załadunku lub rozładunku.

Odpady będą przekazywane z zachowaniem poniższych warunków:

- w pierwszej kolejności odpady będą przekazywane uprawnionym podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odzysku lub osobom fizycznym w celu gospodarczego wykorzystania,

- jeżeli z przyczyn technologicznych odzysk będzie niemożliwy lub nieuzasadniony z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych, odpady będą przekazywane uprawnionym podmiotom prowadzącym działalność w zakresie ich unieszkodliwiania,

- odpady będą przekazywane do wykorzystania w miejscach najbliższych położonych od planowanej inwestycji

- w przypadku braku uprawnionych podmiotów prowadzących odzysk lub unieszkodliwianie odpadów, odpady będą przekazywane uprawnionym podmiotom posiadającym zezwolenie na transport odpadów do miejsc ich odzysku lub unieszkodliwiania.

W poniższej tabeli dokonano zestawienia sposobu magazynowania odpadów powstających w trakcie eksploatacji obiektów.

L. p.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Sposób magazynowania
1.	02 01 82	Zwierzęta padłe i ubite z konieczności	Przechowywane przez kilka godzin w odpowiednio oznakowanym i wyznaczonym pomieszczeniu gospodarczym, zabezpieczonym przed dostępem osób trzecich i zwierząt.
2	13 02 05 13 02 06	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	Odpady przechowywane będą w szczelnych pojemnikach, wykonanych z materiałów trudno palnych, odpornych na działanie olejów odpadowych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia, zabezpieczonych przed stłuczeniem. Na pojemnikach umieszczony będzie w widocznym miejscu: a) napis „OLEJ ODPADOWY”, b) informacja o kodzie lub kodach wynikającą z rozporządzenia

			c) oznakowanie wymagane przepisami szczególnymi, dotyczącymi transportu odpadów niebezpiecznych. Podczas zbierania i magazynowania olejów odpadowych niedopuszczalne jest ich mieszanie z innymi odpadami i substancjami, w tym zwłaszcza z odpadami stałymi, olejem napędowym, olejem opałowym, płynami chłodniczymi, płynami hamulcowymi oraz innymi substancjami i preparatami chemicznymi niebędącymi olejami; dopuszcza się mieszanie różnych rodzajów olejów odpadowych, jeżeli nie wpłynie to negatywnie na proces ich odzysku lub unieszkodliwiania.
3.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	Przechowywane w odpowiednio oznakowanych pojemnikach.
4.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	
5.	15 01 03	Opakowania z drewna	
6.	15 01 04	Opakowania z metali	
7.	15 01 07	Opakowania ze szkła	
8	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych	Przechowywane na utwardzonym terenie osłonięte plandeką.
9	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	Przechowywane na utwardzonym terenie osłonięte plandeką.
10	15 01 10	opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne	Przechowywane w odpowiednio oznakowanym i wyznaczonym miejscu, w specjalnych pojemnikach odpornych na działanie składników odpadów, posiadających szczelne zamknięcie, uniemożliwiających przypadkowe przedostanie się odpadów do środowiska.

11	15 02 02	Sorbent, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi	Przechowywane w odpowiednio oznakowanym i wyznaczonym miejscu, w specjalnych pojemnikach odpornych na działanie składników odpadów, posiadających szczelne zamknięcie, uniemożliwiających przypadkowe przedostanie się odpadów do środowiska.
12	15 02 03	sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	Przechowywane w odpowiednio oznakowanych pojemnikach.
13	16 02 13	zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	Przechowywane w odpowiednio oznakowanym i wyznaczonym miejscu, w specjalnych pojemnikach odpornych na działanie składników odpadów, posiadających szczelne zamknięcie, uniemożliwiających przypadkowe przedostanie się odpadów do środowiska.
14	16 06 01	baterie i akumulatory ołowiowe	Przechowywane w odpowiednio oznakowanym i wyznaczonym miejscu, w specjalnych pojemnikach odpornych na działanie składników odpadów, posiadających szczelne zamknięcie, uniemożliwiających przypadkowe przedostanie się odpadów do środowiska.
15	15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	Magazynowanie na utwardzonym podłożu w wyznaczonym magazynie a następnie przekazanie do odzysku lub unieszkodliwienia

Tak zabezpieczone odpady skutecznie wyeliminują możliwość powstania ścieków przemysłowych na terenie fermy i tym samym zostanie wypełniony art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. d ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne.

Mając na uwadze powyższe, w ocenianym przedsięwzięciu gospodarka odpadami będzie zgodna z wymogami prawa. Wytwarzane w przedmiotowym przedsięwzięciu odpady, magazynowane będą w przeznaczonych do tego celu oznakowanych miejscach i pojemnikach, z zachowaniem wymagań sanitarno-weterynaryjnych i w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska, a następnie będą one odbierane systematycznie przez uprawnionych odbiorców poszczególnych odpadów, w pierwszej kolejności w celu ich odzysku a dopiero, jeśli to nie możliwe lub nieuzasadnione odpady będą unieszkodliwiane.

Przyjęty w planowanym przedsięwzięciu sposób gospodarki wytwarzanymi odpadami jest zgodny z wymogami obowiązujących przepisów w tym zakresie, zatem nie będzie wpływał negatywnie na stan środowiska.

Ilość odpadów w produkcji zwierzęcej nie będzie kształtować się na jednakowym poziomie i zależeć będzie od obsady w budynku. Z tego względu nie jest możliwe, aby ograniczyć ilość takich odpadów jak np.: padlina.

Z informacji Inwestora wynika, że na każdym etapie przedsięwzięcia będzie prowadzona gospodarka odpadami polegająca na zapobieganiu i minimalizacji ilości powstających odpadów, realizowana m.in. poprzez: racjonalne zarządzanie i kontrolę materiałami, z których powstają odpady, substytucja materiałów, jeśli to możliwe tj. zamiana na bardziej bezpieczne dla środowiska, redukcja ilości powstających z nich odpadów oraz segregacja odpadów. Przedstawiony, planowany sposób gospodarowania odpadami wytworzonymi w wyniku planowanego przedsięwzięcia, pozostaje być zgodny z wymogami wynikającymi z ustawy o odpadach. Inwestor zamierza realizować zasadę zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczania ich ilości oraz negatywnego oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym można wnioskować, że odpady powstające na terenie inwestycji, na każdym z etapów planowanego przedsięwzięcia, nie stworzą zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi, Inwestor zapewni ochronę środowiska w analizowanym zakresie.

2.7. Źródła i poziomy hałas

Analizę wpływu na środowisko w zakresie emisji hałasu wykonano na podstawie obliczeń emisji hałasu do środowiska programem komputerowym SON2 wersja 3.2 - programem zgodnym z Dyrektywą UE 2002/49/EC (norma ISO 9613-2).

Uśrednione poziomy mocy akustycznej dla ruchomych źródeł hałasu przyjęto na podstawie danych z Instrukcji ITB 338/2003 „Metoda określania emisji i imisji hałasu przemysłowego w środowisku” Warszawa 2003.

Obliczone poziomy hałasu porównano z wartościami dopuszczalnymi określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z dnia 5 lipca 2007 r. Nr 120, poz. 826).

W celu obliczeń zasięgów hałasu wprowadzono:

- dane geometryczne i współrzędne obiektów,
- dane nt. niezbędnych parametrów źródeł hałasu.

Zastosowany algorytm przygotowania danych wejściowych dotyczących źródeł hałasu składał się z następujących zagadnień:

- wyznaczenia poziomu mocy akustycznej źródła dźwięku (od poszczególnych źródeł),
- wprowadzeniu parametrów źródeł hałasu (poziomy mocy akustycznej) do programu obliczeniowego.

Obliczenia emisji hałasu wykonano dla przedziału czasu odniesienia:

- w porze dziennej - dla 8 najniekorzystniejszych godzin kolejno po sobie następujących,
- w porze nocnej - dla 1 najniekorzystniejszej godziny.

Wymagania akustyczne, dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określa Załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Dopuszczalny poziom hałasu (wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB) powodowany przez źródła (instalacje i pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu), dla terenów chronionych zabudowy zagrodowej wynosi:

- dla godz. 6.00 - 22.00 (pora dnia) - 55 dB
- dla godz. 22.00 - 6.00 (pora nocy) - 45 dB.

Pora dnia - przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym,

Pora nocy - przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy.

Głównymi źródłami hałasu emitowanego do środowiska w trakcie przedmiotowej eksploatacji kurników będą:

- Stacjonarne źródła hałasu tj.:
 - wentylatory mechaniczne kurników, pracujące z różnym natężeniem pracy – każdy uwzględniony w obliczeniach, jako punktowe źródło hałasu
 - źródła hałasu typu budynek
 - agregat prądotwórczy: krótkoterminowe źródło hałasu
 - Ruchome źródła hałasu:
 - transport - hałas komunikacyjny, związany z dostarczaniem: paszy/surowców paszowych, oraz wywozem: obornika, odpadów, kur, emitowany w krótkim przedziale czasowym, o nie wielkim natężeniu ruchu i tylko w porze dziennej
- Źródłami emisji hałasu wynikającego z ruchu pojazdów będą:
- włączanie silnika, start pojazdu
 - odcinek o długości 0,380km
 - hamowanie, wyłączenie silnika pojazdu

Charakterystyka źródeł hałasu w trybie 24h

Pora dzienna - 8h z przedziału dobowego: godz. 6 – 22

Na terenie zakładu rozróżniamy następujące typy źródeł hałasu:

- źródła punktowe:
 - wentylatory dachowe
 - wentylatory szczytowe
 - agregat
 - pojazdy: Jazda, Start, Hamowanie
- źródła typu budynek: (odgłosy z wnętrza budynków)

Pora nocna - 8h z przedziału dobowego: godz. 22-6

Nocne źródła hałasu:

- źródła punktowe:
 - wentylatory dachowe
 - wentylatory szczytowe
 - agregat
- źródła typu budynek

Charakterystyka źródeł emisji hałasu do środowiska:

Źródło typu budynek :

Budynek inwentarski jest źródłem emisji hałasu do środowiska wywołanej przebywaniem w nim kur oraz pracą paszociągów.

Każdy budynek będzie zbudowany z materiałów tradycyjnych. Równoważny poziom hałasu wewnątrz budynków inwentarskich przyjęto na poziomie 67 dB/A/. Zgodnie z wytycznymi Instytutu Techniki Budowlanej określono, że:

- ściany budynków inwentarskich posiadają izolacyjność akustyczną równą 45 dB jak dla ścian masywnych z bloczków z betonu komórkowego o grubości 240mm.
- stropy budynków cechują się izolacyjnością akustyczną na poziomie 30 dB jak dla stropodachów masywnych z płyt z betonu komórkowego o grubości 120 mm,

Stacjonarne, zewnętrzne źródła emisji hałasu

Wyposażenie technologiczne pracuje tylko w porze dziennej w godzinach pracy od 8:00 do 16:00. Dominującym źródłem hałasu są wentylatory pracujące o różnym natężeniu. Z uwagi na dużą płochliwość zwierząt na fermach stosuje się wentylatory o małej mocy akustycznej.

Wentylacja budynków

Pojedynczy budynek projektowanego kurnika K1 – K6

- 10 sztuk wentylatorów dachowych firmy Multifan typ 6D63 o jednostkowej wydajności $V = 13000 \text{ m}^3/\text{h}$, o średnicy $d=0,63\text{m}$, umieszczonych na wysokości $h=8,0 \text{ m}$ n.p.t.. poziom hałasu nie przekracza 53dB (E1 – E10, E17 – E26, E33-E42, E49-E58, E65- E74, E81-E90)

- 6 sztuk wentylatorów ściennych szczytowych Big Dutchman Air Master typ V130-5 1,5 PS o jednostkowej wydajności $V = 37900 \text{ m}^3/\text{h}$, o wymiarach $1,45\text{m} \times 1,45\text{m}$, średnicy równoważnej $1,64\text{m}$ wyniesionych na wysokość $h=3,5\text{m}$, poziom hałasu nie przekracza 64dB, (E11 – E16, E27-E32, E43- E48, E59-E64, E75-E80, E91-E96.)

Wyrzut gazów i pyłów z każdego z wentylatorów szczytowych kurnika odbywać się będzie wylotem pionowym przez zaprojektowany szczelny kanał wentylacyjny wyniesiony na wysokość 8,0m.

Ze względu na przekroczenia emisji hałasu w porze nocnej zastosowano na wentylatorach szczytowych tłumiki mające na celu znaczną redukcję poziomu hałasu podczas ich pracy. Zgodnie z ofertą techniczną firmy VENTIA Sp. z o. o wartość mocy akustycznej wentylatora szczytowego mierzona w odległości 7m od źródła wynosi 60,4 dB (A). Do obliczeń przyjęto typ tłumika GDE – 1400/1400 – 500/T100-N6. (Dane techniczne w załączeniu opracowania).

Według danych katalogowych poszczególnych wentylatorów poziom hałasu wynosi:

dla wentylatora Multifan typu 6D63: $L_A = 53 \text{ dB}$ w odległości 7 m od urządzenia

dla wentylatora Big Dutchman V130-5 1,5 PS: $L_A=64 \text{ dB}$ w odległości 7m od urządzenia.

Przeliczenie poziomu hałasu z odległości 7 m na poziom hałasu w odległości odniesienia

równej 1 m od urządzenia wykonano według wzorów:

$$L_{A(1m)} = L_{A(7m)} + \Delta L_r [\text{dB}]$$

gdzie:

ΔL_r – poprawka uwzględniająca wpływ odległości

$$\Delta L_r = 20 \log(r/r_0) [\text{dB}]$$

gdzie:

r – odległość środka źródła punktowego od punktu obserwacji [m],

r_0 – odległość odniesienia równa 1m.

Dla odległości 7 m poprawka ΔL_r wynosi **16,9 dB**

Poziom hałasu w odległości 1m od źródła wynosi:

dla wentylatora Multifan typ 6D53: $L_A = 53 \text{ dB} + 16,9 = 69,9 \text{ dB}$

dla wentylatora Big Dutchman V130-5 1,5 PS: $L_A=64 +16,9=80,9$ dB

Przeliczenie poziomu hałasu w odległości 1m od źródła na poziom mocy akustycznej

$$L_W = L_A + 10 \log S/S_0$$

$$L_W = L_A + 8 \text{ dB}$$

dla wentylatora Multifan typ 6D63: $L_A = 69,9 \text{ dB} + 8 \text{ dB} = 77,9 \text{ dB}$

dla wentylatora Big Dutchman V130-5 1,5 PS: $L_A=80,9 \text{ dB} + 8 \text{ dB} = 88,9 \text{ dB}$

Po zastosowaniu tłumika GDE poziom mocy akustycznej dla wentylatora szczytowego wynosić będzie 60,4 dB (A). Do obliczeń przyjęto tłumiki na wszystkich wentylatorach szczytowych. Wszystkie wartości zestawiono w poniższej tabeli punktu 2.7 Raportu.

Transport

Ruch samochodów – występują okresowe przejazdy jedynie w ciągu dnia (3 samochody w ciągu 8 najniekorzystniejszych godzin w porze dziennej od 8:00 do 16:00)

Droga i czas transportu będą zoptymalizowane. Źródłami hałasu komunikacyjnego wynikającego z ruchu pojazdów będą:

- jazda po terenie działek, o max długości całkowitej drogi 380m
- hamowanie, wyłączenie silnika;
- włączenie silnika, start.
- prędkość pojazdów nie będzie przekraczała 5 km/h

Lp.	Nazwa źródła	Poziom mocy akustycznej	Czas pracy
1	Przejazd pojazdu	max. 81,8 dB	14,4s
2	Start pojazdu	max. 85,2 dB	5s
3	Hamowanie	max. 78 dB	3s

Agregat prądotwórczy

W sytuacji odbiegającej od normalnej tj. przerwy w dopływie z zewnątrz energii elektrycznej (sytuacja losowa), uruchamiane może być krótkotrwale (taka konieczność wystąpić może 1-2 razy do roku, każdorazowo do 1-2 godzin) awaryjne źródło energii elektrycznej - agregat prądotwórczy, zlokalizowany w osobnym pomieszczeniu kurnika K4, przeznaczonym na agregat.

Do awaryjnego zasilania instalacji elektrycznej, na wypadek okresowej przerwy w dostawie energii z sieci ZE, użytkowany będzie agregat prądotwórczy firmy Atlas Copco **QAS 125** (dane techniczne w załącznikach do raportu)

Agregat prądotwórczy posiada podstawowe parametry techniczne

-moc max. – 138 kVA

-max. poziom mocy akustycznej (L_{WA}): 97 dB/A/

-czas pracy agregatu – 180 minut w porze dnia, 60 minut w porze nocy

Zestawienie stacjonarnych, punktowych źródeł hałasu

Lokalizacja		Oznaczenie źródła	Rodzaj źródła	Wysokość źródła hałasu (m n.p.t)	Poziom mocy akustycznej (dB)
Kurniki	K1 – K6	E1 – E10 E17-E26 E33-E42 E49-E58 E65- E74 E81-E90	wentylatory dachowe firmy Multifan typ 6D63	8,0	77,9
		E11-E16 E27-E32 E43-E48 E59-E64 EE75-E80 E91-E96	wentylatory szczytowe typ 4E125-4PP-25Q	8,0	60,4
Agregat Prądotwórczy		E97	Atlas Copco QAS 125	3,0	97,0

Wobec wyników wprowadzonych do obliczeń i załączonych do raportu, należy stwierdzić, że emisja hałasu nie będzie przekraczać wartości dopuszczalnych dla terenów chronionych akustycznie i należy obiektywnie ocenić i wnioskować, że przedsięwzięcie będące przedmiotem niniejszego Raportu nie spowoduje naruszenia standardów jakości środowiska w otoczeniu w zakresie emisji hałasu.

Do Raportu załączono oświadczenie inwestora przedsięwzięcia dotyczące dotrzymania standardów jakości środowiska w zakresie klimatu akustycznego na każdym z etapów realizacji planowanego przedsięwzięcia.

Według BREF redukcję hałasu można osiągnąć poprzez:

- planowanie działalności fermy na miejscu (środki operacyjne),
- stosowanie naturalnych barier
- stosowanie cichego wyposażenia (projektowanie i konstrukcja)
- stosowanie technicznych środków zapobiegawczych dla wyposażenia (ograniczone)
- stosowanie dodatkowych sposobów ograniczania hałasu

Projektowe i organizacyjne rozwiązania minimalizujące oddziaływanie akustyczne na środowisko w planowanym przedsięwzięciu:

- zamierzone: stałe ogrodzenie i zieleń izolacyjna jako naturalna bariera dźwiękochłonna (absorpcja przez rośliny np. krzewy, drzewa)

- przenośniki ślimakowe (najcichsze) do przemieszczania paszy w budynku
- unikanie pracy nocami i w weekendy,
- unikanie niepotrzebnego niepokojenia zwierząt,
- optymalne parametry techniczne budynków pod względem izolacyjności akustycznej i własności absorpcyjnych (pochłaniania), powodujące obniżenie poziomu dźwięku (szorstkie powierzchnie pochłaniają hałas),
- optymalna, pod względem emisji hałasu organizacja transportu

2.8. Emisje do powietrza

Emisja ze spalania energetycznego.

Źródłami emisji pyłów i gazów do powietrza będą również gazowe palniki nagrzewnic powietrza służących do ogrzewania budynków inwentarskich o znamionowej mocy cieplnej 70 kW każda. W każdym kurniku będą zamontowane po 4 nagrzewnice.

Biorąc pod uwagę wymagania termiczne przy chowie brojlera kurzego założono czas pracy nagrzewnic gazowych przez 336h w roku

$$T = 336 \text{ h/rok}$$

W nagrzewnicach gazowych stosowany będzie gaz płynny propan, który charakteryzuje się średnimi parametrami jakościowymi:

- wartość opałowa /Wd/ – 46.000 kJ/kg
- gęstość – 0,51 kg/dm³
- zawartości siarki całkowitej – 0,000032 % wag.

Zgodnie z danymi techniczno-roboczymi nagrzewnic gazowych typu „JET MASTER GP 70” produkcji „Big Dutchman” o mocy 70 kW zużycie propanu wynosi 5,0 kg/h

Maksymalne zużycie gazu płynnego propan obliczono ze wzoru:

$$B_{\max} = \frac{Q \times 3.600}{Wd \times \eta}$$

gdzie: Q - moc cieplna palników nagrzewnic 70 kW

Wd - wartość opałowa paliwa - 46.000 kJ/kg

□ - sprawność spalania - 94%

Maksymalne zużycie paliwa przez pojedynczą nagrzewnicę wyniesie:

$$B_{\max} = (70 \text{ kW} \times 3.600) \div (46.000 \times 0,94) = 5,8 \text{ kg/h}$$

Wskaźniki emisji

Wielkość emisji zanieczyszczeń ze spalania gazu płynnego obliczono przyjmując wskaźniki emisji zawarte w opracowaniu Centrum Informatyki Energetyki z 1997 roku pt. „Zanieczyszczenia atmosfery, źródła oraz metodyka określania wielkości emisji zanieczyszczeń”:

Dwutlenek siarki

$$W_{SO_2} = B \times 2 \times 0,000032$$

gdzie:

B – zużycie paliwa

2 – współczynnik stechiometryczny spalania siarki do dwutlenku

Dwutlenek azotu

$$W_{NO_2} = B \times 2,447 \text{ g/kg ciekłego gazu}$$

gdzie:

B – zużycie paliwa

Tlenek węgla

$$W_{CO} = B \times 2,275 \text{ g/kg ciekłego gazu}$$

gdzie:

B – zużycie paliwa

Wielkość emisji

Wielkość obliczonej emisji średniej przyporządkowano w równej części wszystkim dachowym wentylatorom budynków inwentarskich.

Wentylatory ściennie budynków będą użytkowane jedynie w czasie wysokich temperatur zewnętrznych, kiedy nagrzewnice nie będą pracować.

Emisja gazów ze spalania gazu płynnego propan w palnikach nagrzewnic wynosi:

Dwutlenek siarki

$$E_{max} = 5,8 \text{ kg/h} \times 2 \times 0,000032 = 0,00037 \text{ kg/h} \times 4_{nag.} \cdot 10_{em} = \mathbf{0,000148 \text{ kg/h}}$$

Dwutlenek azotu

$$E_{max} = 5,8 \text{ kg/h} \times 2,447 \text{ g/kg} \times 10^{-3} = 0,0142 \text{ kg/h} \times 4_{nag.} \cdot 10_{em} = \mathbf{0,00568 \text{ kg/h}}$$

Tlenek węgla

$$E_{max} = 5,8 \text{ kg/h} \times 2,275 \text{ g/kg} \times 10^{-3} = 0,0132 \text{ kg/h} \times 4_{nag.} \cdot 10_{em} = \mathbf{0,00528 \text{ kg/h}}$$

Emisja z agregatu prądotwórczego.

W związku z budową budynków inwentarskich na fermie konieczne jest zastępcze źródło energii, którym jest agregat prądotwórczy. Będzie to model Atlas Copco QAS 125 o mocy 100kW, który będzie znajdował się w wydzielonym pomieszczeniu kurnika K4. Pojemność zbiornika paliwa wynosi 313l. Zużycie paliwa kształtuje się na poziomie 17,56kg/h. Agregat będzie opalany olejem o następujących parametrach:

wartość opałowa $W_u = 44000 \text{ kJ/kg}$,

zawartość siarki $S = 0,2 \%$,

gęstość: 825 kg/m^3 .

Agregat będzie pracował w sytuacjach awaryjnych, związanych z przerwą w dostawie energii elektrycznej oraz okresowo, w celu utrzymania urządzeń w należytej sprawności technicznej. Przyjęto łączny czas pracy agregatu wynoszący 4 h/rok. Substancjami emitowanymi z procesu spalania oleju napędowego są: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, pył oraz węglowodory.

Powstające w trakcie pracy zespołu prądotwórczego substancje będą emitowane za pośrednictwem wylotu spalin, zlokalizowanego na wysokości $h = 3,0 \text{ m}$ i średnicy $d = 7 \text{ cm}$. Wielkość emisji dwutlenku siarki określono na podstawie maksymalnej zawartości siarki w oleju napędowym, wynoszącej 0,2 % według wzoru:

$$SO_2 E = 2 \times B \times S \text{ [kg/h]}$$

gdzie:

B – zużycie paliwa [kg/h]

S – zawartość siarki w spalonym oleju

Emisja dwutlenku siarki

$$ESO_2 = 2 \times 17,56 \text{ kg/h} \times 0,002 = 0,07024 \text{ kg/h}$$

$$E_a = 4 \text{ h/a} \times 0,07024 \text{ kg/h} = 0,28096 \text{ kg/a} = 0,00028096 \text{ Mg/a}$$

Wielkość emisji dwutlenku azotu, tlenku węgla, pyłu oraz węglowodorów określono na podstawie następujących wskaźników:

$$\text{NO}_x \text{ W} = 0,006 \text{ kg/kWh}$$

$$\text{CO W} = 0,0035 \text{ kg/kWh}$$

$$\text{PM}_{10} \text{ W} = 0,0002 \text{ kg/kWh}$$

$$\text{HC W} = 0,001 \text{ kg/kWh}$$

Do celów obliczeniowych przyjęto, zgodnie z danymi literaturowymi (Merkiszcz, Tiszczenko), że zawartość dwutlenku azotu w spalinach wynosi do 20 %.

Emisja dwutlenku azotu

$$\text{NO}_2 \text{ E} = Q \times \text{NO}_x \text{ W}$$

gdzie:

Q – znamionowa moc cieplna [kW]

NO_x W - wskaźnik emisji tlenków azotu [kg/kWh]

$$\text{ENO}_2 = 100 \text{ kW} \times 0,2 \times 0,006 \text{ kg/kWh} = 0,12 \text{ kg/h}$$

$$E_a = 0,12 \text{ kg/h} \times 4 \text{ h/a} = 0,48 \text{ kg/a} = 0,00048 \text{ Mg/a}$$

Emisja tlenku węgla

$$\text{ECO} = Q \times \text{CO W}$$

$$\text{ECO} = 100 \text{ kW} \times 0,0035 \text{ kg/kWh} = 0,35 \text{ kg/h}$$

$$E_a = 0,35 \text{ kg/h} \times 4 \text{ h/a} = 1,4 \text{ kg/a} = 0,0014 \text{ Mg/a}$$

Emisja pyłu

$$\text{EPM}_{10} = Q \times \text{PM}_{10} \text{ W}$$

$$\text{EPM}_{10} = 100 \text{ kW} \times 0,0002 \text{ kg/kWh} = 0,02 \text{ kg/h}$$

$$E_a = 0,02 \text{ kg/h} \times 4 \text{ h/a} = 0,08 \text{ kg/a} = 0,00008 \text{ Mg/a}$$

Emitowany pył jest w całości pyłem zawieszonym PM₁₀.

Emisja węglowodorów

$$\text{EHC} = Q \times \text{HC W}$$

$$\text{EHC} = 100 \text{ kW} \times 0,001 \text{ kg/kWh} = 0,1 \text{ kg/h}$$

$$E_a = 0,1 \text{ kg/h} \times 4 \text{ h/a} = 0,4 \text{ kg/a} = 0,00004 \text{ Mg/a}$$

Emisja z ruchu pojazdów

Emisja niezorganizowana do powietrza powstająca podczas ruchu pojazdów związanych np. z odbiorem kur, dostawą komponentów do sporządzenia paszy oraz odbiorem nawozów naturalnych w czasie eksploatacji kurnika, będzie z punktu widzenia oddziaływania na stan powietrza pomijalnie mała, ze względu na:

- nie jednoczesność jej trwania,
- krótkotrwałość,
- sporadyczny ruch samochodowy, wynikający ze specyfiki działalności i niewielkiej

skali przedsięwzięcia.

W celu określenia emisji (niezorganizowanej) substancji podczas ruchu samochodów przyjęto jednostkowe wskaźniki emisji substancji [g/km] z modułu „samochody” do pakietu OPERAT 2000, które zestawiono w poniższej tabeli

Emisje związane z ruchem samochodowym określono w zależności:

$$E = n \times k \times 1 \times p/T$$

gdzie: E – emisja substancji [kg/h, g/s];

n – potok pojazdów [szt/h];
k – wskaźnik emisji substancji;
p – udział pojazdów o danym rodzaju silnika.

W ciągu roku pracy na teren instalacji nastąpić może maksymalnie do 780 wjazdów bądź wyjazdów samochodów (3 wjazdy bądź wyjazdy na 8 godzin pracy). Udział pojazdów (p) o danym rodzaju silnika wynosić może: 30 % samochody dostawcze, 35 % samochody ciężarowe, 35 % samochody osobowe.

W obliczeniach wielkości emisji ze środków transportu, przyjęto emisję maksymalną, tj. uwzględniono maksymalną drogę przejazdu czterech środków transportu wynoszącą ok. 0,380 km. Do obliczeń komputerowych zastosowano emisję dla każdej substancji kg/h na 100 mb z tabeli poniżej.

Jednostkowe wielkości emisji substancji z pojazdów [g/km]

Substancje	Grupa pojazdów		
	Samochody osobowe	Samochody dostawcze	Samochody ciężarowe
Tlenek węgla	5,71318	4,28821	5,1413
Benzen	0,0508	0,03761	0,0764
Węgiel elementarny	0,88057	0,82601	4,01295
Węglowodory alifatyczne	0,6164	0,57821	2,80907
Węglowodory aromatyczne	0,18492	0,17346	0,84272
Tlenki azotu	0,7037	1,33893	11,56896
Dwutlenek azotu	0,14074	0,267786	2,313792
Całkowity pył zawieszony (TSP)	0,01558	0,1659	0,94438
Ołów	0,000055	0,00023	0
Dwutlenek siarki	0,05448	0,22189	0,8844

Wielkości emisji substancji do powietrza wynikające z ruchu pojazdów na terenie lokalizacji instalacji

Substancje	Emisja				
	g/km	g/8 h	kg/h	kg/h/100 mb	kg/rok
Tlenek węgla	5,19615	5,94	0,000742	0,000195	1,5442
Benzen	0,06548	0,07	0,000009	0,0000025	0,0195
Węgiel elementarny	2,84797	3,26	0,000407	0,000107	0,8464
Węglowodory alifatyczne	1,99358	2,28	0,000285	0,000075	0,5925

Węglowodory aromatyczne	0,59807	0,68	0,000085	0,000022	0,1777
Tlenki azotu	7,61869	8,71	0,001089	0,000286	2,2641
Dwutlenek azotu	1,52374	1,74	0,000218	0,000057	0,4528
Całkowity pył zawieszony	0,61726	0,71	0,000088	0,000023	0,1834
Ołów	0,00004	0,00005	0,000000006	0,0000000015	0,000012
Dwutlenek siarki	0,59574	0,681	0,00009	0,000022	0,1770

Emisja technologiczna

Dokument referencyjny BREF, jako podstawowe rozpatrywane zanieczyszczenie emitowane do powietrza z chowu zwierząt określa amoniak (NH_3) - prawie wszystkie informacje na temat redukcji emisji z pomieszczeń dla zwierząt uwzględniają ograniczenie emisji amoniaku, zakłada się, że stosowanie technik redukcji emisji amoniaku również spowoduje ograniczenie emisji innych gazów.

Z uwagi na specyfikę przedsięwzięcia, emisje do powietrza związane będą w znacznym stopniu z eksploatacją sześciu budynków inwentarskich (kurników, chowu ściółkowego o obsadzie 39900 sztuk brojlera kurzego każdy).

Zarówno fermy drobiu jak i trzody chlewnej należą do największych emitatorów zanieczyszczeń typu chemicznego (gazy), biologicznego (mikroorganizmy) i mechanicznego (pyły). Amoniak powstający w procesach chowu drobiu tworzy się w procesie rozkładu pomiotu, ściółki i resztek niezjedzonego pokarmu. Istnieje, więc bezpośredni związek emisji amoniaku, ilości pomiotu i ściółki w kurnikach oraz wieku kur, temperatury w pomieszczeniu i wilgotności.

Jako podstawowe rozpatrywane zanieczyszczenie emitowane do powietrza z chowu zwierząt określa się amoniak (NH_3), pył i siarkowodór. Emitowane substancje do powietrza z chowu kur będą podczas trwania cykli produkcyjnych przede wszystkim wentylatorami wywiewnymi rozmieszczonymi równomiernie na całej długości kalenicy i dodatkowo krótkotrwale (1008 h/rok) wentylatorami wspomagającymi rozmieszczonymi w ścianach szczytowych.

Wielkości emisji z procesu produkcyjnego obliczono dla tych substancji, dla których dopuszczalne wartości w pomieszczeniach inwentarskich dla kur, zostały określone w Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. (Dz. U. Nr 56, poz.334) w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej i jednocześnie, dla których określono wartości odniesienia dla tych substancji w powietrzu (amoniak, siarkowodór) oraz dla pyłu.

Zanieczyszczenia gazowe i pyłowe usuwane są z pomieszczeń hodowlanych wylotami wentylacji mechanicznej. Z bezpośrednich obserwacji wynika, że w pierwszych 4 tygodniach odchovu brojlerów wymiana powietrza w halach produkcyjnych odbywa się tylko poprzez wyloty wentylatorów dachowych. Wentylatory ściennie szczytowe włączane są tylko w końcowej fazie cyklu produkcyjnego (w V podokresie).

W każdym cyklu produkcyjnym wyszczególniono 6 podokresów odpowiadających poszczególnym tygodniom odchovu brojlerów. Wartości wskaźników emisji w

poszczególnych podokresach przyjęto jako średnią arytmetyczną z początku i końca danego podokresu.

Do obliczeń emisji amoniaku wykorzystano wskaźniki emisji opublikowane w Ogólnopolskim Informatorze Drobiarskim Nr 7/2004 przez doc. dr inż. Joannę Sobczak, dr inż. Zbigniew Pankowski IBMER O/Poznań. Zawarte w powyższej publikacji wykresy przedstawiają godzinowe wielkości emisji ww. substancji z chowu brojlerów na ściółce w czasie trwającego 42 dni cyklu produkcyjnego.

Zestawienie wskaźników emisji dla każdego z czterech kurników instalacji

Rodzaj substancji i nr CAS	Wskaźniki emisji (mg/szt./h)
Amoniak – CAS 766-41-7	1 tydzień cyklu – 1,36; 2 tydzień cyklu – 2,3; 3 tydzień cyklu – 5,1; 4 tydzień cyklu – 7,2; 5 tydzień cyklu – 10; 6 tydzień cyklu – 11,8.
Siarkowodór – CAS 7783-06-4	1 tydzień cyklu – 0,026; 2 tydzień cyklu – 0,044; 3 tydzień cyklu – 0,096; 4 tydzień cyklu – 0,136; 5 tydzień cyklu – 0,189; 6 tydzień cyklu – 0,223.
Pył ogółem	$0,0124 \text{ g/h/szt.} \cdot 252 \cdot 24 / 1000 = 0,0749952$ kg/ptaka/rok
Pył zawieszony PM10	0,05249664 kg/ptaka/rok (70 % x 0,0749952)

Zestawienie wielkości emisji substancji (kg) z procesów chowu kurcząt brojlerów w kurniku w oparciu o wskaźniki emisji podane w tabeli wyżej

Pod - okres	Obsada kurnika	Emisja (kg/tydzień/każdy kurnik)			
		Amoniak	Siarkowodór	Pył ogółem	Pył PM10
I	39900 sztuk	9,13	0,17	83,32	58,32
II	39900 sztuk	15,45	0,3	83,32	58,32
III	39900 sztuk	34,27	0,64	83,32	58,32
IV	39900 sztuk	48,38	0,91	83,32	58,32

V	39900 sztuk	67,2	1,3	83,32	58,32
VI	30832 sztuk	61,26	1,15	64,38	45,06
Średnia obsada 38484,33 sztuk/cykl – (kg/cykl)		235,7	4,47	480,98	336,66

Ustalane w powyższej tabeli wielkości wskaźników dotyczą standardowych warunków chowu kur, natomiast inwestor oprócz odpowiedniego żywienia (fazowe żywienie niskobiałkowymi paszami z aminokwasami syntetycznymi i enzymami zwiększającymi przyswajalność paszy, zmniejszającymi ilość wydalanego odchodu i gazów) może stosować preparaty ekologiczne redukujące powstawanie z odchodu amoniaku i innych gazów w kurniku.

Oceniana instalacja - po projektowanej budowie budynków kurnika z obsadą maksymalną 39900 sztuk brojlera każdy- emitować będzie ww. substancje z chowu w kurniku do powietrza w okresie trwania cykli produkcyjnych wentylatorami wywiewnymi rozmieszczonymi w kalenicy oraz wentylatorami wspomagającymi rozmieszczonymi w północnych ścianach szczytowych kurnika.

Prognozę wpływu eksploatacji kurnika na stan jakości powietrza w otoczeniu, określono w oparciu o bilanse powstających emisji do powietrza podstawowych ww. substancji odorotwórczych (amoniaku i siarkowodoru) oraz pyłów, obecnych w gazach odlotowych oraz dyspersję tych substancji w środowisku.

Charakterystyka wentylacji projektowanych budynków:

Każdy budynek kurnika projektowany, wyposażony będzie w:

- w 10 sztuk wentylatorów dachowych Multifan typ 6D63 o jednostkowej wydajności $V = 13000 \text{ m}^3/\text{h}$, o wylocie otwartym (wyrzut gazów i pyłów pionowy), o średnicy $d=0,63\text{m}$, umieszczonych na wysokości $h=8,0\text{m}$ n.p.t..
- w 6 sztuk wentylatorów ściennych szczytowych AIR MASTER o jednostkowej wydajności $V = 37900 \text{ m}^3/\text{h}$, o wymiarach $1,45\text{m} \times 1,45\text{m}$, umieszczone na wysokości $3,5\text{m}$, z wylotami wyniesionymi na wysokość $8,0\text{m}$.

Położenie wentylatorów w ww. budynkach kurników, będących emitarami substancji technologicznych (z chowu) do powietrza, oznaczono graficznie za pomocą współrzędnych $X_e[m]$ i $Y_e[m]$.

Emisja z poszczególnych emitatorów

Wielkość emisji z poszczególnych emitatorów określono proporcjonalnie do wydajności wyciągowej jednocześnie pracujących emitatorów w każdym okresie, z uwzględnieniem, że w trakcie normalnej eksploatacji wentylatory ściennie szczytowe o dużej jednostkowej wydajności są stosowane uzupełniająco i krótkotrwale tj. jedynie w sytuacjach wysokich temperatur zewnętrznych (w lecie), kiedy to pełnią rolę wentylatorów pomocniczych dla pozostałych wentylatorów (kominowych) zainstalowanych w dachu, schładzając budynek i ptaki, poprzez wytwarzany zwiększony ruch i wymianę powietrza.

Wyloty średnicy $d = 0,63$ emitatorów wentylatorów dachowych będą otwarte, wyrzut gazów i pyłów pionowy na wysokości $8,0 \text{ m}$ n.p.t.

Prędkość wylotowa gazów obliczono następująco:

$$V \text{ m}^3/\text{h} : F \text{ m}^2 = V \text{ m/s}$$

F – powierzchnia wylotu wentylatora obliczona ze wzoru: $\pi \times r^2$

gdzie: π – stała matematyczna r - promień wylotu wentylatora

Algorytm wyliczenia prędkości wylotowej gazów:

$$13000 \text{ m}^3/\text{h} : 0,3115665 \text{ m}^2 = 41724,63984 : 3600 \text{ s} = 11,6 \text{ m/s}$$

Prędkość wylotu powietrza z emitorów dachowych wentylatorów projektowanych kurników prezentuje poniższa tabela

Podokres	Wydajność każdego wentylatora (m ³ /h)	v (m/s)
Pod. 1	40%=5200	4,64
Pod. 2	60%=7800	6,96
Pod. 3	70%=9100	8,12
Pod. 4	80 %=10400	9,28
Pod. 5	100%=13000	11,6
Pod. 6	100%= 13000	11,6

Wyrzut gazów i pyłów z każdego z wentylatorów szczytowych odbywać się będzie wylotem pionowym (p,q = wymiary wylotu każdego wentylatora – 1,45m x 1,45 m), na skutek wykonanego dla każdego wentylatora indywidualnego komina konstrukcji drewnianej lub stalowej wypełnionego blachą.

W przypadku emitora o wylocie prostokątnym, o wymiarach p x q, oblicza się średnicę równoważną według wzoru

$$d_r = \sqrt{\frac{\sqrt{4pq}}{\pi}}$$

Podokres	Wydajność każdego wentylatora (m ³ /h)*	v (m/s)
Pod. 5	100%= 37900	4,99

Emisja substancji z poszczególnych emitorów kurników K1 – K6.

Wielkość emisji z poszczególnych emitorów kurnika określono proporcjonalnie do wydajności wyciągowej jednocześnie pracujących wentylatorów w danym okresie, z uwzględnieniem, że wentylatory pracują w poszczególnych tygodniach każdego cyklu ze zmienną wydajnością oraz, że wentylatory szczytowe o dużej jednostkowej wydajności są stosowane krótkotrwale (1008 h/rok), uzupełniając, wspomagając wentylację dachową w końcowym etapie każdego cyklu chowu kurcząt (w 5 tygodniu każdego cyklu).

Mając na uwadze doświadczenie praktyczne inwestora i eksploatację podobnych instalacji, należy przyjąć, iż odprowadzenie powietrza z hal chowu kurników, odbywać się będzie w sposób przedstawiony w poniższych tabelach.

Podokres 1 obliczeniowy trwający 1008 h/rok

Wyszczególnienie	Emisja			
	Amoniak	Siarkowodór	Pył ogółem	Pył PM10
1 tydzień każdego cyklu – 1 tydzień życia kurcząt				
Emisja [kg/h]- kurnik K1-K6	0,054	0,00103	0,494	0,347

Emisja z każdego emitora dachowego 10szt.(K1-K6) (wydajność każdego wentylatora wynosi 5200 m ³ /h)	0,0054	0,000103	0,0494	0,0347
---	--------	----------	--------	--------

Podokres 2 obliczeniowy trwający 1008 h/rok

Wyszczególnienie	Emisja			
	Amoniak	Siarkowódór	Pył ogółem	Pył PM10
2 tydzień każdego cyklu – 2 tydzień życia kurcząt				
Emisja [kg/h]- kurnik K1 – K6	0,092	0,0017	0,494	0,347
Emisja z każdego emitora dachowego 10szt. (K1 – K6) (wydajność każdego wentylatora wynosi 7800m ³ /h)	0,0092	0,00017	0,0494	0,0347

Podokres 3 obliczeniowy trwający 1008 h/rok

Wyszczególnienie	Emisja			
	Amoniak	Siarkowódór	Pył ogółem	Pył PM10
3 tydzień każdego cyklu – 3 tydzień życia kurcząt				
Emisja [kg/h]- kurnik K1 – K6	0,204	0,00384	0,494	0,347
Emisja z każdego emitora dachowego 10szt. (K1 – K6) (wydajność każdego wentylatora wynosi 9100m ³ /h)	0,0204	0,000384	0,0494	0,0347

Podokres 4 obliczeniowy trwający 1008 h/rok

Wyszczególnienie	Emisja			
	Amoniak	Siarkowódór	Pył ogółem	Pył PM10
4 tydzień każdego cyklu – 4 tydzień życia kurcząt				
Emisja [kg/h]- kurnik K1-i K6	0,288	0,00544	0,494	0,347
Emisja z każdego emitora dachowego 10szt.(K1-K6) (wydajność każdego wentylatora wynosi 10400m ³ /h)	0,0288	0,000544	0,0494	0,0347

Podokres 5 obliczeniowy emisji maksymalnej trwający 1008 h/rok

Wyszczególnienie	Emisja			
	Amoniak	Siarkowódór	Pył ogółem	Pył PM10
5 tydzień każdego cyklu – 5 tydzień życia kurcząt				
Emisja [kg/h]- kurnik K1 –K6	0,4	0,00756	0,494	0,3472
Emisja z każdego emitora dachowego 10szt.(K1 – K6) (wydajność każdego wentylatora wynosi 13000 m ³ /h)	0,01452	0,000274	0,018	0,0126

Emisja z każdego emitora szczytowego 6szt.(K1 – K6) (wydajność każdego wentylatora wynosi 37900 m ³ /h)	0,0424	0,0008	0,0525	0,0368
---	--------	--------	--------	--------

Podokres 6 obliczeniowy emisji pozostałej trwający 1008 h/rok

Wyszczególnienie	Emisja			
	Amoniak	Siarkowódór	Pył ogółem	Pył PM10
6 tydzień każdego cyklu – 6 tydzień życia kurcząt				
Emisja [kg/h]- kurnik K1-K6	0,3646	0,00689	0,383	0,268
Emisja z każdego emitora dachowego 10 szt.(K1- K6) (wydajność każdego wentylatora wynosi 13000m ³ /h)	0,03646	0,000689	0,0383	0,0268

Wnioski. Podsumowując, z przeprowadzonych obliczeń i analiz wynika, że eksploatacja przedsięwzięcia nie będzie stwarzać zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi w zakresie emisji substancji do atmosfery - zapewni wymaganą ochronę powietrza.

Realizacja przedsięwzięcia będzie spełniała wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87 z 03.02.2010r) i rozporządzenia Ministra środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz. 281).

Wykonane obliczenia stężeń emitowanych substancji w powietrzu wykazują, że w wyniku eksploatacji instalacji (po zrealizowaniu planowanej inwestycji) nie występują i nie są prognozowane przekroczenia obowiązujących wartości odniesienia w powietrzu lub wartości dopuszczalne w żadnym punkcie.

Wartości emisji technologicznej substancji w powietrzu największe z obliczonych i miejsca ich występowania przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Nazwa substancji (Nr wg CAS)	Wartości największe z obliczonych			
		Stężenie 1-godzinowe		Stężenie średnioroczne	
		[μ/m ³]	[x; y; z]	[μ/m ³]	[x; y; z]
1	Amoniak CAS 7664-41-7	119,948	[-220; 160; 0.0]	4,743	[80; 160; 0.0]
2	Siarkowódór CAS 7783-06-4	2,264	[- 220;160; 0.0]	0,08	[80; 160; 0.0]

3	Pył zawieszony PM10	107,197	-320;- 260; 0.0]	4,023	[80; 160; 0.0]
---	---------------------	---------	------------------------	-------	----------------------

W planowanym przedsięwzięciu do podstawowych metod ochrony powietrza należą:

- odpowiednie żywienie, poprzez specjalistyczny nadzór i doradztwo w zakresie skarmianych pasz: system żywienia fazowy, paszami natłuszczanymi, z tendencją zmniejszającej się zawartości białka i azotu w kolejnych fazach żywienia, wysoko przyswajalnymi paszami z aminokwasami syntetycznymi zastępującymi częściowo białko ogólne oraz enzymami poprawiającymi strawność pasz,
- odpowiednie natężenie światła w kurnikach i umiejętna obsługa, zapewniające spokojniejsze zachowanie kur,
- pionowy wyrzut gazów i pyłów z chowu wentylatorami dachowymi i szczytowymi
- utrzymywanie w sprawności systemów wentylacyjnych oraz zapewnienie optymalnego klimatu (m.in. temperatury i wilgotności) w kurnikach m.in. zapobieganie nadmiernemu wysuszeniu powietrza w lecie, poprzez nawilżanie aerozolowe powietrza,
- zhermetyzowany załadunek paszy/zboża do silosów i worki odpylające na odpowietrznikach silosów,
- wywóz obornika w ciągu dnia poza teren fermy tj. na grunty wyznaczone do nawożenia oraz unikanie tych prac w soboty, niedziele i święta.

Odorowe oddziaływania, naturalnie towarzyszące w chowie kur i gospodarce ich odchodami, inwestor minimalizuje poprzez:

- odpowiednią lokalizację budynków (poza zwartą zabudową wsi)
- wywóz nawozu z fermy do miejsca przeznaczenia przystosowanymi środkami transportu
- nie wykonywanie prac związanych z gospodarką nawozem naturalnym, gdy wiatr wieje w kierunku zabudowań mieszkalnych.

3.Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia.

Środowisko przyrodnicze, obszary chronione, Natura 2000

Omawiany w niniejszym raporcie teren oraz jego najbliższe otoczenie to przede wszystkim grunty orne. Ze względu na ingerencję człowieka, nie stwierdza się na przedmiotowym terenie rzadkich i unikalnych gatunków flory i fauny, łąk i gniazd ptasich, nie ma szczególnego obszaru przemieszczania, odpoczynku i żerowania dzikich ptaków i ssaków. Na omawianym terenie lub w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują także pomniki przyrody objęte ochroną konserwatorską przez Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody ani stanowiska dokumentacyjne.

Teren przeznaczony pod budowę pokryty jest roślinnością niską, pozbawiony drzew i krzewów. Umieszczenie planowanego przedsięwzięcia znajduje się, jak nadmieniono wcześniej, poza obszarem poddanym ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 92, poz. 880, z późn .zm, natomiast na Obszarze Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrzy Prowej”. Uchwalonego Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego nr. 17 z dnia 27 lipca 2006 roku w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego Nr. 157 poz.6154)

Obszar Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrwy Prawej” o powierzchni 33338 ha ciągnie się wzdłuż Skrwy Prawej przez większość terenu gminy Mochowo. Obszar ten graniczy na południu z otuliną Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego, który wchodzi w skład krajowego węzła ekologicznego. Obszar stanowi krajowy korytarz ekologiczny.

Obszar taki obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

W Obszarze zakazuje się m.in.:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną leśną, rybacką i łowiecką;

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.);

- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych;

- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Działki pod inwestycję, na których projektuje się realizację przedsięwzięcia stanowi obszar przestrzeni produkcyjnej, przekształcony antropogenicznie, zubożały pod względem składu gatunkowego fauny i flory. Budowa budynków do hodowli drobiu nadal należy do przedsięwzięć służących produkcji rolniczej. Inwestor jest rolnikiem, nie zmienia charakteru gruntu rolnego, tj. nie wyłącza gruntów z produkcji rolnej. Zgodnie z art.2 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.Nr 16 poz.78 z późn. zm.) grunty pod budynkami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych stanowią grunty rolne.

Lokalizacja przedsięwzięcia nie powoduje ingerencji w cenne przyrodniczo tereny oraz nie jest przedsięwzięciem mogącym w sposób znaczący oddziaływać na spójności sieci Natura 2000. Nie istnieje możliwość negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk albo siedlisk przyrodniczych objętych ochroną w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody. Należy przyjąć, że planowane przedsięwzięcie nie powinno w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na środowisko.

Struktura, rzeźba terenu i warunki termiczne.

Ze względu na planowaną na przedmiotowym terenie działalność (tereny rolne z produkcją zwierzęcą), według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz. 1359), kwalifikuje się teren przedsięwzięcia pod względem standardów jakości ziemi do grupy B, obejmującej grunty zaliczone do użytków rolnych z wyłączeniem gruntów pod stawami i gruntów pod rowami, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, nieużytki, a także grunty zabudowane i zurbanizowane z wyłączeniem terenów przemysłowych, użytków kopalnych oraz terenów komunikacyjnych.

Działki pod inwestycję położone są na terenie gruntów wsi Zglenice Małe, gminy Mochowo, powiatu sierpeckiego. Obszar powiatu położony jest na pograniczu dwóch regionów fizjograficznych: Wysoczyzny Dobrzyńskiej i Wysoczyzny Płockiej. Ukształtowanie powierzchni jest zróżnicowane. Wynika to z położenia w strefie czołowo morenowej zlodowacenia bałtyckiego oraz obecności głębokiej doliny rzeki Skrwy rozcinającej obszar powiatu. Część powierzchni zajmuje wysoczyzna polodowcowa pocięta dolinami rzek: Skrwy Prawej i Sierpienicy.

Gmina Mochowo położona jest w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego, należy do powiatu sierpeckiego. Cały jej obszar leży na Nizinie Mazowieckiej, w dorzeczu rzek Sierpienicy i Skrwy Prawej. Zajmuje powierzchnię 14 357 ha, którą zamieszkuje 6272 mieszkańców. Gmina posiada powiązania komunikacyjne z Płockiem i Sierpcem, drogami wojewódzkimi i powiatowymi. Przez obszar Gminy przebiega gazociąg tranzytowy Jamał – Europa Zachodnia. W granicach administracyjnych Gminy Mochowo znajdują się 43 miejscowości.

Strukturę geologiczną stanowią w przeważającej części równinne i faliste powierzchnie sandrowe. Doliny rzeczne utworzyły się w miejscu rynien polodowcowych pozostałych po poznańskiej fazie zlodowacenia Wisły. W rzeźbie wyróżnić można trzy główne jednostki geomorfologiczne: równinę sandrową, wysoczyznę morenową i dolinę Skrwy.

Ukształtowanie powierzchni terenu Gminy jest zróżnicowane. Wynika to z położenia wschodniej części Gminy w strefie czołowo - morenowej zlodowacenia bałtyckiego oraz obecności głębokiej doliny rzeki Skrwy rozcinającej jej obszar na niemal dwie równe połowy. Różnica wysokości powierzchni terenu wynosi około 55 metrów. Generalnie w ukształtowaniu terenu wyróżnić można: strefę pagórków czołowo morenowych, wysoczyznę morenową i równinę sandrową z siecią dolin, rzek i cieków.

Gleby na obszarze Gminy Mochowo są niskiej klasy (wskaźnik bonitacji poniżej 0,85) oraz wykazują duże zakwaszenie.

Klimat w Gminie Mochowo zbliżony jest do kontynentalnego. Średnia roczna suma opadów wynosi około 500mm. Są to wartości należące do najniższych w Polsce. Przeważający kierunek wiatru zachodni i południowo - zachodni. Latem wzrasta udział wiatrów północno - zachodnich, zimą południowo - zachodnich. Przeważają wiatry słabe w przedziale prędkości 2 m/s. Przeciętna ilość dni pogodnych w roku wynosi 50, natomiast dni pochmurnych 145 w roku.

Krajobraz, świat roślinny i zwierzęcy.

Przedmiotowa inwestycja położona jest na terenie powiatu sierpeckiego, który znajduje się na obszarze Zielonych Płuc Polski. Na obszarach Zielone Płuca Polski, wdrażane są zasady ekorozwoju, do których zalicza się:

- wprowadzanie proekologicznych zasad gospodarowania zasobami i walorami przyrodniczymi,
- aktywizację gospodarki poprzez wszechstronne i racjonalne korzystanie z zasobów i walorów przyrodniczych
- wzrost poziomu cywilizacyjnego.

Zasady „ekorozwoju” sprowadzają się do racjonalnego korzystania z wód, kopalin, właściwej gospodarki odpadami oraz planowo prowadzonej gospodarki leśnej, rolnej i rybackiej.

Szata roślinna charakteryzowanego obszaru jest przekształcona przez człowieka, przeważają krajobrazy rolnicze (gleby słabe i średnie). Z uwagi na antropogeniczne zagospodarowanie (wysoka penetracja ludzka, planowane ogrodzenie), teren ten jest również wolny od stałej bytności zwierząt dzikich i nie stanowi ważnego dla nich siedliska.

Przedmiotowy teren jest ubogi florystycznie, faunistycznie i krajobrazowo. Nie stwierdzono na przedmiotowym terenie roślin chronionych a jedynie najpospolitsze zespoły roślin z dominacją traw. Jak również w najbliższym otoczeniu (teren rolno-hodowlany) nie stwierdzono (podczas kilkukrotnej, szczegółowej wizji lokalnej, wywiadów i dostępnych opracowań) występowania chronionych gatunków roślin i cennych siedlisk przyrodniczych, w szczególności specjalnych siedlisk wykorzystywanych przez gatunki należące do grupy tzw. gatunków narażonych na wyginięcie, zagrożonych, rzadkich i bliskich wyginięcia.

Obserwuje się czasami, krótkotrwale i pojedynczo zalatywanie i przebywanie w przestrzeni niektórych, powszechnie znanych, najpospolitszych gatunków ptaków, niezagrożonych w skali kraju, regionu i Europy, związanych z bytnością/działalnością człowieka (rolniczą w analizowanym przypadku) i do niej przyzwyczajonych (tj. jaskółka, wróble, sikorka, szpak, skowronek, gawrony), niespecjalnie unikających człowieka (o zmniejszonej płochliwości) i przyzwyczajonych do jego obecności, które również nie gniazdują na omawianym terenie (nie stwierdzono żadnych gniazd).

Położenie działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 59/1, 59/2, 59/3, 59/4, 59/5, 59/6, 59/7 jest korzystną lokalizacją, zgodną z wytycznymi BAT – (zakładać ферmy w pobliżu obszarów produkcji roślinnej wymagających nawożenia...) i nie koliduje z przeznaczeniem dotychczasowym terenu inwestora, który po realizacji przedsięwzięcia pozostanie nadal w wykorzystaniu rolniczym.

Powietrze atmosferyczne

Potencjalnymi źródłami zanieczyszczenia powietrza w rejonie terenu przedsięwzięcia są:

- emisja z obiektów inwentarskich i użytków rolnych,
- emisja z ruchu samochodów spalinowych i maszyn rolniczych, poruszających się na użytkach rolnych i drogach (natężenie ruchu jest bardzo małe)
- emisja pyłów z dróg gruntowych i pól (głównie w okresie suchego lata).

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo Ochrony Środowiska wyznaczono strefy odrębnie dla każdego zanieczyszczenia, w których:

- przekroczone są poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji
- poziom substancji mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji
- nie przekroczone są poziomy dopuszczalne
- przekroczone są poziomy docelowe
- nie przekroczone są poziomy docelowe
- przekroczone są poziomy celu długoterminowego
- nie przekroczone są terminy celu długoterminowego

Klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych

Klasa B – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji

Klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy, poziomy celów długoterminowych.

Aktualny stan jakości powietrza (wartości średnioroczne) w tym rejonie, określony przez Mazowiecki Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie Delegatura w Płocku, wynosi:

Pył zawieszony PM10 – 20,0 µg/m³

Dwutlenek siarki – 5,0 µg/m³

Dwutlenek azotu – 6,0 µg/m³

Tlenek węgla - 280 µg/m³

Benzen – 0,8 µg/m³

Ołów - 0,05 µg/m³

Podstawowe metody ochrony powietrza w planowanym przedsięwzięciu, to m.in:

W czasie prowadzenia fermy najbardziej uciążliwe są substancje odorowe, pochodzące z budynków inwentarskich i obornika. Podstawą w ograniczaniu rozprzestrzeniania się przykrych zapachów jest utrzymanie na wysokim poziomie higieny w pomieszczeniu inwentarskim i czystości w jego otoczeniu. Budynki wyposażone w sprawne urządzenia wentylacyjne, które utrzymują temperaturę i wilgotność powietrza oraz koncentrację gazów na poziomie zapewniającym dobre samopoczucie i zdrowie zwierząt.

Obornik po każdym cyklu produkcyjnym będzie wywożony w celu nawożenia, tak więc emisja w obrębie fermy jest ograniczona do minimum i istnieje jedynie w czasie opróżniania i wywożenia.

Wentylacja będzie sprawdzana tak, aby niwelować opory przepływu oraz okresowo czyszczona.

W czasie hodowli mogą być zastosowane dodatki ograniczające emisję amoniaku preparatem który jednocześnie:

- jest zakwaszaczem - podwyższa kwasowość w przewodzie pokarmowym i zapobiega rozwojowi niekorzystnych drobnoustrojów,
- jest detoksykantem - wiąże grzyby, bakterie, toksyny i gazy w tym amoniak,
- jest źródłem substancji tj: kwasy huminowe, bituminy, hemicelulozy, białek, aminokwasów
- jest wymiennikiem jonowym - uzupełnia i wzbogaca organizmy w mikro - makroelementy,
- jest konserwantem paszowym,
- ma właściwości dezodoryzujące - poprawia klimat wewnątrz budynku wiążąc szkodliwe gazy - amoniak i siarkowodór do 50%,
- skutecznie zapobiega biegunkom,
- poprawia zdrowotność zwierząt,
- poprawia warunki bytowania kur

Dodatki powyższe stosowane są w paszy, wobec czego procesy hodowlane w sposób maksymalny ograniczają wpływ instalacji na środowisko.

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Mochowo należy do zlewni rzeki Skrwy Prawej. Zlewnia ta charakteryzuje się stosunkowo wysokim udziałem terenów zalesionych i łąk oraz mniejszym udziałem gruntów ornych. Występują liczne ciek i rowy melioracyjne. Na terenie gminy

Mochowo nie występują jeziora, których nie brak na sąsiadującej z Równiną Raciąską Równinie Urszulewskiej.

Ocena zawartości azotanów oraz wskaźników stymulujących proces eutrofizacji wód pod kątem Dyrektywy Azotanowej wykazała, że mazowieckie rzeki aktualnie nie należą do wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzenia rolniczego. Na stan czystości rzek obok nieuporządkowanej gospodarki ściekowej istotnym źródłem zanieczyszczenia wód są spływy powierzchniowe zanieczyszczeń, w tym głównie obciążonych związkami biogennymi (azot, fosfor) pochodzenia rolniczego. Główne przyczyny tego zjawiska to:

- nadmierne w stosunku do potrzeb nawożenie upraw, łąk i pastwisk,
- nawożenie w niewłaściwych terminach,
- stosowanie chemicznych środków ochrony roślin,
- niewłaściwe zabiegi agrotechniczne.

Z uwagi na charakter przedsięwzięcia (ograniczony do wnętrza budynków), jego realizacja jest całkowicie niezauważalna dla otoczenia i optymalna dla środowiska przyrodniczego, ponieważ nie wymaga ingerencji w środowisko przyrodnicze.

Środowisko akustyczne.

Rejon lokalizacji przedmiotowego przedsięwzięcia nie jest objęty monitoringiem w zakresie klimatu akustycznego, z uwagi przede wszystkim na:

- położenie w strefie użytków rolnych i istniejących terenów preferowanych pod specjalistyczną produkcję zwierzęcą, niepodlegających ochronie przed hałasem, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 lipca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826),
- prowadzona w tym rejonie działalność rolnicza (związana z użytkowaniem pól uprawnych) jest charakterystyczna dla terenów rolnych i wiejskich nie jest zaliczana do uciążliwych akustycznie,
- wokół terenu lokalizacji przedsięwzięcia nie ma istotnych źródeł emisji hałasu przemysłowego lub komunikacyjnego

Klimat akustyczny otoczenia przedsięwzięcia wynika, więc z obecnego sposobu zagospodarowania tego terenu, kształtowany jest okresową pracą urządzeń i maszyn rolniczych na użytkach rolnych, zastosowanych korzystnych pod względem ochrony akustycznej urządzeń i rozwiązań organizacyjnych.

Funkcjonowanie fermy inwestora na analizowanym terenie nie będzie źródłem jakichkolwiek konfliktów, w zakresie oddziaływań akustycznych.

Szorstkość terenu

Współczynnik aerodynamicznej szorstkości terenu na obszarze objętym obliczeniami, w oparciu o analizę mapy i terenu, wyznacza się w zasięgu 50h_{max} i wynosi w tym przypadku 0,035 (Zgodnie z Rozp. Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu).

4. Obiekty i obszary prawnie chronione.

W pobliżu i na terenie inwestycji nie znajdują się zabytki podlegające ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 roku Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), w szczególności zabytki archeologiczne.

Urozmaicony krajobraz terenów wiejskich obfitujący w zadrzewienia i inne półnaturalne środowiska, w których występuje bogactwo gatunków roślin i zwierząt stanowi o walorach pozaprodukcyjnych wsi, jako szczególna wartość, godna zachowania i pielęgnacji.

5.Opis i uzasadnienie analizowanych wariantów.

Warianty przedsięwzięcia.

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w art. 66 ust. 1 pkt 4 i 5 wskazuje następujące warianty, które powinny być wzięte pod uwagę przy analizie wpływu przedsięwzięcia na środowisko:

- opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodjęcia przedsięwzięcia
- wariant proponowany przez wnioskodawcę oraz racjonalny wariant alternatywny,
- wariant najkorzystniejszy dla środowiska.

Wariantem najkorzystniejszym dla środowiska jest nie podejmowanie decyzji o realizacji przedsięwzięcia. Jednak kryteria ekonomiczne jak i ekologiczne muszą współdecydować o słuszności rozpatrywanych decyzji gospodarczych. Należy wziąć pod uwagę zasadę zrównoważonego ekorozwoju, by z jednej strony zaspakajane były potrzeby materialne człowieka, zaś z drugiej strony działania przez niego podejmowane były dostosowane do wymagań przyrodniczych osób trzecich.

Zależnie od warunków przyrodniczych i woli mieszkańców jest potrzeba rozwoju każdego rejonu. Planowana inwestycja będąca przedmiotem niniejszego raportu o oddziaływaniu na środowisko, nie jest z założenia oraz jak wykazała szczegółowa analiza przeprowadzona w poprzednich rozdziałach ukierunkowana na zagrożenie środowiska, lecz do mądrego korzystania z zasobów przyrody w warunkach spełnienia obowiązujących przepisów prawnych, zapewnieniem ochrony zdrowia ludzi, zwierząt i środowiska (bez przekraczania dopuszczalnych barier przyrodniczych powietrza, wody, gleby i biocenoz) na każdym z etapów planowanego przedsięwzięcia.

Gospodarstwa rolne w Polsce muszą się rozwijać, aby przynosić dochód i sprostać coraz większej konkurencyjności na rynku unijnym, a także z uwagi na m.in. potrzebę tworzenia miejsc pracy. Lokalizacja, skala, rodzaj i jakość zamierzonego przedsięwzięcia są dostosowane do uwarunkowań przyrodniczych, przeznaczenia i wykorzystania dotychczasowego terenu i spełnione są wymogi prawne w chowie ściółowym kur.

Aktualny sposób zagospodarowania terenu oraz zamierzone wykorzystanie tego terenu pod planowaną inwestycję, położenie wśród gruntów rolnych, oraz zastosowane w planowanym przedsięwzięciu optymalne rozwiązania techniczno-technologiczne, zachowanie w produkcji zasad dobrej praktyki rolniczej i zasad ochrony środowiska, ograniczają do minimum wpływ czynników mogących pogorszyć stan środowiska naturalnego i zapewniają, jak wykazała szczegółowa analiza zawarta w raporcie, wymaganą ochronę środowiska i zdrowia ludzi, nie stwarzając zagrożenia i uciążliwości w tym zakresie.

Odstąpienie od realizacji planowanego przedsięwzięcia inwestora nie pociągnie za sobą istotnych korzyści dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego, natomiast realizacja i eksploatacja przedsięwzięcia na zasadach przedstawionych w niniejszym raporcie tj. braku negatywnych oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierząt i środowisko, przyniesie istotne korzyści społeczne m.in miejsca pracy, dochód dla inwestora, hodowla drobiu w warunkach spełnienia wymogów sanitarnych, ochrony środowiska i najlepszych dostępnych technik, zapewni produkcję nawozu naturalnego, który obniża koszty nawożenia upraw rolnych.

Wykorzystanie terenu lokalizacji planowanego przedsięwzięcia pod inne przeznaczenie niż planowane (budowa kurników), inwestor nie przewiduje, ponieważ wyklucza to ww. przeznaczenie terenu i najbliższego otoczenia.

Na żadnym etapie przedsięwzięcia nie będzie prowadzona wycinka drzew ani krzewów.

Wariant ten, polegający na niepodejmowaniu realizacji przedsięwzięcia w świetle wyżej wymienionych czynników nie jest korzystny i nie ma racjonalnego uzasadnienia, tak z punktu widzenia gospodarczego i społecznego, jak ochrony środowiska. Natomiast, realizacja i eksploatacja planowanej inwestycji na warunkach proponowanych, przedstawionych w niniejszym raporcie, jest najbardziej optymalnym wykorzystaniem analizowanego terenu pod intensywną produkcję drobiu.

Lokalizacja przedsięwzięcia na terenach rolnych, należąca do inwestycji w dziale rolnictwo, z zastosowaną technologią uwzględniającą najlepsze dostępne techniki w hodowli kur i respektowaniem zasad korzystania ze środowiska w warunkach zrównoważonego rozwoju, na każdym z jego etapów (min poprzez prawidłową gospodarkę wodno-ściekową, odpadami i nawozem naturalnym oraz powietrza i hałas poniżej normatywnego) nie będzie uciążliwa dla środowiska oraz ludzi i nie naruszy równowagi przyrodniczej. Realizacja przedsięwzięcia według założeń projektowych nie wymaga znaczącej ingerencji w środowisko i zapewni wymaganą ochronę najbliższych obszarów.

Wariant wnioskowany przez Inwestora.

Wariant ten obejmuje:

- budowę sześciu budynków inwentarskich (kurników) do chowu łącznie 239400 sztuk drobiu w systemie ściółkowym na działkach inwestora w oddaleniu od ścisłej zabudowy zagrodowej wsi wśród gruntów rolnych i rozproszonej zabudowy.

Wariant wybrany przez wnioskodawcę jest optymalnym rozwiązaniem szczegółowo przeanalizowanym w opracowaniu. Inwestor już na wstępie, przy wyborze lokalizacji przedsięwzięcia (min poza zabudową zagrodową wsi) kieruje się zasadą minimalizowania oddziaływania na środowisko w prowadzonej działalności. Jak wcześniej przedstawiono, planowane przedsięwzięcie zalicza się do działów specjalnych produkcji rolnej i polega na budowie budynków kurników w systemie ściółkowym w miejscowości Zglenice Małe, gdzie inwestorem będzie Pani Weronika Chrzanowska.

Realizacja planowanego ww. przedsięwzięcia w miejscu lokalizacji nie koliduje i jest zgodna z przeznaczeniem dotychczasowym (rolnym) działek.

Opisane w raporcie charakter, skala i jakość podejmowanego przedsięwzięcia: związanego z zagospodarowaniem tego terenu rolniczego, proponowane rozwiązania techniczno-technologiczne nowoczesne, zaczerpnięte z wzorców krajowych i zagranicznych w chowie brojlera w systemie chowu ściółkowego, stosowanie zasad dobrej praktyki rolniczej i zasady ochrony środowiska w szczególności w zakresie obowiązujących przepisów prawnych powodują, że planowane przedsięwzięcie nie jest ukierunkowane na wystąpienie jakichkolwiek zagrożeń dla środowiska i nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska.

Polegać będzie na rozwinięciu hodowli drobiu, rozumnym korzystaniu ze środowiska bez przekraczania dopuszczalnych barier przyrodniczych powietrza, wody, gleby i biocenozy.

W Polsce gospodarstwa rolne powinny się rozwijać, aby przynosić dochód i sprostać coraz większej konkurencyjności na rynku unijnym. Realizacja przedsięwzięcia, na zasadach proponowanych przez inwestora, przeanalizowanych w niniejszym raporcie, przyniesie istotne korzyści:

- stworzy miejsca pracy
- dochód inwestora,
- zwiększy produkcję drobiu (wartościowego białka zwierzęcego).

Z uwagi na powyższe i wynikające ze szczegółowej analizy zawartej w raporcie, realizacja planowanego przedsięwzięcia, na warunkach proponowanych, wyszczególnionych i przeanalizowanych w niniejszym raporcie, braku negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, nie wpłynie negatywnie na stan środowiska i zdrowie ludzi. Wziąwszy pod uwagę zasadę zrównoważonego rozwoju (ekorozwoju), by z jednej strony zaspakajane były potrzeby materialne człowieka, zaś z drugiej strony działania przez niego podejmowane były dostosowane do wymagań przyrodniczych, nie ma powodu, aby planowane przedsięwzięcie inwestora na warunkach zaproponowanych w niniejszym raporcie (braku negatywnych oddziaływań na środowisko i na obszary chronione przyrodniczo,) nie zostało zrealizowane.

Zrealizowanie planowanego przedsięwzięcia na warunkach przedstawionych w niniejszym raporcie braku negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze jest jednocześnie wariantem najkorzystniejszym dla środowiska.

Oddziaływanie na ludzi, zwierzęta, rośliny, klimat i krajobraz

Projektowana inwestycja jest zakwalifikowana do inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jednak jej realizacja i eksploatacja nie wiąże się z zagrożeniem ani jakimkolwiek ponadnormatywnym oddziaływaniem na ludzi, zwierzęta i rośliny. W eksploatacji przedsięwzięcia, będzie występowała emisja gazów cieplarnianych (dwutlenek węgla, podtlenek azotu, metan). Z uwagi na rozmiar inwestycji, korzystną lokalizację przedsięwzięcia, zagospodarowanie terenu są ułatwione możliwości szybkiego rozprzestrzeniania i rozcieńczenia zanieczyszczeń w powietrzu.

Praktyczne możliwości zmieniania klimatu i warunków meteorologicznych są w analizowanym przypadku pomijalnie małe. W szczególności emisja z instalacji nie będzie przekraczać dopuszczalnych stężeń substancji w powietrzu na terenie chronionym (nienależącym do inwestora), ustalonych ze względu na ochronę zdrowia ludzi i środowiska, w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu. Realizacja przedsięwzięcia nie będzie miała żadnego negatywnego wpływu na walory krajobrazu i wizerunek rozpatrywanego terenu, ponieważ zlokalizowana będzie na obszarze rolnym, antropogenicznie zmienionego a realizacja przedsięwzięcia nie wymaga jakichkolwiek zmian w zieleni zarówno na terenie działki, jak i w jej otoczeniu. Teren zakładu po realizacji przedsięwzięcia będzie całkowicie ogrodzony, otoczony już jest lasem a i planowanymi pasami zieleni, zatem nie będzie miał ujemnego wpływu na ewentualnie przemieszczające się zwierzęta związane z terenem leśnym i rolnym. Inwestor przedsięwzięcia zapewni również dotrzymanie warunków utrzymania kur w pomieszczeniach inwentarskich, wynikających z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych warunków utrzymania poszczególnych zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 167, poz. 1629 + zmiany).

Z uwagi na:

- korzystną lokalizację planowanego przedsięwzięcia (poza terenem zabudowanym)
- rolnicze przeznaczenie i użytkowanie gruntów w otoczeniu oddziaływania przedmiotowej instalacji (głównie grunty rolne),
- brak terenów przeznaczonych na wypoczynek i rekreację,
- * skalę przedsięwzięcia - obiekty i planowana działalność nie są zaliczane do hałasotwórczych,
- zastosowanie właściwych pod względem ochrony akustycznej urządzeń w budynkach,
- * rozwiązania organizacyjne - czynności powodujące hałas takie jak transport i załadunek kur wykonywane będą sporadycznie, krótkotrwale, poza godzinami nocnymi i dniami świątecznymi,

Obiekty nie będą stanowić zagrożenia dla środowiska w zakresie emisji hałasu zarówno w porze dziennej jak i w porze nocnej. Pomiary hałasu w otoczeniu podobnych instalacji wykazują, równoważny poziom dźwięku przenikający do środowiska nieprzekraczający

dopuszczalnego określonego w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2004 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 178, poz. 1841).

Opisany i przeanalizowany w niniejszym Raporcie wariant realizacji przedsięwzięcia spełnia wszystkie warunki ochrony środowiska. Realizacja przedsięwzięcia i eksploatacja, nie pogorszy stanu środowiska i spowoduje przekroczeń standardów jakości środowiska, jest korzystna ekonomicznie dla inwestora, zapewni wyższe dochody regionu i nowe miejsca pracy.

Oddziaływanie na wodę, powierzchnię ziemi z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi

Eksploatacja przedsięwzięcia nie stanowi zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Należy ocenić, że prace związane z **realizacją i eksploatacją inwestycji** nie stwarzają zagrożenia dla podłoża gruntowego, wód podziemnych i powierzchniowych. Z uwagi na to, że nie przewiduje się wprowadzania jakichkolwiek ścieków do ziemi lub wody, prowadzenia nieuzasadnionej i bez wymaganego pozwolenia, wycinki/niszczenia drzew czy krzewów. Wody powierzchniowe i podziemne nie będą pobierane dla potrzeb realizacji instalacji, prowadzona będzie prawidłowa gospodarka wodno-ściekowa) i wytworzonymi odpadami.

Skala zużywanej wody będzie optymalizowana, m.in. poprzez zastosowany nowoczesny system kropelkowego (z miseczką naciekową) pojenia kurcząt i równoważenie stopnia czystości pomieszczeń (nie będą wytwarzane żadne ścieki w projektowanych kurnikach) oraz nie może przekroczyć dopuszczalnych wartości ustalonych dla ujęcia w pozwoleniu wodnoprawnym. Ustalony w pozwoleniu wodnoprawnym, dopuszczalny pobór wody z ujęcia, niższy od zasobów eksploatacyjnych ujęcia, nie będzie miał wpływu na najbliższe ujęcia wody.

Efektem budowy (wykopanie fundamentów pod kurniki i realizacji obiektów towarzyszących) będzie naruszenie lub trwale przekształcenie wierzchniej warstwy gruntu w tych miejscach (likwidacja pokrywy glebowej z małowartościową szatą roślinną niską – trawy, chwasty), w tym zmiana struktury litologicznej skały macierzystej (podglebia), zniszczenie profilu glebowego. Ziemia z wykopów zostanie zagospodarowana na miejscu lub wywieziona i zagospodarowana poza terenem inwestycji. W związku z płytkim fundamentowaniem (wg projektanta do 1,3 m p.p.t.) nie wystąpi w trakcie budowy oddziaływanie na pierwszy poziom wód podziemnych.

Nie istnieje możliwość kontaktu i przeniknięcia jakichkolwiek zanieczyszczeń do gruntu lub wody, z uwagi na zamierzony sposób korzystania z terenu i obiektów m.in.: zagwarantowana pełna szczelność posadzek w kurnikach, prawidłowa gospodarka odpadami (m.in. magazynowanie odpadów w szczelnych pojemnikach), prawidłowa gospodarka odpadami i obornikiem oraz sprawny poruszający się transport (wykluczający wycieki ropopochodnych do gruntu) i teren utrzymywany w czystości.

Przedsięwzięcie i grunty, które przeznaczone będą do nawożenia obornikiem z projektowanych kurników inwestora, nie są położone na terenach ochrony przed zanieczyszczeniami azotanowymi ze źródeł rolniczych.

Wody opadowe spływać będą powierzchniowo, w sposób naturalny, do nieutwardzonego gruntu pod inwestycję o korzystnej izolacyjności wód podziemnych. W tym przypadku, uwzględniając profil działalności i źródło pochodzenia wód opadowych wraz z rozwiązaniami organizacyjnymi (min. sporadyczny transport, brak kontaktu nawozu naturalnego i odpadów z gruntem terenu zakładu), skład wód opadowych z tych terenów można

przyjąć jak dla terenu nieuprzemysłowionego i dotrzymane zostaną tym samym warunki dopuszczalnych stężeń w wodach opadowych wprowadzanych do gruntu, bez szkody dla środowiska naturalnego.

Mając na uwadze powyższe przedsięwzięcie, m.in.rolny sposób wykorzystania terenu, prawidłowy sposób gospodarowania odpadami, ściekami i nawozem naturalnym, brak istotnych źródeł zanieczyszczenia gruntów, eksploatacja instalacji zapewni nie przekraczanie, wskazanych w załączniku do cytowanego rozporządzenia (Dz. U. Nr 165, poz. 1359) wartości dopuszczalnych stężeń w glebie lub ziemi oraz zapewni wymaganą prawem ochronę środowiska gruntowo-wodnego i wód powierzchniowych oraz ochronę powierzchni ziemi.

Oddziaływanie na dobra materialne

W rozpatrywanej inwestycji, nie ma podstaw oczekiwać zaistnienia poważnej awarii, ponieważ według kryteriów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładów o zwiększonym ryzyku albo do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. Nr 58, poz. 535). Przewidziane do realizacji przedsięwzięcie nie jest zaliczane do zakładów o zwiększonym ryzyku albo do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. A właśnie niekorzystne oddziaływanie na dobra materialne, wynika najczęściej z poważnej awarii.

Rodzajem specyficznym zanieczyszczeń, które w sposób bezpośredni i pośredni oddziałują nie tylko na człowieka, lecz niemal na wszystkie elementy środowiska przyrodniczego i urbanistycznego oraz posiadają znaczny, trudny do określenia, przestrzenny i czasowy zasięg oddziaływania, są zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Procesy zachodzące w atmosferze oraz pozostałych komponentach środowiska powodują, że zależność między emisją zanieczyszczeń do powietrza ze źródła a skutkami emisji jest trudna do zdefiniowania.

Oddziaływanie na zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem i ewidencją zabytków

Jak już wspomniano w rozdziale 4, inwestycja nie znajduje się na terenie obszaru chronionego i brak jest zabytków podlegających jej ochronie.

Oddziaływanie na powietrze

Stosownie do Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2008 Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) eksploatacja instalacji powodująca wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza, nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Wpływ eksploatacji przedsięwzięcia na stan czystości powietrza w otoczeniu terenu, przeanalizowano z uwzględnieniem reprezentatywnych źródeł i substancji tj. zorganizowanych źródeł emisji amoniaku i siarkowodoru w budynku, w trakcie trwania cykli hodowlanych. W celu obliczenia rozkładu stężeń substancji w powietrzu w otoczeniu terenu inwestycji i wytypowania fazy procesu największej emisji w odniesieniu do 1 godziny, odnośnie emisji wytypowano okres obliczeniowy emisji maksymalnej z sześciu budynków kurników (dla maksymalnej wydajności systemu wentylacji i maksymalnej produkcji). W tym okresie pracują wszystkie wentylatory zainstalowane w budynkach.

Warunki wprowadzania zanieczyszczeń z emitorów, wartości stężeń maksymalnych i odległości ich występowania podają załączone wydruki komputerowe programem OPA03, który wykonuje pełną analizę stanu zanieczyszczenia powietrza zgodnie z referencyjną metodyką modelowania poziomów substancji w powietrzu według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 roku w sprawie wartości odniesienia dla niektórych

substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 16, poz. 87). We wcześniejszym rozdziale niniejszego opracowania zamieszczono interpretację wykonanych obliczeń komputerowych i wnioski.

W sporządzeniu analizy rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń uwzględnione zostały warunki meteorologiczne na analizowanym terenie, oparte na danych stacji meteorologicznej w Płocku wg. Katalogu Danych Meteorologicznych IMGW, mające bezpośredni wpływ na rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń (temperatura powietrza, prędkość i kierunki wiatrów oraz stan równowagi atmosferycznej). Przyjęto współczynnik szorstkości aerodynamicznej terenu na obszarze objętym obliczeniami w wysokości $z_0 = 0,035$ m.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu, tło substancji, dla których określone są dopuszczalne poziomy w powietrzu stanowi aktualny stan jakości powietrza określony przez właściwy inspektorat ochrony środowiska jako stężenie uśrednione dla roku. Dla pozostałych substancji tło uwzględnia się w wysokości 10% wartości odniesienia uśrednionej dla roku. Mając powyższe na uwadze, dla obliczeń poziomów analizowanej substancji w powietrzu przyjęto:

-Tło dla amoniaku przyjęto $R = 5.0000 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (na podstawie: $10\% * 50\mu\text{g}/\text{m}^3$)

-Tło dla siarkowodoru przyjęto $R = 0,500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (na podstawie: $10\% * 50\mu\text{g}/\text{m}^3$)

-Tło dla pyłu zawieszony PM10 $R = 17,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (na podstawie informacji uzyskanej od Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie Delegatura w Płocku). Wartości odniesienia w powietrzu w zakresie substancji emitowanych w chowie, przez wentylatory kurników, oznaczenia numeryczne tych substancji oraz okresy, dla których uśredniane są wartości odniesienia, z wyłączeniem obszarów parków narodowych i ochrony uzdrowskiej przedstawione są w poniższej tabeli:

Lp.	Nazwa substancji (dla niektórych substancji podano w nawiasach ich nazwy zwyczajowe)	Oznaczenie numeryczne substancji (numer CAS)a)	Wartości odniesienia w mikrogramach na metr sześcienny ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) uśrednione dla okresu	
			1 godziny	roku kalendarzowego
1	Amoniak	7664-41-7	400	50
2	Pył zawieszony PM10 od 2005 r.		280	40
3	Siarkowodór	7783-06-4	20	5

Pełne wydruki obliczeniowe substancji w powietrzu wraz z interpretacją graficzną przedstawiono w załącznikach do raportu.

Wzajemne oddziaływanie między elementami wyżej wymienionymi

W planowanym przedsięwzięciu inwestor zamierza realizować „zasadę kompleksowości ochrony środowiska” - ochrona poszczególnych jego komponentów będzie realizowana z uwzględnieniem potrzeb ochrony pozostałych elementów. Zarówno realizacja jak i eksploatacja inwestycji nie spowoduje naruszenia równowagi środowiska i nie wywoła zagrożeń dla zdrowia ludzi, świata roślinnego i zwierzęcego, nie spowoduje degradacji gleby, wód powierzchniowych i podziemnych, nie wpłynie w sposób istotny na klimat, krajobraz, dobra materialne i dobra kultury oraz wzajemne oddziaływanie między tymi elementami.

W wyniku planowanej działalności nie powstaną żadne istotne zanieczyszczenia w otoczeniu terenu inwestycji, a w szczególności nie nastąpi pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrożenie życia lub zdrowia ludzi. Inwestor podejmuje wszelkie stosowane środki zapobiegające zanieczyszczeniom, emisji do środowiska. Inwestor przeciwdziała zanieczyszczeniom poprzez zapobieganie ich powstawaniu, a jeżeli nie jest to możliwe poprzez skuteczne ograniczanie wprowadzania do środowiska substancji lub energii.

Następnie prowadzona będzie rozsądna gospodarka odpadami; jeżeli odpady muszą być wytwarzane, to są one odzyskiwane i wtórnie wykorzystywane, a składowane dopiero wówczas, jeżeli ich odzysk jest ze względów technicznych i ekonomicznych niemożliwy; wszystkie te działania prowadzi się tak, aby zapobiegać wpływowi na środowisko lub co najmniej ograniczać wpływ na środowisko.

Energia, surowce, paliwa i media produkcyjne maksymalnie efektywnie będą wykorzystywane oraz zapewniona zostanie prawidłowa eksploatacja instalacji, zapewniając wielkość emisji z instalacji poniżej poziomów dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach. Instalacja będąca przedmiotem niniejszego raportu nie zalicza się do zakładów, w których istnieje ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej.

Racjonalny wariant alternatywny

Wariant alternatywny dotyczyć może zmiany sposobu chowu drobiu z chowu ściółkowego na chów klatkowy tzw. baterijny. W chowie tym uzyskuje się większą obsadę. Chowa się też tak najczęściej kury nieśne do produkcji jaj spożywczych lub kury reprodukcyjne, głównie mięsne.

Zalety i wady klatkowego systemu chowu kur stanowią często przedmiot dyskusji. Przeciwnicy klatek podnoszą, że stłoczone na małej powierzchni ptaki pozbawione są możliwości ruchu, dziobania ściółki, grzebania, poszukiwania pokarmu, kąpieli piaskowej czy machania skrzydłami. Kurom ogranicza się też większość ich naturalnych zachowań takich jak siedzenie na grzędach, kąpiel piaskową, pobyt w gnieździe i inne. Uważa się, że używane obecnie baterie klatek mają wiele niedoskonałości uniemożliwiających zapewnienie dobrostanu kur, między innymi dzięki zbyt małej powierzchni. Wskazuje się też, że kury utrzymywane systemem baterijnym ulegają często bolesnym urazom, które są konsekwencją braku ruchu (kruchosc kości). U kur utrzymywanych w klatkach stwierdza się często uszkodzenia i pęknięcia stóp oraz skręcenia i złamania palców (Callaghan, 2001).

Inwestor przed planowaniem inwestycji analizował i kierował się względami najlepszymi na różnych płaszczyznach. Biorąc pod uwagę nie tylko swoje doświadczenie, możliwości, ale i rozwiązania obopólnie korzystne.

Wariant najkorzystniejszy dla środowiska.

W uwarunkowaniach planowanej inwestycji nie zachodzi możliwość zaproponowania wariantu jej realizacji w innej lokalizacji niż proponowana w Raporcie. Wariantem najkorzystniejszym dla środowiska będzie więc taki sposób realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, a także przyszłościowo jego likwidacji, który będzie spełniał wysokie wymagania norm, przepisów i zasad ochrony środowiska. Można przyjąć, że inwestycja będzie najkorzystniejsza dla środowiska, jeśli w fazie budowy, eksploatacji i likwidacji nie naruszy interesów osób trzecich, nie będzie negatywnie wpływać na zasoby i jakość gleb i wód powierzchniowych, nie będzie przyczyniać się do degradacji zasobów przyrodniczych, nie będzie zakłócać walorów krajobrazowych, jak również w znaczący sposób nie będzie wpływać na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i stan klimatu akustycznego. Inwestycja nie będzie niczym nowym na analizowanym terenie, w związku z okolicznymi istniejącymi fermami w sąsiednich miejscowościach. Gospodarka wytwarzanym nawozem organicznym, a także odpadami powstającymi w procesach produkcyjnych musi być prowadzona w sposób nie stanowiący zagrożenia dla środowiska. Analiza oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przeprowadzona w raporcie wykazała, że przedsięwzięcie nie zagraża środowisku.

6. Awaria przemysłowa

Według kryteriów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. Nr 58, poz. 535), inwestycja będąca przedmiotem niniejszego opracowania, nie kwalifikuje się do „zakładu o zwiększonym ryzyku” albo „zakładu o dużym ryzyku” wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W analizowanej inwestycji sytuacje awaryjne mogą być jedynie przypadkowe i niezamierzone, spowodowane uszkodzeniami technicznymi lub brakiem dopływu energii elektrycznej. W przypadku przerw w dostawie energii elektrycznej przewidziano możliwość użycia agregatu prądotwórczego. W przypadku wystąpienia masowego pomoru świń służby weterynaryjne i sanitarne będą nadzorowały zakład w zakresie właściwego postępowania i zapobiegnięto wystąpieniu zagrożenia epidemiologicznego. Reasumując powyższe planowane przedsięwzięcie nie zalicza się do źródła poważnej awarii przemysłowej.

7. Opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływanie na środowisko.

Inwestycja, o której mowa w przedkładanym opracowaniu, zarówno w sposób bezpośredni, jak również pośredni nie spowoduje w okresie krótko-, średnio-, oraz długoterminowym zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania środowiska na terenie przedsięwzięcia, a tym bardziej w jego terenie.

Brak niebezpieczeństwa wystąpienia przy realizacji przedmiotowej inwestycji zjawisk mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmiot ochrony środowiska, w tym na jego integralność, jak również spójność.

Planowana inwestycja jest zakwalifikowana do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, jednak jej realizacja i eksploatacja nie wiąże się z zagrożeniem dla zdrowia ludzi i dla środowiska.

Przewidywane oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko wynikają przede wszystkim z: charakterystyki przedsięwzięcia, technologii, uwarunkowań lokalnych (w szczególności środowiskowych), rodzaju i ilości przewidywanych zanieczyszczeń wynikających z przedsięwzięcia, sposobów zapobiegania powstawaniu tych zanieczyszczeń i metod ochrony środowiska, które zostały szczegółowo omówione we wcześniejszych rozdziałach niniejszego opracowania.

Podstawą oceny proponowanych rozwiązań (lokalizacyjnych, techniczno-projektowych, technologicznych, organizacyjnych, gospodarki odpadami, wodno-ściekowej, emisji do powietrza, gospodarki nawozem naturalnym) w planowanym przedsięwzięciu, w aspekcie ochrony środowiska były: obowiązujące akty prawne, wytyczne BAT, aktualny stan środowiska w otoczeniu inwestycji, założenia projektowe, posiadane dokumentacje i informacje inwestora, wizja lokalna oraz wiedza autora dla oceny wpływu planowanej działalności inwestora na ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, klimat, krajobraz, dobra materialne, zabytki i krajobraz kulturowy oraz wzajemne oddziaływanie między tymi elementami.

7.1 Oddziaływanie wynikające z istnienia przedsięwzięcia

Oddziaływania wynikające z istnienia przedsięwzięcia przeanalizowano we wcześniejszych punktach niniejszego opracowania. Z powyższej analizy wynika, że eksploatacja przedsięwzięcia nie wywołuje uciążliwości dla środowiska i ludzi.

Na etapie realizacji, wszelkie oddziaływania: płytkie naruszenie pokrywy glebowej z małowartościową szatą roślinną niską w miejscu lokalizacji fundamentów i infrastruktury towarzyszącej, ewentualnie wytworzone w niewielkiej ilości odpady budowlane, ścieki bytowe i okresowa przemijająca emisja substancji i energii – nienormowana, ustąpią po zakończeniu etapu budowy. Na etapie eksploatacji: emisja do powietrza i emisja hałasu bez przekraczania dozwolonych norm, wytwarzanie odchodów kur, odpadów i ścieków bytowych (gospodarka odchodami, odpadami i ściekami bytowymi zgodna z obowiązującymi przepisami), brak emisji ścieków do środowiska gruntowo-wodnego, zachowana wymagana jakość wody, powietrza, gleby.

Oddziaływanie na krajobraz lokalny, nieznaczące, akceptowalne, m.in. z uwagi, że lokalizowany będzie budynek rolniczy (projektowane kurniki), są ściśle powiązane z krajobrazem rolniczym, nie będzie uszczuplona roślinność krzewiasta i drzewiasta. Brak rzeczywistego oddziaływania na faunę (w tym ptaki) na każdym z etapów przedsięwzięcia m.in. zachowana struktura krajobrazowo-przyrodnicza, cechy charakterystyczne siedliska, jakość wody, gleby, klimatu akustycznego itp., brak ograniczeń w dotychczasowym wykorzystaniu terenu przez ptaki oraz swobodnego przemieszczania się fauny, brak zawłaszczania siedlisk ważnych dla fauny (żerowanie, odpoczywanie, lęgi) m.in. teren nie jest atrakcyjny dla fauny, jest w niewielkim stopniu, krótkotrwale (przelotnie), ubogo gatunkowo i licznie wykorzystywany przez ptaki (są to ptaki pospolite, powszechne i liczne w całej Polsce); gatunki ptaków obszaru Natura 2000 nie zalatują na przedmiotowy teren.

Na etapie likwidacji (ewentualnie w odległej przyszłości) rozbiórka fundamentu budynków kurnika oraz rekultywacja dołów po nim - oddziaływania zbliżone do etapu budowy (krótkotrwale, przemijające); bezpieczne dla środowiska zakończenie planowanej działalności.

Planowane przedsięwzięcie inwestora z zastosowaną technologią, zarządzaniem a w szczególności wymienionymi w niniejszym opracowaniu działaniami chroniącymi środowisko, będzie realizowane z uwzględnieniem zasady ekorozwoju, nie stworzy zagrożenia dla środowiska i zapewni jego ochronę. Walory krajobrazowe analizowanego terenu zostaną również zachowane.

7.2 Oddziaływanie wynikające z wykorzystania zasobów środowiska

Eksploatacja przedsięwzięcia spowoduje m.in. zużycie wody, energii elektrycznej, i paszy. Bilans przewidywanej ilości poboru wody do celów chowu drobiu i celów socjalno-bytowych przedstawiono w poprzednich rozdziałach.

W ocenianym przedsięwzięciu realizowana będzie racjonalna i optymalna gospodarka wodą, efektywna gospodarka surowcami, materiałami, paliwami i energią elektryczną, co wynika z technologii min. z zastosowanych rozwiązań najlepszej dostępnej techniki w chowie. Realizacja przedsięwzięcia ze względu na zakres prac w niewielkim stopniu ingeruje w środowisko, nie spowoduje degradacji geotechnicznej/geomechanicznej w środowisku glebowym, nie będzie miała wpływu na naturalne ukształtowanie terenu, nie wpłynie na zakłócenie stosunków gruntowo-wodnych, stan wód powierzchniowych i stan zieleni (nie będzie wymagać wycinki drzew i krzewów).

W związku z realizacją inwestycji, nie zostanie uszczuplona zieleń. Charakterystyka planowanej inwestycji i jej wpływ na środowisko, przedstawiony w rozdz. 2 na każdym z etapów uwzględnia zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju:

- nie powoduje zanieczyszczenia środowiska i zapobiega temu zanieczyszczeniu,
- nie powoduje negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpłynąć na zasoby oraz stan dzikich zwierząt i ich siedlisk oraz roślin m.in. poprzez położenie tych obszarów w dalszej odległości (poza obszarem oddziaływania przedsięwzięcia), brak zawłaszczania siedlisk ważnych dla ochrony fauny, brak istotnych zmian w dotychczasowym zagospodarowaniu terenu i krajobrazie, brak uciążliwości akustycznej, utrzymana wymagana jakość powietrza, gleby, wody.

Projektowane przedsięwzięcie będzie miało nieznaczący udział w wykorzystaniu zasobów środowiska. Nie będzie powodować jakiegokolwiek użytkowania zasobów naturalnych, z wyjątkiem (ewentualnie) poboru wody podziemnej (bez przekraczania dozwolonej ilości ustalonej w pozwoleniu wodnoprawnym). Nie przewiduje się wykorzystywania zasobów środowiska w postaci złóż kopalin.

7.3.Oddziaływania wynikające z emisji

Planowane przedsięwzięcie wprowadzie zostało zakwalifikowane do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, nie każde jednak przedsięwzięcie zakwalifikowane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, znacząco na środowisko będzie oddziaływać. Dokumentem opisującym planowane przedsięwzięcie i jego konkretne, potencjalne oddziaływanie na środowisko jest niniejszy Raport o oddziaływaniu na środowisko. Rodzaj i wielkości emisji wynikające z eksploatacji przedsięwzięcia są niewielkie. Oddziaływania wynikające z tej emisji pozwalają wnioskować, że w wyniku planowanej prawidłowej gospodarki ściekami, odpadami i zwierzęcym nawozem naturalnym oraz w zakresie emisji do powietrza substancji i energii, planowane przedsięwzięcie nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi oraz zapewni ochronę środowiska.

W trakcie realizacji inwestycji, ochrona środowiska również zostanie zapewniona wystąpi emisja do powietrza (substancji, energii) o charakterze niezorganizowanym, przemijającym, w ilościach niemających znaczącego wpływu na stan atmosfery, powstające odpady nie niebezpieczne (z grupy 17) w ilościach trudnych do oszacowania zostaną prawidłowo zagospodarowane i nie stworzą zagrożenia dla powierzchni ziemi.

Podsumowując, z przeprowadzonych obliczeń i analizy wynika, że eksploatacja przedsięwzięcia nie będzie stwarzać zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi w zakresie emisji substancji (gazów i pyłów) do atmosfery, zapewniając wymaganą ochronę powietrza. Wykonane obliczenia rozkładu stężeń substancji w powietrzu wykazały, że w eksploatacji instalacji (po zrealizowaniu i uruchomieniu planowanej inwestycji) nie występują i nie są prognozowane przekroczenia wartości odniesienia w powietrzu poza terenem, do którego prowadzący instalacje inwestor ma tytuł prawny. Ocenia się, że przedmiotowa inwestycja z uwagi na opisane w raporcie prawidłowe zarządzanie, utrzymywaną higienę oraz profilaktykę weterynaryjną w chowie kur w systemie ściółkowym, nie będzie źródłem wystąpienia zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi ze strony zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

7.4 Bezpieczne dla środowiska zakończenie działania planowanej działalności

Mimo, że likwidacja planowanej inwestycji nie jest przewidywana, zakłada się, że etap ewentualnej likwidacji obiektów będzie wcześniej zaplanowany i zostanie poprzedzony zakończeniem cykli hodowlanych, odpady i ścieki oraz nawozy naturalne zostaną zagospodarowane jak w okresie eksploatacji, (ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia

prawidłowej gospodarki padłymi zwierzętami i odpadem niebezpiecznym (światłówki). Wyposażenie zostanie usunięte i prawidłowo zagospodarowane, przekazane do dalszego użytkowania lub składowane na składowisku odpadów stałych.

Materiały budowlane pochodzące z rozbiórki zagospodarowane zostaną prawidłowo jak inne pochodzące z obiektów budowlanych. Zastosowane zostaną wszelkie działania mające na celu uniknięcie zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem terenu oraz nastąpi przywrócenie terenu do stanu wynikającego z obowiązującego prawa.

Inwestor zobowiązuje się w przypadku likwidacji inwestycji, że będzie ona przebiegała zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w okresie przeprowadzania likwidacji.

8. Opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru.

W wyniku zastosowanych w przedmiotowym przedsięwzięciu technologicznych i organizacyjnych rozwiązań, przedstawionych w niniejszym raporcie, możliwe jest zapewnienie wymaganej ochrony środowiska i spełnione zostaną obowiązujące w tym zakresie przepisy prawne. Ochrona środowiska polega na ochronie poszczególnych jego elementów, takich jak: woda, powietrze, powierzchnia ziemi, ale też wymagana jest ochrona przed hałasem czy ochrona zwierząt i roślin. Oczywiście nie bez znaczenia jest tutaj człowiek, któremu ochrona przed niedogodnościami powinna być należycie zapewniona. Aby zachować należytą jakość powietrza niezbędne jest: zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych jak i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach. Te same poziomy dopuszczalne powinny być zachowane w stosunku do wody i powierzchni ziemi. Pomocne może okazać się:

- racjonalne gospodarowanie,
- zachowanie wartości przyrodniczych,
- zachowanie możliwości produkcyjnego wykorzystania,
- ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania,
- utrzymanie jakości gleby i ziemi powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów,
- doprowadzenie jakości gleby i ziemi co najmniej do wymaganych standardów, gdy nie są one
- dotrzymane, zachowanie wartości kulturowych, z uwzględnieniem archeologicznych dóbr kultury.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, poprzez:

- utrzymanie hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,
- zmniejszanie emisji hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Ochrona zwierząt oraz roślin to w szczególności: zachowanie cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymanie równowagi przyrodniczej, zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać

na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin, zapobieganie zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody, tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku.

Inwestor, na każdym z etapów przedsięwzięcia ma na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia na środowisko, które zostały opisane szczegółowo we wcześniejszych punktach niniejszego opracowania, a w szczególności:

- na etapie realizacji, zakres prac ograniczy się do możliwie najmniejszych powierzchni, dotzymane zostaną warunki określone w ustawie Prawo ochrony środowiska i Prawo budowlane, w szczególności zapewniona zostanie ochrona środowiska w zakresie naturalnego ukształtowania terenu, gleby, stosunków wodnych, zieleni na terenie niezabudowanym,

- zasięg oddziaływania przedsięwzięcia (przede wszystkim w zakresie emisji substancji i energii) zostanie ograniczony do granic terenu inwestycji

- ścieki socjalno-bytowe nie będą emitować do środowiska, będą magazynowane w szczelnym zbiorniku bezodpływowym i unieszkodliwione w oczyszczalni,

- odpady będą prawidłowo selektywnie gromadzone i magazynowane do czasu przekazania uprawnionym jednostkom, ze szczególnym uwzględnieniem: padłych zwierząt - odpad ten będzie magazynowany prawidłowo w konfiskatorze sztuk padłych (zamykanym, szczelnym pojemniku) i na bieżąco (najpóźniej na drugi dzień) odbierany przez uprawniony podmiot, do zakładu utylizacyjnego,

- obornik w całości zostanie rolniczo zagospodarowany do nawożenia gruntów rolnych, z zachowaniem spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowego stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz.U. Nr 60, poz. 616) oraz Ustawą o nawozach i nawożeniu + zmiany, zarówno w zakresie stosowania (zapewnienia wystarczającej ilości gruntów unikając przenawożenia, nawożenie w okresach dozwolonych)

- odpady budowlane powstające na etapie realizacji przedsięwzięcia lub powstające w trakcie przyszłej likwidacji instalacji - rozbiórki budynków, będą prawidłowo zagospodarowane przez wykonawcę tej usługi. Po zakończeniu tych prac, niezabudowany teren ewentualnie zniszczony, zostanie odtworzony do stanu pierwotnego (zrekultywowany), zgodnie z wymogami terenów urządzonych, a wszystkie przypadkowe zanieczyszczenia zostaną usunięte i prawidłowo zagospodarowane.

- prowadzona będzie racjonalna, kontrolowana gospodarka czynnikami produkcyjnymi (wodą, paszą, energią).

- stosowane będą odpowiednie, wysoko strawne pasze oraz nie będzie przekraczana ustalona obsada kur, w celu osiągnięcia mniejszych poziomów emisji zanieczyszczeń do środowiska (ścieków, odpadów, zanieczyszczeń powietrznych).

- mechaniczny system wentylacji spowoduje powstanie podciśnienia w eksploatowanych budynkach oraz uniemożliwi emisję niezorganizowaną zanieczyszczeń (o znacznie o większej koncentracji) do atmosfery oraz zapewnia dotrzymanie wymagań w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego określonych w obowiązujących przepisach.

- zastosowana nowoczesna, optymalna technologia (w tym zarządzanie inwestora) w hodowli, min nowoczesne optymalne systemy karmienia, przygotowywanie pasz, zamknięte, szczelne silosy na zboża i komponenty, stosowane dezynfekcje, dezynsekcje, deratyzacja, opieka zootechniczno-weterynaryjna (realizowana przez specjalistyczne podmioty) i higiena, zapobiegają emisji do powietrza pyłów i drobnoustrojów chorobotwórczych.

- okresowe prowadzone przeglądy kanalizacji sanitarnej, prawidłowe przewożenie i nawożenie nawozem naturalnym, prawidłowe magazynowanie odpadów, zabezpieczą środowisko gruntowo-wodne przed niekontrolowanym przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu.

Biorąc pod uwagę, opisane w poprzednich rozdziałach rozwiązania techniczno-technologiczne i organizacyjne charakteryzujące oceniane przedsięwzięcie, należy

wnioskować, że inwestor kieruje się zasadą zapobiegania i minimalizowania negatywnego oddziaływania na środowisko w planowanej działalności.

Inwestycja nie będzie ponadnormatywnie oddziaływała na środowisko na żadnym z jego etapów. Planowany sposób chowu uwzględnia wymagania najlepszej dostępnej techniki w zakresie hodowli i zapewnia ochronę środowiska w zakresie wymaganym prawem.

9. Wskazanie, czy dla planowanego przedsięwzięcia konieczne jest ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania oraz określenie granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobów korzystania z nich.

Z wcześniejszych rozdziałów niniejszego opracowania wynika m.in., że planowane przedsięwzięcie w niewielkim stopniu ingeruje w środowisko, nie będzie kolidowało z wymogami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zapewnia standardy jakości środowiska poza terenem do którego inwestor posiada tytuł prawny, nie jest zatem konieczne ustanowienie dla planowanego przedsięwzięcia obszaru ograniczonego użytkowania.

10. Analiza możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem

Zgodnie z wymogami ustawy „Prawo Ochrony Środowiska”, obok inwestora, również i osoby trzecie są stroną w postępowaniu. Mogą to być przede wszystkim właściciele sąsiednich nieruchomości, jeżeli ich interesów prawnych dotyczyć może analizowana inwestycja.

Należy jednak zauważyć, że budynki inwentarskie są podstawowym miejscem pracy rolników, stymulują rozwój wsi. Oddziaływania zapachowe (związane z chowem zwierząt) są charakterystyczne dla terenów wiejskich, nie są zapachem nowym (obcym), lecz lokalnym zjawiskiem na terenach wiejskich. Inwestor ze szczególną dbałością koncentruje się na spełnieniu procedur formalnych, zagospodarowaniu terenu, zazielenieniu, wdrożeniu wszelkich możliwych środków minimalizujących potencjalną uciążliwość i sytuacje konfliktowe oraz zasięg oddziaływania do analizowanego terenu.

W odniesieniu do zamierzeń inwestora nie przewiduje się możliwości wystąpienia konfliktów społecznych w aspekcie obowiązujących norm prawnych w zakresie ochrony środowiska.

Z niniejszego Raportu o oddziaływaniu na środowisko wynika, że zarówno realizacja, jak i eksploatacja planowanego przedsięwzięcia nie oddziałuje negatywnie na zdrowie ludzi i środowisko, nie zagraża funkcjonowaniu ekosystemów (wody podziemne, powierzchniowe, środowisko przyrodnicze), obszarów chronionych przyrodniczo i zapewnia wymagane standardy jakości środowiska oraz nie narusza uzasadnionych interesów osób trzecich, w szczególności:

- nie naruszy dostępu do drogi publicznej,
- możliwości korzystania m.in. z wody, energii elektrycznej, środków łączności,
- nie wywoła żadnych uciążliwości: akustycznych, zakłóceń elektrycznych i promieniowania elektromagnetycznego,
- nie będzie powodowało zanieczyszczenia wody i gleby oraz nie wpłynie negatywnie na krajobraz, dobra materialne i dziedzictwo kulturowe,

- nie będzie powodowało przekraczania dopuszczalnych (normowanych) stężeń gazów lub pyłów w powietrzu i uciążliwości odorowych (nienormowanych) poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny,
- specyfika projektowanego przedsięwzięcia, nawiązuje i jest zgodne z charakterem istniejącego zagospodarowania terenu
- inwestycja zostanie oddana do użytkowania, po spełnieniu wymagań ochrony środowiska, o których mowa w ust. 2 art. 76 POŚ.

Lokalizacja planowanej fermy drobiu nie koliduje z obecnym i perspektywicznym sposobem zagospodarowania analizowanego terenu. Planowane obiekty nie są niczym nowym dla społeczności pobliskiej miejscowości. Usytuowanie obiektów w stosunku do terenów zabudowy mieszkaniowej, przewidziany do zastosowania system żywienia i pojenia drobiu, dobór systemu wentylacyjnego budynków inwentarskich oraz brak magazynowania nawozu naturalnego na terenie lokalizacji przedsięwzięcia zapewnią ochronę znacznie oddalonej zabudowy mieszkaniowej przed oddziaływaniem w zakresie emisji pyłów, gazów i substancji odorowych. W związku z tym lokalizacja planowanego przedsięwzięcia nie powinna i nie powoduje na obecną chwilę konfliktów społecznych. Analiza przeprowadzona w opracowanym raporcie wykazała, że eksploatacja planowanych obiektów chowu kur z towarzyszącą niezbędną infrastrukturą techniczną nie będzie powodować negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, pod warunkiem zastosowania proponowanych w niniejszym raporcie działań ograniczających. Przy wyborze lokalizacji (w znacznym oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej i wśród gruntów ornych) aspektem głównym było dobro okolicznych gospodarstw.

W zakresie emisji pyłów i gazów eksploatacja przedsięwzięcia nie będzie powodować przekroczenia obowiązujących wartości odniesienia substancji w powietrzu atmosferycznym.

W zakresie oddziaływania akustycznego eksploatacja przedsięwzięcia nie będzie powodować przekroczenia obowiązujących dopuszczalnych wartości równoważnego poziomu hałasu na terenach zabudowy mieszkaniowej objętych ochroną. Żaden z rodzajów korzystania przez przedsięwzięcie na środowisko nie będzie powodować nieodwracalnych skutków w środowisku oraz nie przekroczy norm określonych przez przepisy ochrony środowiska i nie będzie wpływać na ograniczenie sposobu zagospodarowania terenów sąsiednich. Stwierdzony w raporcie brak przekroczenia obowiązujących standardów jakości środowiska, w tym dopuszczalnych wartości odniesienia substancji w powietrzu i dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, nie wyklucza możliwości subiektywnego odczuwania przez poszczególne osoby dyskomfortu. Dotyczyć to może oddziaływania odorowego, jednak obowiązujące obecnie przepisy prawne nie określają dopuszczalnych norm odorantów w powietrzu atmosferycznym. Przeprowadzone w raporcie obliczenia stężeń amoniaku i siarkowodoru, które są wskaźnikowymi odorantami dla obiektów chowu drobiu wykazały brak przekroczeń dopuszczalnych stężeń tych substancji w powietrzu. Pozwala to na stwierdzenie, że eksploatacja planowanego przedsięwzięcia, zrealizowanego zgodnie z przedstawioną wstępną koncepcją zagospodarowania działki w obrębie gruntów wsi Zglenice Małe nie będzie źródłem oddziaływania odorowego. Brak magazynowania wytwarzanego nawozu naturalnego i wykonanie pasów zieleni izolacyjnej z nasadzeniem zimozielonych drzew i krzewów wzdłuż granic terenu lokalizacji planowanych obiektów wpłynie na ograniczenie uciążliwości odorowej przedsięwzięcia i ograniczenie rozprzestrzeniania powierzchniowej emisji pyłów.

Możliwe odczuwanie dyskomfortu nie oznacza negatywnego wpływu przedsięwzięcia na zdrowie i warunki życia ludzi, i nie jest podstawą do uznania oddziaływania przedsięwzięcia za negatywne, przekraczające dopuszczalne normy, a tym samym uznanie tego za przesłankę do powstania uzasadnionych konfliktów społecznych. Biorąc powyższe pod uwagę uznaje się, że nie zachodzi przesłanka do uznania naruszenia interesu prawnego właścicieli lub użytkowników nieruchomości sąsiednich w wyniku realizacji planowanego przedsięwzięcia,

polegającego na pozbawieniu lub ograniczeniu możliwości korzystania z nieruchomości zgodnie z ich przeznaczeniem, w ramach obowiązujących przepisów ogólnych i prawa miejscowego.

Podsumowując, oceniam, że obawa społeczności lokalnej w sprawie realizacji przedsięwzięcia o w/w charakterze i rozpatrywanie wariantu przedsięwzięcia innego, niż wskazany w raporcie o ooś byłaby całkowicie nieuzasadniona, pozbawiona merytorycznych i racjonalnych podstaw. Obawa mieszkańców mogłaby być w takim przypadku silnie subiektywna, uwarunkowana emocjonalnie i pozbawiona merytorycznych podstaw, ponieważ planowana budowa i eksploatacja rozpatrywanej fermy inwestora odbędzie się z wykorzystaniem najnowszej technologii i zachowaniem wymogów obowiązujących przepisów prawnych, w tym w zakresie ochrony środowiska, zapewniając tym samym wymaganą ochronę środowiska, racjonalne zrównoważenia interesu inwestora i ochrony interesu społeczności lokalnej (wiejskiej), której zarówno zdrowie stanowczo nie zostanie narażone, jak i warunki życia nie ulegną pogorszeniu z racji zrealizowania tego przedsięwzięcia.

W świetle powyższych ustaleń i szczegółowej analizy zawartej w raporcie, planowane zamierzenie inwestycyjne będzie projektowane, realizowane i eksploatowane w sposób określony w przepisach prawnych oraz zgodnie z zasadami wiedzy, zapewniając poszanowanie uzasadnionych interesów osób trzecich i z zachowaniem optymalnych warunków ochrony środowiska.

11. Analiza proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami BAT

Zakład, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. Nr 122, poz.1055) jest związane z użyciem instalacji objętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego (instalacja do chowu drobiu powyżej 40 000 sztuk).

Przed oddaniem do użytku przewidzianego do realizacji na terenie Fermy inwestora przedmiotowego przedsięwzięcia, będzie wymagane uzyskanie przez inwestora pozwolenia zintegrowanego dla instalacji do chowu brojlera kurzego i zastosowana technika powinna spełniać wymagania najlepszych dostępnych technik w systemie chowu ściółkowego..

Analizę dla nowych obiektów przeprowadzono w oparciu o dokumenty referencyjne Komisji Europejskiej opracowane przez Europejskie Biuro ds. Zintegrowanego Zapobiegania Zanieczyszczeniom (European Integrated Pollution Prevention and Control Bureau) w Sewilli tzw. BAT Reference Documents – BREFs. Należały do nich:

- Dokument referencyjny (BREF) dot. intensywnego chowu drobiu i świń (lipiec 2003)
 - Dokument referencyjny (BREF) dot. podstawowych zasad monitoringu (lipiec 2003),
- oraz
- Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej (Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2004) .

Z najlepszą dostępną technikę (BAT) w hodowli kur należy uważać:

- 1) w zakresie konstrukcji obiektów hodowlanych
 - a) pomieszczenie o naturalnej wentylacji z podłogą pokrytą ściółką i wyposażone w bezprzeciekowe poidelka, lub
 - b) dobrze zaizolowane pomieszczenie o wentylacji mechanicznej z podłogą pokrytą ściółką i wyposażone w bezprzeciekowe poidelka,
- 2) w zakresie zasilania w wodę, przy generalnym założeniu nie stosowania jej ograniczenia jako wody pitnej

- a) mycie pomieszczeń i urządzeń za pomocą aparatów ciśnieniowych na końcu cyklu chowu inwentarza. Trzeba znaleźć równowagę pomiędzy zapewnieniem czystości a zużyciem wody.
 - b) regularne sprawdzanie instalacji pojenia drobiu, aby wyeliminować wycieki wody pitnej,
 - c) rejestracja zużycia wody pitnej,
 - d) wykrywanie i usuwanie przecieków,
- 3) w zakresie ograniczenia zużycia energii, obok stosowania zasad dobrej praktyki rolniczej od konstrukcji budynku do odpowiedniej jego eksploatacji i konserwacji budynku i urządzeń
- a) izolacja cieplna budynku, zwłaszcza w regionach o niskiej średniej temperaturze,
 - b) optymalizacja wentylacji z odrębną regulację temperatury w każdym budynku i minimalizacja wymiany powietrza w okresie zimy,
 - c) unikanie oporów przepływu w systemie wentylacji przez częste sprawdzanie i czyszczenie kanałów i wentylatorów,
 - d) stosowanie energooszczędnego oświetlenia,
- 4) w zakresie magazynowania odchodów
- a) projektowanie urządzeń magazynowych o dostatecznej pojemności dla gromadzenia odchodów w okresach do dalszej obróbki lub wykorzystania jako nawozu na polu,
 - b) magazynowanie wysuszonych odchodów w pryzmie w stodole na nieprzepuszczalnym podłożu z dostateczną wentylacją,
 - c) przejściowego magazynowania nawozu w pryzmie na polu, w oddali od zabudowy mieszkalnej i cieków wodnych, w tym rowów melioracyjnych.

Poszczególne warunki najlepszej dostępnej techniki są w przypadku rozpatrywanego kurnika odchowu kur realizowane w następujący sposób:

Ad. 1. Konstrukcje obiektu hodowlanego - kurników w m. Zglenice Małe mają następującą charakterystykę:

hale jednonawowe, parterowe, z dachem dwuspadowym, izolacja ścian fundamentowych i podwalin – styropian, izolacja ścian - wypełnienie płyt ściennych – styropian, izolacja dachu – wypełnienie płyt dachowych – styropian.

W obiektach wydzielone zostaną pomieszczenia; chowu zwierząt i sterownie. Zminimalizowana liczba i powierzchnia otworów budowlanych. W ścianach szczytowych zlokalizowane będą otwory wentylacyjne mechanicznej wywiewnej (wentylatory awaryjne). W dachu budynku przewidziano umieszczenie otworów wentylacyjnych kominowych, wyposażonych w wentylatory wywiewne.

Podłoga kurników jest wyścielana warstwą siewki ze słomy, która stanowi dodatkową izolację termiczną od podłoża i równocześnie jest materiałem wchłaniającym wodę zawartą w odchodach, a w części także nadmiar wilgoci z powietrza, systemy pojenia wyposażone są w tzw. smoczki, otwierane przez same kurczęta, co eliminuje niemal całkowicie wycieki wody na ściółkę.

Tak więc w zakresie konstrukcji obiektów hodowlanych rozpatrywana ferma spełnia warunki najlepszej dostępnej techniki.

Ad. 2. W zakresie zasilania w wodę rozwiązania w kurnikach mają następującą charakterystykę: - woda na potrzeby pojenia drobiu nie jest w żaden sposób ograniczana, gdyż pobierana jest przez same kurczęta wg ich zapotrzebowania,

- do mycia pomieszczeń i urządzeń po zakończeniu każdego cyklu tuczu stosowane są wysokociśnieniowe myjki, co pozwala na zminimalizowanie zużycia wody do tych celów,
- instalacje pojenia w kurniku znajdują się pod stałą kontrolą systemu automatyki, sygnalizującego nadmierny wzrost ilości zużywanej wody. Informacje podawane przez system pozwalają łatwo i szybko zlokalizować ewentualny wyciek spowodowany nieszczelnością instalacji. Niezależnie od powyższego po każdym rzucie tuczu całość instalacji pojenia jest poddawana kontroli i konserwacji,
- ilość zużywanej w kurniku wody jest kontrolowana i rejestrowana. Niezależnie od tego ilość zużywanej wody jest kontrolowana i rejestrowana przez mikroprocesorowy system sterowania.

Tak więc w zakresie zasilania w wodę oraz kontroli jej zużycia rozpatrywana ferma spełnia warunki najlepszej dostępnej techniki.

Ad. 3. W zakresie zużycia energii, obok stosowania zasad dobrej praktyki rolniczej (a więc warunków częściowo omówionych wyżej) rozwiązania w kurniku mają następującą charakterystykę:

- izolacje cieplne budynków (niezależnie od własności izolujących samej konstrukcji), wykonane są z płyt ze styropianu (ściany boczne i stropy) i zapewniają odpowiedni współczynnik przewodzenia ciepła,
- kurnik posiada układy sterowania wentylacją, z zadanymi parametrami temperatury i wilgotności, co pozwala na ustawienie optymalnych warunków wymiany powietrza, a także wpływanie na zużycie energii elektrycznej przez napędy wentylatorów, wentylatory wyciągowe i elementy zamykające ich wyloty w postaci automatycznie uchylających się żaluzji, są poddawane czyszczeniu i myciu przed każdym kolejnym rzutem tuczu, co zapewnia ich pełną drożność,
- do oświetlenia wnętrza kurnika stosowane są wyłącznie lampy energooszczędne, dysponujące nie tylko niższym poborem energii, lecz także znacznie większą trwałością.

Tak więc w zakresie ograniczenia zużycia energii rozpatrywana ferma spełnia warunki najlepszej dostępnej techniki.

Ad. 4. W zakresie magazynowania odpadów stosowane w kurnikach rozwiązania przedstawiają się następująco:

- zrezygnowano z budowy na terenie kurnika urządzeń do magazynowania odchodów, cała usuwana z kurników ściółka z odchodami (tzn. obornik kurzy) jest ładowana na środki transportu drogowego i przewożona do poszczególnych odbiorców.
- zwierzęta padłe magazynowane są w specjalnym pojemniku tzw. konfiskatorze i przekazywane do uprawnionego odbiorcy.

W świetle powyższych informacji, w zakresie magazynowania i wykorzystania odpadów rozpatrywana ferma formalnie spełnia warunki najlepszej dostępnej techniki.

Porównanie aspektów realizacji i funkcjonowania instalacji do chowu drobiu w przedmiotowym przedsięwzięciu, szczegółowo przedstawionej i przeanalizowanej w niniejszym raporcie, z wymaganiami określonymi w ww. dokumentach, w szczególności w ogólnym europejskim dokumencie referencyjnym BREF dotyczącym Najlepszej Dostępnej Techniki stosowanej w odniesieniu do chowu w systemie utrzymania ściółkowym w kurnikach, upoważnia do stwierdzenia, że generalnie technika proponowana przez inwestora w ocenianym

przedsięwzięciu, spełnia wymagania i zalecenia dla wszystkich wskazanych w dokumentach referencyjnych zagadnień prowadzących do zapewnienia dobrostanu zwierząt i lepszych osiągnięć środowiskowych w intensywnej hodowli, wzięwszy pod uwagę techniczne i ekonomiczne możliwości instalacji jako całości.

Pomiędzy planowanym chowem drobiu, rodzajem i ilością wykorzystywanych surowców oraz materiałów, a poziomem emisji do środowiska istnieje ścisła zależność. Proces ustalania technik i odpowiadających im wielkości emisji, zużycia surowców i energii dla wyboru najlepszych technik w planowanym przedsięwzięciu obejmuje:

- identyfikację najważniejszych problemów środowiskowych takich jak: emisja amoniaku do powietrza, emisja azotu do gleby, wód powierzchniowych i gruntowych oraz emisja odorów i zużycie wody;
- analizę technik najbardziej odpowiednich dla wymienionych problemów (m.in system utrzymania zwierząt, sposób żywienia, system zapobiegania ilości zanieczyszczeń do powietrza w szczególności amoniaku z chowu, prawidłowa gospodarka odpadami i ściekami, w całości zastosowanie rolnicze obornika - do nawożenia pól i prawidłowa gospodarka tym nawozem);
- identyfikację najlepszych poziomów eksploatacji ze względu na środowisko

Mając na uwadze zawartą we wcześniejszych punktach niniejszego opracowania szczegółową ocenę planowanego przedsięwzięcia w aspekcie zapewnienia ochrony środowiska należy stwierdzić, że inwestor już na wstępie przy wyborze lokalizacji przedsięwzięcia kieruje się zasadą minimalizowania ingerencji i wpływu na środowisko. Technologia proponowana w przedsięwzięciu jest optymalnym rozwiązaniem wykorzystania przedmiotowego terenu i uwzględnia wymóg tzw. najlepszej dostępnej techniki i technologii (BAT) oraz wymogi wynikające z polskich przepisów prawnych odnośnie minimalnych warunków utrzymania zwierząt i ochrony środowiska. Charakteryzuje ją racjonalne, oszczędne zużycie wody, innych surowców, materiałów, paliw a także efektywne, optymalne wykorzystanie energii elektrycznej (min energooszczędne: oświetlenie, optymalna wentylacja mechaniczna), co wynika również z rachunku ekonomicznego w prowadzonej działalności (obniża koszty produkcji).

Lokalizacja instalacji i zastosowana technologia (m.in. metody: chowu, ochrony powietrza i ochrony akustycznej, ziemi, gruntu i wód, flory, fauny i krajobrazu, efektywne wykorzystanie wody, zapewnienie efektywnej gospodarki energetycznej, rolnicze zagospodarowanie nawozów naturalnych, zapewniają spełnienie wymagań najlepszej dostępnej techniki i gwarantują osiąganie wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości w warunkach normalnych funkcjonowania instalacji.

Specyfika działalności, lokalizacja, zagospodarowanie przestrzeni, zastosowane środki techniczno-technologiczne i organizacyjne zapobiegania emisjom substancji lub energii (zarówno w procesie technologicznym jak i działania z ochrony środowiska) nie powodują nieuzasadnionego przenoszenia obciążeń z jednego komponentu środowiska na drugi, ochrona poszczególnych komponentów środowiska nie jest osiągana kosztem zwiększenia innych obciążeń.

12.Przedstawienie propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego realizacji i eksploatacji

W czasie realizacji przedsięwzięcia prowadzony będzie nadzór budowlany. W czasie eksploatacji inwestycji (kurników), procesy technologiczne będą monitorowane fizycznie przez właściciela i przygotowanych pracowników. Kontrolowane będą i ewidencjonowane, ilości zużywanych surowców i materiałów oraz emisja zanieczyszczeń gazowych, odpadów i ścieków bytowych, a także jakość klimatu w budynkach, z uwzględnieniem dotrzymania norm

akustycznych. Ponadto, do obowiązków inwestora należy będzie spełnienie obowiązków prawnych związanych z eksploatacją instalacji, a w szczególności:

- zgłoszenie przedmiotowej instalacji do hodowli drobiu Staroście Sierpeckiemu, wymaganego art. 152 Prawo ochrony środowiska.

- złożenie informacji Staroście Sierpeckiemu o prognozowanej ilości i rodzajach wytwarzanych odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne a także o sposobach gospodarowania nimi;

- prowadzenie systematycznej ewidencji wytwarzanych i przekazywanych odpadów oraz ewidencji zużywanej do celów hodowlanych wody;

- przedstawianie Marszałkowi Województwa Mazowieckiego, w terminie do końca miesiąca następującego po upływie każdego półrocza, informację dotyczącą poboru wód do celów hodowli kur i zanieczyszczeń objętych opłatami, wprowadzanych do powietrza w poprzednim półroczu i wnoszenie należnej opłaty oraz zgodnie z art. 287 ustawy Prawo ochrony środowiska prowadzenie ewidencji zawierającej informacje o ilości i rodzajach gazów wprowadzanych do powietrza oraz dane na podstawie, których określono te wielkości;

Prowadzenie lokalnego monitoringu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie ma uzasadnienia zarówno na etapie jego realizacji jak i w eksploatacji, ze względu na brak znaczącej ingerencji w środowisko na etapie realizacji przedsięwzięcia jak i brak znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na etapie eksploatacji

13. Wskazanie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano, opracowując raport

Analizując zagadnienia związane z chowem i hodowlą drobiu trudno precyzyjnie określić wszystkie zjawiska związane zarówno z całym procesem technologicznym, jak i z sytuacjami awaryjnymi, które mogą wystąpić w gospodarstwie. Trudności jednak nie napotkano w omawianych zagadnieniach. W przedsięwzięciu proponowane są optymalne rozwiązania dostępne z punktu widzenia ekonomicznego i ochrony środowiska oraz zdrowia ludzi.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie

Raport stanowi element obowiązującej procedury administracyjnej. Sporządzenie takiego opracowania miało na celu określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko oraz opisanie działań mających zapobiegać oraz zmniejszać szkodliwe oddziaływanie inwestycji.

Celem niniejszego opracowania była analiza aspektów środowiskowych, związanych z inwestycją. Inwestor, stosując najnowszą, dostępną wiedzę i aktualnie dostępną optymalną technologię w zakresie odchowu kur, podjął decyzję o realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie sześciu budynków inwentarskich o obsadzie do 39900 sztuk każdy łącznie 957,6DJP w systemie chowu ściółkowego. Inwestycja realizowana będzie na działkach o nr ew 59/1, 59/2, 59/3, 59/4, 59/5, 59/6, 59/7, w obrębie gruntów wsi Zglenice Małe, własności Pani Weroniki Chrzanowskiej zam. 09-402 Płock, ul 11 listopada 9/52.

Dla przedmiotowego przedsięwzięcia, na zlecenie inwestora został wykonany raport o oddziaływaniu na środowisko, którego wykonanie wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2008 Nr 25. poz. 150) z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z

kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573, z późn.), w myśl, których, planowane przedsięwzięcie ze względu łączną obsadę kur (957,6DJP) zalicza się do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i dla którego sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko jest wymagane.

Planowane przedsięwzięcie, należące do działu rolnictwo, nie koliduje z przeznaczeniem dotychczasowym terenu, który po realizacji przedsięwzięcia pozostanie nadal w wykorzystaniu rolniczym z produkcją zwierzęcą. Na terenie przedsięwzięcia i w otoczeniu nie znajdują się zabytki chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w szczególności zabytki archeologiczne. Realizacja przedsięwzięcia według założeń projektowych nie wymaga znaczącej ingerencji w środowisko i nie ogranicza w żaden sposób funkcji terenów bezpośrednio przyległych do terenu inwestycji (rolnych). Zapewni wymaganą ochronę obszarów wokół inwestycji, nie naruszy naturalnego krajobrazu, nie pogorszy walorów estetyczno-krajobrazowych, nie będzie miało także wpływu na zakłócenie stosunków gruntowo-wodnych, stan wód powierzchniowych i zapewni wymaganą ochronę ziemi.

Przewidywane oddziaływania związane z eksploatacją planowanego przedsięwzięcia są typowe dla tego typu i skali obiektów produkcji zwierzęcej i w szczególności są związane z:

- produkcją obornika
- emisją substancji o charakterze odorotwórczym

Biorąc pod uwagę cechy, uwarunkowania lokalizacyjne i eksploatacyjne planowanego przedsięwzięcia należy stwierdzić, iż w wyniku zastosowania technicznych, technologicznych i organizacyjnych rozwiązań możliwe jest osiągnięcie pełnej minimalizacji wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko i zapewnienie jego wymaganej ochrony. Aby zminimalizować ujemny wpływ na środowisko planowanego przedsięwzięcia zostaną wprowadzone min następujące rozwiązania:

W FAZIE REALIZACJI:

- roboty budowlane będą prowadzone w sposób maksymalnie ograniczający oddziaływanie na środowisko, dotzymane będą warunki określone w Ustawie Prawo ochrony środowiska i Prawo budowlane;
- zasięg prowadzonych prac (budowlanych, przemieszczania sprzętu mechanicznego i transportu) ograniczony zostanie do terenu inwestycji, możliwie najmniejszych jego powierzchni,
- uwzględniona będzie ochrona środowiska (ochrona: ziemi, stosunków wodnych, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu) na obszarze prowadzonych prac,
- prowadzona będzie racjonalna gospodarka materiałami oraz prawidłowa gospodarka odpadami, zapobieganie i minimalizacja powstających odpadów.
- niezabudowany teren ewentualnie zniszczony, zostanie odtworzony do stanu pierwotnego (zrekultywowany), zgodnie z wymogami terenów urządzonych, a wszystkie przypadkowe zanieczyszczenia zostaną usunięte i prawidłowo zagospodarowane.

W FAZIE EKSPLOATACJI:

- zastosowanie nowoczesnej techniki i technologii chowu kur w systemie ściółowym
- mechaniczny system wentylacji uniemożliwiający emisję nieorganizowaną zanieczyszczeń do atmosfery
- zaopatrzenie w wodę odbywać się będzie z wodociągu wiejskiego
- ścieki bytowe odprowadzane będą do zbiornika bezodpływowego i przekazywane do oczyszczalni,
- całkowite zastosowanie wytworzonego nawozu naturalnego zgodnie z Ustawą o nawozach i nawożeniu

- zapewnienie technicznej sprawności i prawidłowej eksploatacji: instalacji wodnych, kanalizacji sanitarnej i bezodpływowego zbiornika na ścieki sanitarne, innych urządzeń i instalacji oraz stosowanie odpowiednich zabezpieczeń przed emisją do ziemi lub wody,
- wydzielenie stałych miejsc selektywnego gromadzenia odpadów stałych, zabezpieczone przed przedostaniem się odcieków do środowiska gruntowego oraz przekazywanie odpadów upoważnionym odbiorcom poszczególnych odpadów, zgodnie z przepisami prawnymi w tym zakresie.

Eksploatacja instalacji nie będzie również uciążliwa dla środowiska pod względem akustycznym. Tego typu i podobnej skali instalacje, nawet w najbardziej niekorzystnej sytuacji akustycznej, nie są zaliczane do uciążliwych dla środowiska w zakresie emisji hałasu.

Biorąc pod uwagę wszelkie uwarunkowania: skalę przedsięwzięcia, lokalizację, technologię, oddziaływanie w zakresie emisji powietrznych substancji i energii, zarządzanie - w szczególności prawidłową gospodarkę: odpadami, wodno-ściekową oraz nawozem naturalnym, poprzez szczegółową analizę w tym zakresie, przedstawioną w Raporcie można stwierdzić, że planowane przedsięwzięcie na żadnym z etapów (inwestycyjnym, eksploatacyjnym, likwidacyjnym) nie spowoduje zagrożenia dla środowiska naturalnego i zdrowia ludzi oraz nie będzie uciążliwe dla środowiska, nie ogranicza interesów osób trzecich oraz będą spełnione wszelkie wymogi norm i przepisów określone w odpowiednich aktach prawnych.

Oddziaływanie przedsięwzięcia wynikające z racji realizacji, istnienia i w przyszłości ewentualnej likwidacji obiektów, po zastosowaniu stosownych zabezpieczeń szczegółowo przedstawionych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko, nie wywołuje ponadnormatywnych uciążliwości przekraczających granice terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Nie jest konieczne prowadzenie lokalnego monitoringu wokół terenu inwestycji oraz ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania.

Realizacja przedsięwzięcia pozwoli:

- prowadzić chów brojlera kurzego w warunkach spełnienia wymogów obowiązujących przepisów pod względem: lokalizacyjnym, technicznym, technologicznym, sanitarno-weterynaryjnym i ochrony środowiska,
- spowoduje obniżenie nakładów i zwiększenie zysków rolnika
- jest koniecznością wymuszoną ekonomią na wymagającym wolnym rynku

Odstąpienie od realizacji planowanego przedsięwzięcia nie jest korzystne i nie ma uzasadnienia z punktu widzenia gospodarczego, społecznego i ochrony środowiska. Należy jednoznacznie nadmienić, że inwestycja nie spowoduje naruszenia równowagi środowiska i nie wywoła zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, świata roślinnego i zwierzęcego, nie spowoduje degradacji gleby, wód powierzchniowych i podziemnych. W sposób istotny nie wpłynie również na klimat, krajobraz, dobra materialne i dobra kultury.

Przed przystąpieniem do realizacji planowanego przedsięwzięcia należy zachować warunki określone w Decyzji o warunkach zabudowy wydanej przez Wójta Gminy Mochowo, a także warunki ustalone na etapie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia.

Przed przystąpieniem do uruchomienia przedmiotowej instalacji do hodowli kur z obsadą maksymalną 239400 sztuk, w obrębie gruntów miejscowości Zglenice Małe **wymagane jest uzyskanie pozwolenia zintegrowanego.**

15. Wykaz najważniejszych aktów prawnych.

Zakres niniejszego raportu wynika z art.52 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. Nr 62, poz.627 z późn.zm.) oraz został dostosowany do niżej wymienionych aktów prawnych.

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz.627 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 2001 r. Nr 100, poz. 1085 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 14 kwietnia 2012r. o odpadach (Dz. U. z 2013, poz. 21.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 92, poz. 880, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003 Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U. Nr 91, poz. 872, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. Nr 69, poz. 625.);
- Ustawa z dnia 5 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. Nr 72, poz. 747, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz. 1359);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. Nr 137, poz.984);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 roku w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. Nr 122, poz. 1055);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie listy odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym, niebędącym przedsiębiorcami, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz. U. Nr 75, poz. 527);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2002 r. w sprawie odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 marca 2006 r. w sprawie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. Nr 49, poz. 356);

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 lipca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz. 281);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz. U. Nr 206, poz. 1291);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. Nr 215, poz. 1366);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 17, poz. 142 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 132, poz. 877);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. Nr 58, poz. 535 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 31 stycznia 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. Nr 30, poz. 208);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1764);